

**ÁRSSKÝRSLA
2022**

EFNISYFIRLIT

ÁRSSKÝRSLA

AFKOMA	5
SKULDABRÉF ÍL-SJÓÐS	7
KOLEFNISPOR STARFSSTÖÐVAR SL	7
LÍFEYRIR	8
IÐGJÖLD	9
TRYGGINGAFRÆÐILEG STAÐA	10
ÞRÓUN Á VERÐBRÉFAMÖRKUÐUM	12
INNLEND HLUTABRÉF	12
INNLEND SKULDABRÉF	14
ERLEND VERÐBRÉF OG GENGI GJALDMIÐLA	15
INNLENT SKULDABRÉFASAFN	16
INNLENT SKRÁÐ HLUTABRÉFASAFN	16
ERLEND VERÐBRÉF	17
HEILDAREIGNIR OG ÁVÖXTUN	17
FJÁRFESTINGARSTEFNA	18
LÁN TIL SJÓDFÉLAGA	20
SÉREIGNARSPARNADUR	22
STJÓRN OG STJÓRNARHÆTTIR SL	23
ÁHÆTTUSTÝRING	32
HLUTHAFASTEFNA	35
STEFNA UM ÁBYRGAR FJÁRFESTINGAR	38
SAMSKIPTA- OG SIÐAREGLUR	40
STJÓRN OG STARFSMENN	43
ENDURSKOÐUNARNEFND	44

ÁRSREIKNINGUR

ÁRITUN OG SKÝRSLA STJÓRNAR	46
ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA	48
YFIRLIT UM BREYTINGU Á HREINNI EIGN TIL GREIÐSLU LÍFEYRIS	52
EFNAHAGSREIKNINGUR	53
SJÓÐSTREYMI	54
TRYGGINGAFRÆÐILEG STAÐA	55
SKÝRINGAR	56
KENNITÖLUR	84
SAMTRYGGINGARDEILD - SAMANDREGIÐ	84
SÉREIGNARDEILD - SAMANDREGIÐ	87
DEILDASKIPT YFIRLIT UM BREYTINGU Á HREINNI EIGN	93
DEILDASKIPTUR EFNAHAGSREIKNINGUR	94
DEILDASKIPT YFIRLIT UM SJÓÐSTREYMI	95
REPORT OF THE BOARD OF DIRECTORS	98
INDEPENDENT AUDITORS REPORT	100
STATEMENT OF CHANGES IN NET ASSETS	104
BALANCE SHEET	105
STATEMENT OF CASH FLOWS	106
FINANCIAL INDICATORS	107

AFKOMA

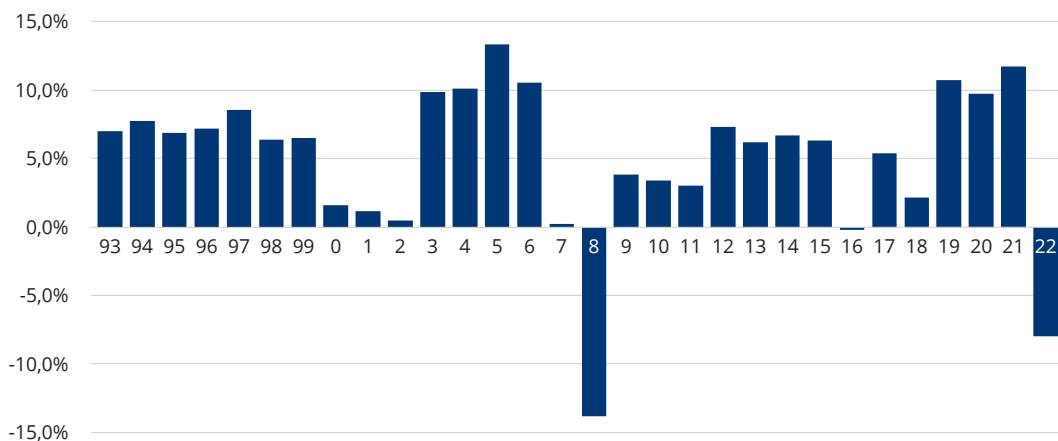
Ávöxtun samtryggingardeildar SL lífeyrissjóðs á árinu 2022 var 0,6% sem samsvarar -8,0% raunávöxtun. Raunávöxtun samtryggingardeildar sjóðsins síðustu fimm ár er 5,0%, síðustu tíu ár 4,9% og síðustu tuttugu árin er raunávöxtunin 4,7%. Fjárfestingartekjur sjóðsins á árinu námu um 1,9 milljörðum króna. Í árslok var vægi erlendra verðbréfa um 40,9% af eignum sjóðsins og nam raunávöxtun þess eignasafns um -16,3%. Raunávöxtun innlendra skráðra hlutabréfa sem vege um 8,4% af eignum var -15,3%. Innlend skuldabréf skiluðu 1,2% raunávöxtun en þau eru um 46,1% eignasafnsins.

Langtímaraunávöxtun

Sjóðurinn er langtímafjárfestir sem gefur honum tækifæri til að horfa til langs tíma við val á fjárfestingarkostum. Reynslan hefur sýnt að yfir lengri tíma er þeim umbunað með hærri langtímaávöxtun sem eru tilbúnir að taka á sig verðsveiflur. Meðalraunávöxtun á árunum 2003 til og með 2022 er 4,6%. Tuttugu ára meðalraunávöxtun sjóðsins er því vel yfir því 3,5% ávöxtunarviðmiði umfram vísitölu neysliverðs sem miðað er við í tryggingafræðilegum uppgjörum lífeyrissjóða.

Raunávöxtun samtryggingardeildar

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Hrein raunávöxtun	-0,2%	5,3%	2,2%	10,7%	9,7%	11,7%	-8,0%
Fimm ára meðalávöxtun	5,3%	4,9%	4,1%	4,9%	5,5%	7,9%	5,0%
Tíu ára meðalávöxtun	2,3%	2,8%	4,4%	5,1%	5,8%	6,6%	4,9%
Tuttugu ára meðalávöxtun	4,6%	4,4%	4,2%	4,4%	4,8%	5,4%	4,7%

Raunávöxtun Söfnunarleiðar I

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Hrein raunávöxtun	2,0%	2,2%	1,6%	1,8%	1,5%	0,5%	-7,4%
Fimm ára meðalávöxtun	1,9%	2,0%	2,0%	1,8%	1,8%	1,7%	-0,4%

Raunávöxtun Söfnunarleiðar II

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Hrein raunávöxtun	-0,6%	6,3%	2,8%	7,9%	5,1%	5,1%	-14,8%
Fimm ára meðalávöxtun	4,1%	4,3%	4,2%	5,3%	4,3%	5,4%	0,9%

Raunávöxtun Söfnunarleiðar III

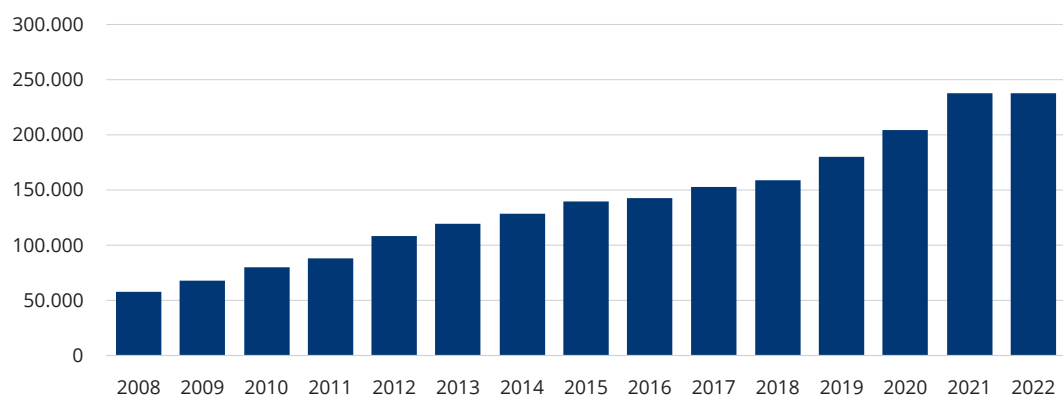
	2021	2022
Hrein raunávöxtun	8,6%	-15,3%
Fimm ára meðalávöxtun	-	-

Ávöxtun á gangvirði

Sjóðurinn gerir samtryggingardeild sína upp þannig að óverðtryggð ríkisskuldabréf eru færð á gangvirði á meðan önnur skuldabréf eru gerð upp miðað við þá ávöxtunarkröfu sem þau eru keypt á. Öll önnur verðbréf, s.s. hlutabréf og sjóðir, eru gerð upp á gangvirði. Þetta leiðir til þess að ávöxtun ársins 2022 er 0,6% og hrein raunávöxtun er -8,0%. Ef öll skuldabréf í eigu sjóðsins væru færð á gangvirði hefði nafnávöxtun ársins 2022 orðið -6,0% eða -14,0% hrein raunávöxtun.

Allar eignir séreignardeildar sjóðsins eru metnar á gangvirði.

Þróun hreinnar eignar til greiðslu lífeyris

SKULDABRÉF ÍL-SJÓÐS

Um miðjan október 2022 tilkynnti fjármálaráðherra þrjá kosti vegna stöðu ÍL-sjóðs, gamla Íbúðalána-sjóðs. Tilkynning fjármálaráðherra hafði mikil áhrif á markaðsvirði útistandandi skuldabréfa ÍL-sjóðs, HFF 24, HFF 34 og HFF 44, sem lækkuðu töluvert í virði þegar ávöxtunarkrafa þeirra fór úr 2% í 3,78% eftir tilkynninguna. Hafði þessi breyting engin áhrif á bókfært virði viðkomandi bréfa samtryggingardeildar SL, þar sem þau hafa verið gerð upp m.v. kaupkröfu bréfanna, en talsverð neikvæð áhrif á virði bréfa séreignarleiða sjóðsins enda eru allar eignir séreignarleiða gerðar upp á markaðskröfu.

Af tilkynningu fjármála- og efnahagsráðuneytisins í október 2022 má ráða að það sé afstaða ráðuneytisins að eigendaábyrgð ríkisins á skuldbindingum ÍL-sjóðs samkvæmt skuldabréfunum nái eingöngu til höfuðstóls með áföllnum vöxtum og verðbótum. SL er ósammála þeirri afstöðu enda eru skuldabréfin án uppgreiðsluheimildar og það er mat SL að hvers kyns ráðstafanir íslenska ríkisins um slitameðferð og uppgjör skuldabréfanna án tillits til vaxtagreiðslna í framtíðinni fælu í sér skerðingu eignarréttinda sem bryti í bága við ákvæði stjórnarskrár og mannréttindasáttmála Evrópu. Um það liggja fyrir ítarlega rökstudd lögfræðilít LOGOS lögmannsþjónustu og Róberts Spanó, fyrrverandi forseta Mannréttindadómstóls Evrópu. Hugmyndir fjármálaráðherra um uppgjör sem ekki felur í sér fullar efndir af hálfu íslenska ríkisins eru því óásættanlegar.

KOLEFNISSPOR STARFSSTÖÐVAR SL

SL lífeyrissjóður hefur undanfarin ár unnið markvisst að því að kortleggja og bæta umhverfisspor sjóðsins. Sjóðurinn hefur sett sér umhverfisstefnu ásamt því að sækja sér ISO 14001 vottun skv. alþjóðlegum staðli sem skilgreinir kröfur fyrir fyrirtæki og stofnanir sem vilja bæta heildarárangur sinn í umhverfismálum með því að innleiða í starfsemi sína umhverfisstjórnunarkerfi. Nú hefur SL lokið greiningu á kolefnisspori starfsstöðvar sjóðsins í samvinnu við Eflu verkfræðistofu og var greiningin á skiptingu eftir umfangi unnin skv. aðferðafræði GHP eða Greenhouse Gas Protocol. Við útreikningana eru notaðir losunarstuðlar sem Umhverfisstofnun gaf út í september 2022. Helstu niðurstöður má sjá í töflu hér að neðan.

Áhrif	Umfang	Losunarpáttur	Losun tonn CO ₂ -ígildi	Losun tonn CO ₂ -ígildi miðað við umfang
Bein	1	Enginn þáttur	0	
Óbein	2	Raforka	0,13	0,13
Óbein	3	Akstur starfsmanna til og frá vinnu	14,9	
		Flug innanlands	0	
		Flug erlendis	6,5	21,49
		Almennur úrgangur til urðunar	0,1	
<i>Samtals losun GHG - kolefnisspor</i>				21,63
<i>Samtals losun GHG á hvert stöðugildi*</i>				1,38

Kolefnisspor vegna rekstrar SL lífeyrissjóðs árið 2022 er 21,6 tonna CO₂ ígildi sem samsvarar losun á 1,4 tonnum CO₂ ígilda á hvert stöðugildi og vegur akstur starfsmanna til og frá vinnu þar lang þyngst.

SL hefur hafið vinnu við að kortleggja kolefnislosun eignasafna sjóðsins sem er fyrsta skrefið í átt að því að ná utanum áhrif sjóðsins á umhverfið og mynda þannig grunn fyrir markmiðasetningu til bættrar heildarkolefnislosunar SL til framtíðar.

LÍFEYRIR

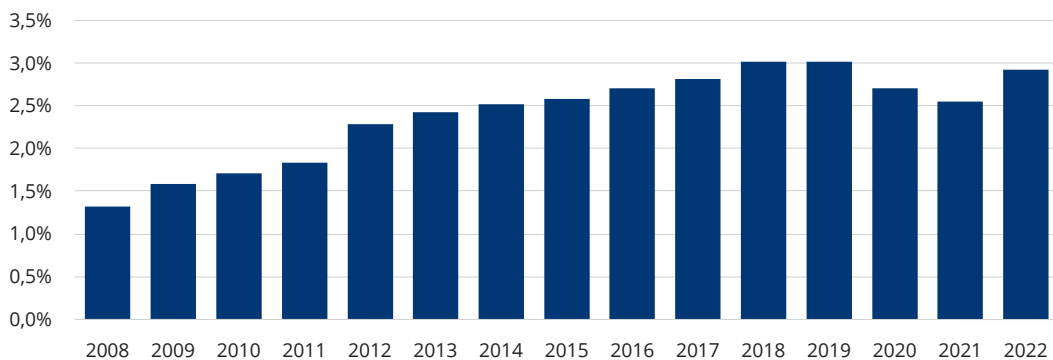
Með aðild að SL lífeyrissjóði ávinna sjóðfélagar sér rétt til ævilangs lífeyris við starfslok í hlutfalli við greiðslur þeirra í sjóðinn. Auk þess njóta þeir réttar til örorkulífeyris ef orkutap verður meira en 50%. Þá á maki rétt á makalífeyri við fráfall sjóðfélaga og börn hans, nítján ára og yngri, rétt á barnalífeyri við orkutap eða fráfall sjóðfélaga.

Þróun á fjölda lífeyrisþega og lífeyrisgreiðslna

Lífeyrisþegar voru 19.240 í árslok 2022 og fjölgaði þeim á árinu um 6,9%. Á liðnu ári hófu 1.078 sjóðfélagar töku eftirlaunalífeyris samanborið við 1.728 árið áður. Lífeyrisþegum hefur fjölgað jafnt og þétt á undanförunum árum. Í árslok 2022 voru lífeyrisþegar alls 19.240 samanborið við 4.352 í árslok 2007 og hefur fjöldinn því rúmlega fjórfaldast á sextán árum. Á þessu tímabili hefur lífeyrisþegum fjölgað að meðaltali um 10,2% á ári og lífeyrisgreiðslur hafa nær 11 faldast og hækkað um 17,2% á ári að jafnaði síðan 2007. Lífeyrisgreiðslur úr samtryggingardeild námu 6.955 milljónum króna og hækkuðu um 12,6% milli ára.

Hlutfall lífeyris af hreinni eign

Súluritið hér að neðan sýnir hversu stór hluti af eignum sjóðsins fer til greiðslu lífeyris á hverju ári og er því góður mælikvarði á stöðu sjóðsins og aldurs samsetningu sjóðfélaga. Hlutfall lífeyris af hreinni eign var 2,9% í árslok 2022. Langt er í að fjölmennustu og réttindamestu sjóðfélagahóparnir fari á lífeyri. Samtals greiddi sjóðurinn 136,8% af iðgjöldum í lífeyri árið 2022 og eru lífeyrisgreiðslur að vaxa hægt og bítandi. Lífeyrir er verðtryggður og tekur breytingum á mánuði miðað við vísitölu neysliverðs til verðtryggingar. Myndin hér að neðan sýnir hlutfall lífeyris af meðaltali hreinnar eignar í ársbyrjun og árslok hvers árs.

Fjöldi lífeyrisþega

	2022	2021	Breyting %
Ellilífeyrir	15.488	14.410	7,5%
Örorkulífeyrir	2.367	2.213	6,9%
Makalífeyrir	1.328	1.313	1,1%
Barnalífeyrir	58	54	6,9%
Samtals	19.240	17.990	6,9%

Skipting lífeyrisgreiðslna

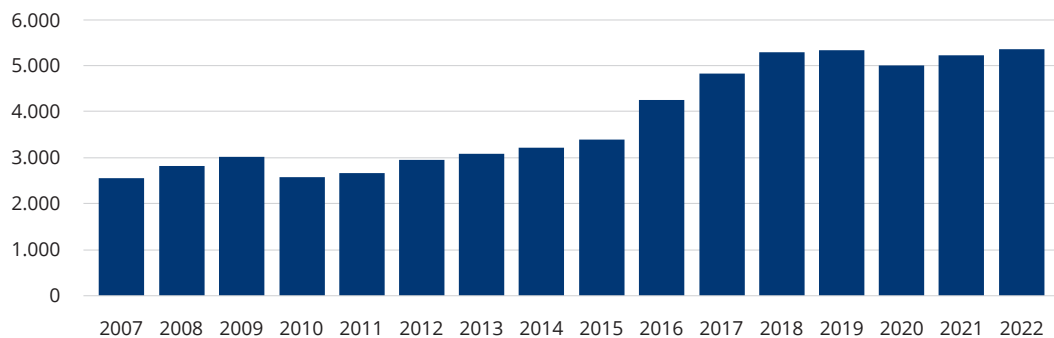
(m.kr.)	2022	2021	2022	2021	Breyting %
Ellilífeyrir	80,5%	80,1%	5.599	4.867	15,0%
Örorkulífeyrir	12,3%	12,3%	855	747	14,5%
Makalífeyrir	6,9%	7,3%	480	444	8,2%
Barnalífeyrir	0,3%	0,3%	21	18	14,5%
Samtals			6.955	6.076	14,5%

IÐGJÖLD

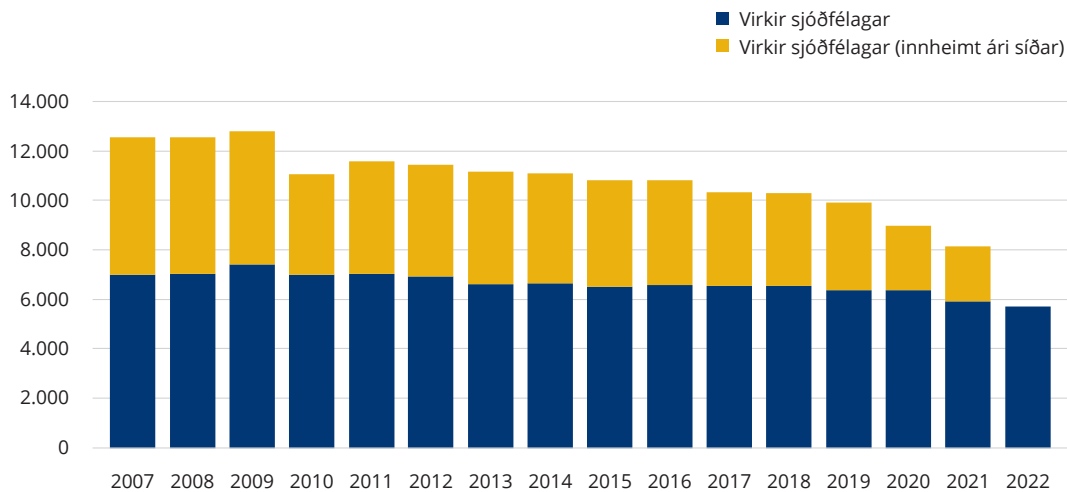
Lögbundið er að greiða 15,5% iðgjald til lífeyrissjóðs af öllum launum og reiknuðu endurgjaldi frá 16 til 70 ára aldurs. Skiptist hlutfallið þannig að launþegi greiðir 4% en launagreiðandi greiðir 11,5%. Eins og neðangreind tafla sýnir varð nokkur vöxtur á iðgjöldum til sjóðsins til ársins 2019. Meginástæður voru aukinn fjöldi sem kaus að greiða til sjóðsins, hærri greiðslur hvers sjóðfélaga og hlutverk SL lífeyrissjóðs í samræmi við 6. gr. l. nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða þar sem kveðið er á um sérstakt innheimtuhlutverk sjóðsins. Árið 2020 drógust iðgjöld saman og lækkuðu frá fyrra ári einkum vegna minni umsvifa iðgjaldagreiðenda sökum Covid-19. Þau hækkuðu hins vegar lítillega árin 2021 og 2022.

Á árinu 2022 greiddu 12.334 einstaklingar iðgjöld til sjóðsins, alls um 5.093 m. kr. Þá greiddu 2.463 launagreiðendur iðgjöld fyrir starfsmenn sína á árinu. Virkir sjóðfélagar voru 5.720. Samtals hækkuðu iðgjöld um 2,5% frá fyrra ári. Fjöldi sjóðfélaga með réttindi hjá sjóðnum eru 148.391 einstaklingur.

Iðgjöld 2007–2022

Fjöldi virkra sjóðfélaga 2007–2022

TRYGGINGAFRÆÐILEG STAÐA

Tryggingafræðileg staða lífeyrissjóðsins er metin árlega af tryggingastærðfræðingi sjóðsins og eru niðurstöður úttektarinnar kynntar í ársskýrslu. Gerð er grein fyrir meginniðurstöðum hennar á yfirliti um tryggingafræðilega stöðu samtryggingardeildar síðar í þessum ársreikningi. Tryggingastærðfræðingur sjóðsins er Benedikt Jóhannesson hjá Talnakönnun hf. Hann er ráðinn af stjórn og hefur hlotið viðurkenningu Fjármálaeftirlitsins.

Hvað felst í tryggingafræðilegri úttekt?

Í tryggingafræðilegri úttekt er metið hvort jafnvægi sé milli heildareigna og heildarskuldbindinga sjóðsins. Þannig er annars vegar lagt mat á hreina eign sjóðsins til greiðslu lífeyris ásamt reiknuðu núvirði framtíðariðgjalda virkra sjóðfélaga og hins vegar núvirði væntanlegs lífeyris vegna þegar greiddra iðgjalda og áætlaðra framtíðariðgjalda virkra sjóðfélaga. Ef mismunur á þessum heildareignum og heildarskuldbindingum reynist meiri en 10% ber að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum sjóðsins. Sama gildir ef munurinn er umfram 5% í aðra hvora áttina fimm ár í röð. Við núvirðisútreikning væntanlegs lífeyris og framtíðariðgjalda er reglum samkvæmt notað 3,5% ávöxtunarviðmið umfram vísitölu neysluverðs. Ítarlegar reglur um tryggingafræðilega úttekt eru í lögum nr. 129/1997, m.a. 39. gr., reglugerð nr. 391/1998, samþykktum sjóðsins og leiðbeinandi reglum Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga um framkvæmd tryggingafræðilegra athugana.

Staða sjóðsins

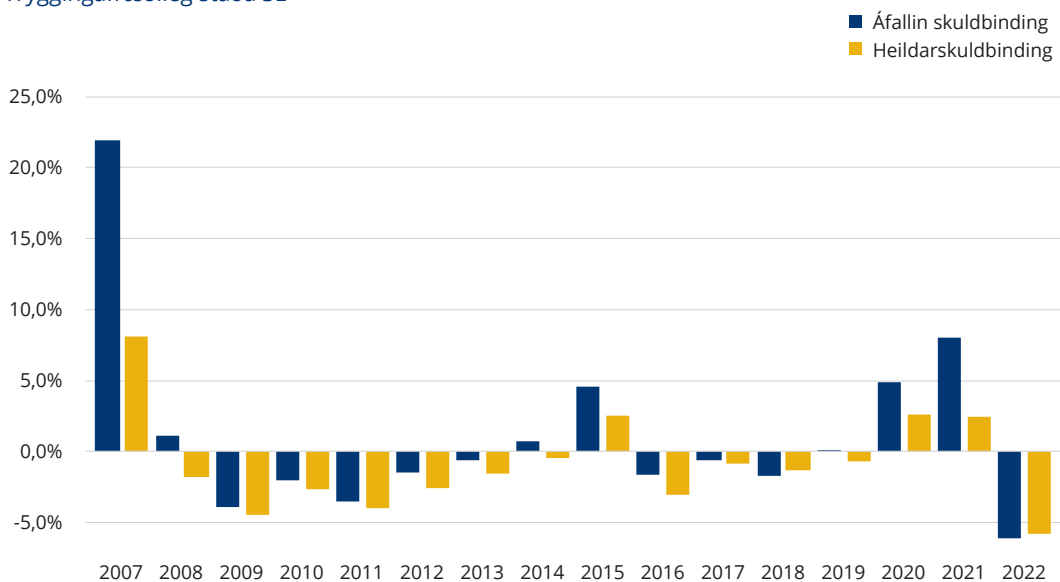
Tryggingafræðileg staða sjóðsins er nú þannig að heildarskuldbindingar sjóðsins eru 5,8% umfram heildareignir samanborið við 2,5% umframeignir árið 2021. Helgast það fyrst og fremst af því að raunávöxtun sjóðsins 2022 var 3,5% lakari en raunaukning skuldbindinga hans. Þrátt fyrir þetta er tryggingafræðileg staða sjóðsins innan allra marka er lög og reglur segja fyrir um. Réttindin byggja á réttindaákvæðum

samþykta sjóðsins, núverandi eignasafni, framtíðariðgjöldum og væntri framtíðarávöxtun. Sjóðfélagar bera því áhættu af ávöxtun eigna sjóðsins. Sá lífeyrir sem þeir vænta getur orðið lægri eða hærrí eftir því hvernig til tekst að ávaxta eignir sjóðsins til framtíðar. Þá hafa ýmsir lýðfræðilegir þættir áhrif á getu sjóðsins til að greiða lífeyri þar sem sjóðurinn er samtryggingarsjóður sem veitir rétt til ævilangs lífeyris, örorkulífeyris, makalífeyris og barnalífeyris. Þróun ævilengdar sjóðfélaga og tíðni örorku eru meðal helstu lýðfræðilegu áhættuþátta sem geta haft áhrif á fjárhæð mánaðarlegs lífeyris sjóðfélaga. Einnig hafa þættir eins og hjúskaparstaða og tíðni barneigna áhrif.

Hækkandi lífaldur

Í lok 2021 voru samþykktar af fjármálaráðherra nýjar dánar- og eftirlífendatöflur. Er um talsverða breytingu að ræða frá fyrri töflum. Fyrri töflur byggðu á reynslu fyrri ára en þær nýju byggja á því að horft er til framtíðar eða framtíðarspár um vænta þróun lífaldurs. Lífaldur beggja kynja hefur verið að hækka á hverju ári. Þessi breyting skiptir mjög miklu máli. Byggir úttekt ársins eins og árið 2021 á nýju dánar- og eftirlífendatöflunum. Samkvæmt þeim eru skuldbindingar nú reiknaðar eftir árgöngum en ekki meðaltali aldurs allra sjóðfélaga eins og áður. Jafnframt er horft til framtíðar og reynt að spá fyrir um lífaldur komandi kynslóða í stað þess að byggja á gögnum og lífslíkum undanfarinna ára. Þessu tengt tóku nýjar samþykktir gildi fyrir sjóðinn frá 01.01.2023. Á grundvelli þeirra voru öll áunnin réttindi aðlöguð að auknum lífslíkum komandi kynslóða. Samhliða þessu voru réttindi allra aukin um 10% sem og að nýjar réttindaávinnslutöflur tóku gildi. Samanlögð breyting þessa varð til þess að lífeyrir hækkaði um 5,6% frá 01.01.2023 umfram verðlag en allur lífeyrir er verðtryggður. Loks var ákveðið að auka sveigjanleika til tóku ellilífeyris þannig að nú er hægt að hefja tóku ellilífeyris frá 60 ára aldri í stað 65 ára aldri áður. Hinn eiginlegi lífeyristökualdur er áfram 67 ára. Því er það þannig að mánaðarlegur lífeyrir þeirra sem hefja tóku lífeyris fyrir 67 ára aldur lækkar en á móti fjölgar greiðslum. Eftirfarandi graf sýnir breytingarnar á niðurstöðu tryggingafræðilegrar úttekta:

Tryggingafræðileg staða SL

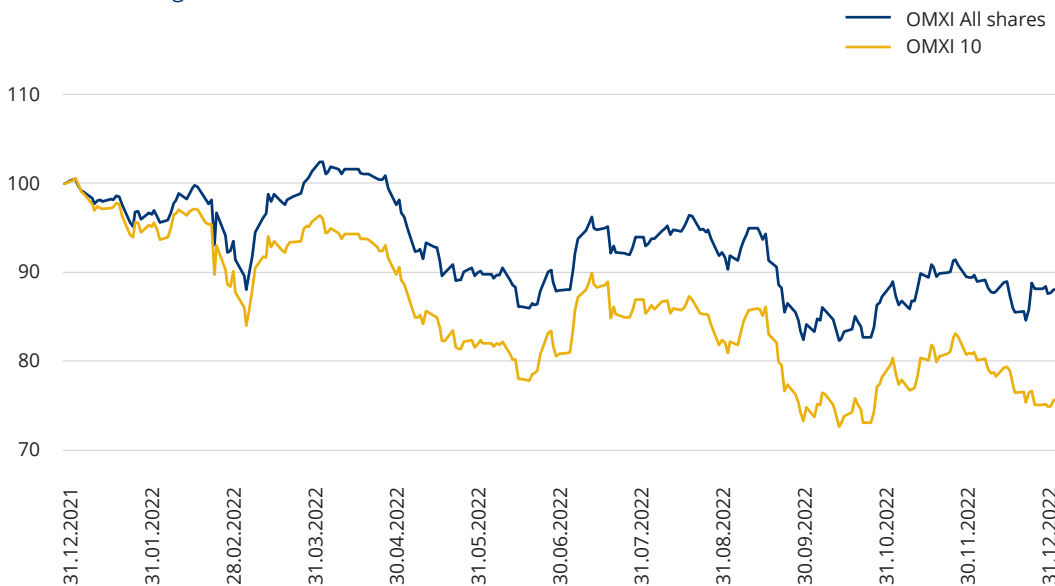

ÞRÓUN Á VERÐBRÉFAMÖRKUÐUM

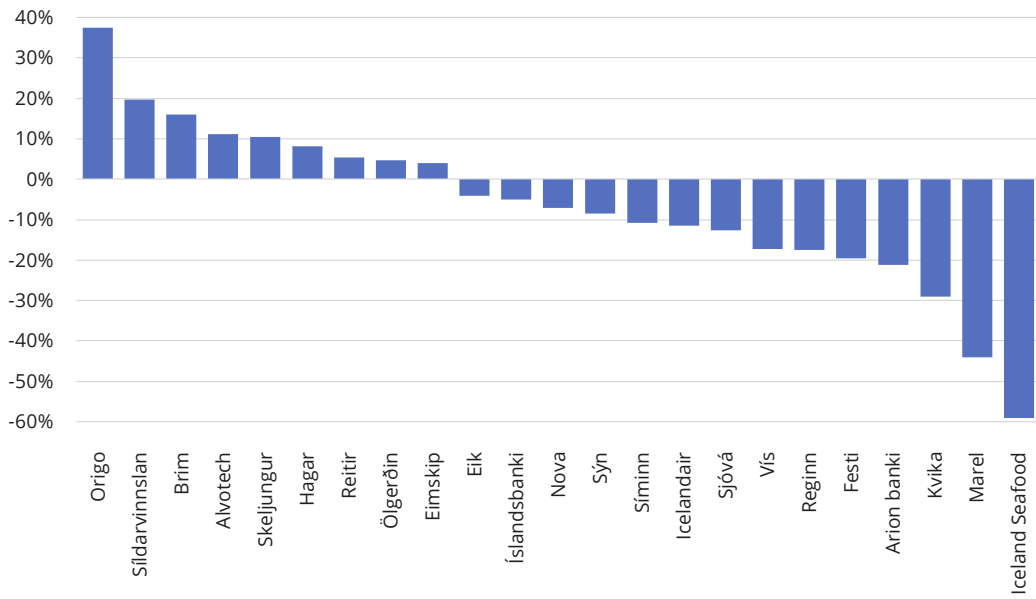
Innlend hlutabréf

Á árinu 2022 lækkaði OMXI10 hlutabréfavisitalan (úrvalsvisitala Nasdaq Iceland) um 24,4% og OMXI vísitalan (öll hlutabréf í Nasdaq Iceland) lækkaði um 12%. Þrjú ný félög bættust við aðallista Kauphallarinnar árið 2022, þ.e. Nova, Ölgerðin og Alvotech, sem einnig voru skráð í Nasdaq kauphöllina í New York. Tvær nýskráningar voru á First North markað árið 2022, annars vegar Alvotech sem í lok árs færði sig á aðalmarkað Kauphallarinnar og hins vegar Amaroq Minerals. Árið 2022 var þungbært fyrir hlutabréfamarkaðinn hér heima eins og erlendis og lækkaði meirihluti félaga á markaði í kjölfar hárrar verðbólgu og mikilla stýrivaxtahækkana. Mest hækkaði þó gengi hlutabréfa í Origo hf. um 37,5%, Síldarvinnslunnar hf. um 19,8% og þar á eftir Brim hf. um 16,0%. Hækkanirnar má rekja til stórra viðskipta á árinu, en Origo seldi hlut sinn í Tempo fyrir 29 ma.kr., Síldarvinnslan hf. keypti Vísi hf. og hlut í Arctic Fish hf. og Brim hf. keypti helmingshlut í Polar Seafood. Rétt fyrir árslok var tilkynnt um mögulega afskráningu Origo af markaði. Iceland Seafood leiddi lækkanir á markaði með 59,1% lækkun, þar á eftir Marel hf. með 43,9% lækkun og Kvika banki hf. með 29,1% lækkun. Má það einna helst rekja til hárrar verðbólgu og erfiðra markaðsaðstæðna í kjölfar innrásar Rússlands í Úkraínu. Almennum fjárfestum á markaði fjölgaði yfir árið og einnig komu nýir erlendir fjárfestar inn. Mikil tíðindi voru fyrir innlendan hlutabréfamarkað þegar vísitölufyrirtækið FTSE Russell ákvað að hækka Ísland um gæðaflokk, úr vaxta-markaðsríki í flokk nýmarkaðsríkja. Ákvörðunin var mikil viðurkenning fyrir íslenskan markað sem hefur aldrei verið flokkaður jafn hátt.

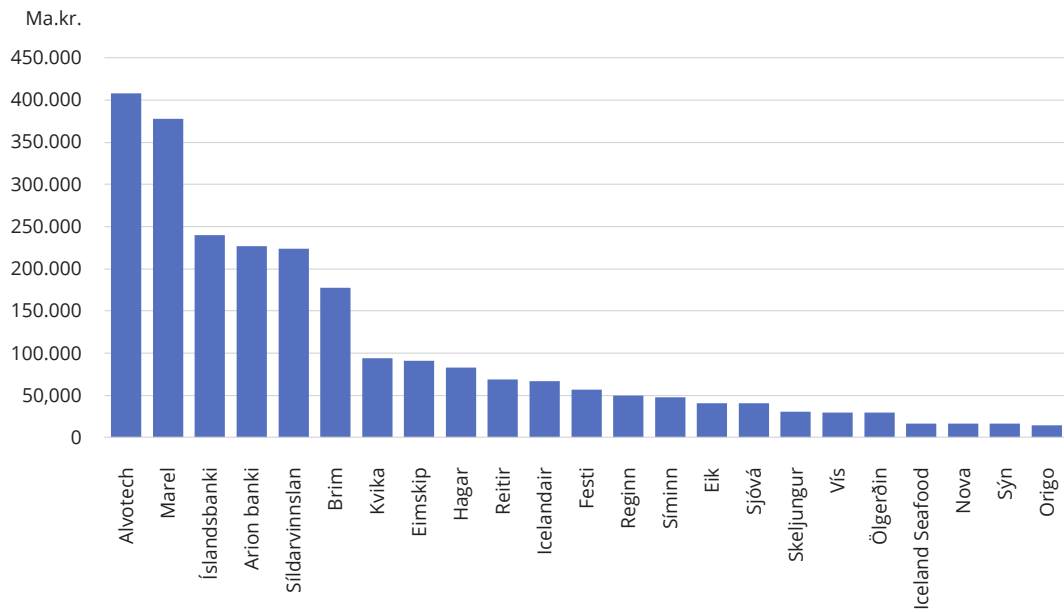
Þróun OMXI10 og OMXI vísitalna árið 2022

Verðbreyting hlutabréfa á Nasdaq Iceland árið 2022

Markaðsvirði hlutafélaga á Nasdaq Iceland í árslok 2022

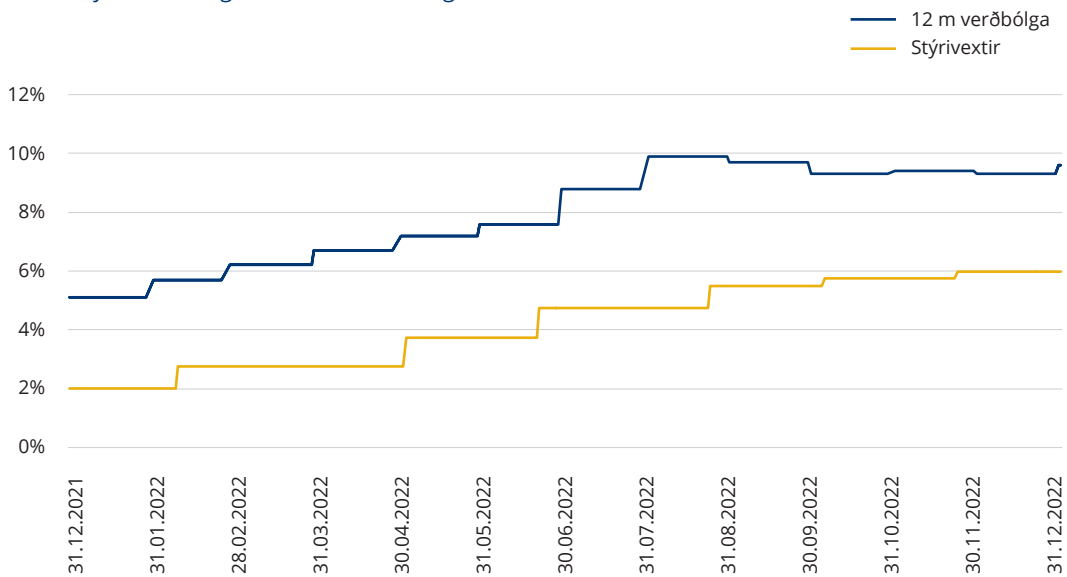

Samanlagt markaðsvirði allra skráðra félaga á markaði var 2.441 ma.kr. í árslok 2022 samanborið við 2.468 ma.kr. í árslok 2021.

Innlend skuldabréf

Árið hófst í 5,1% verðbólgu sem fór hækkandi á árinu og náði hæst 9,9% í júlí. Tólf mánaða verðbólga í lok árs nam 9,6%. Stýrivextir námu 2% í byrjun árs en hækkuðu sex sinnum yfir árið og enduðu í 6% í desember. Verðtrygðða krafan hækkaði bæði á styttri og lengri endanum, en ávöxtunarkrafa RIKS 33 hóf árið í 0,68% og endaði í 1,94%. Þá var nýr verðtryggður flokkur gefinn út í byrjun árs, RIKS 37. Óverðtrygðða krafan hækkaði bæði á styttri og lengri endanum yfir árið. RIKB 31 hóf árið í 4,08% ávöxtunarkröfu en endaði í 6,39% í lok árs. Óverðtryggði flokkurinn RIKB 42 var gefinn út á árinu. Um miðjan október 2022 tilkynnti fjármálaráðherra þrjá afarkosti vegna stöðu ÍL-sjóðs, gamla Íbúðalánasjóðs. Í útgefinni skýrslu var nefnt að til að reka sjóðinn út líftíma hans væru þrjár leiðir færar; að aðhafast ekkert þar til reyni á ábyrgð ríkissjóðs, að setja lög á ÍL-sjóð sem heimili gjaldþrotaskipti hans eða að setjast við samningsborðið með kröfuhöfum. Tilkynning fjármálaráðherra hafði mikil áfari á útstandandi skuldabréf ÍL-sjóðs, HFF 24, HFF 34 og HFF 44, sem lækkuðu töluvert í verði þegar ávöxtunarkrafa fór úr 2% í 3,78% eftir tilkynninguna. Í kjölfarið hófst samvinna lífeyrissjóða á Íslandi sem létu vinna fyrir sig lögfræðialit. Álitid leiddi í ljós að fyrirhuguð lagasetning brjóti í bága við stjórnarskrá Íslands sem og mannréttindasáttmála Evrópu. Þá kemur einnig fram að ríkið beri beina ábyrgð á skuldum ÍL-sjóðs sem tilheyrir nú fjármálaráðuneytinu eftir uppskiptingu sjóðsins árið 2019, en samkvæmt áliti fjármálaráðherra ber ÍL-sjóður einungis svokallaða einfalda ábyrgð. Málinu er enn ólokið, enda á mál sem þetta sér engin fordæmi hér á landi.

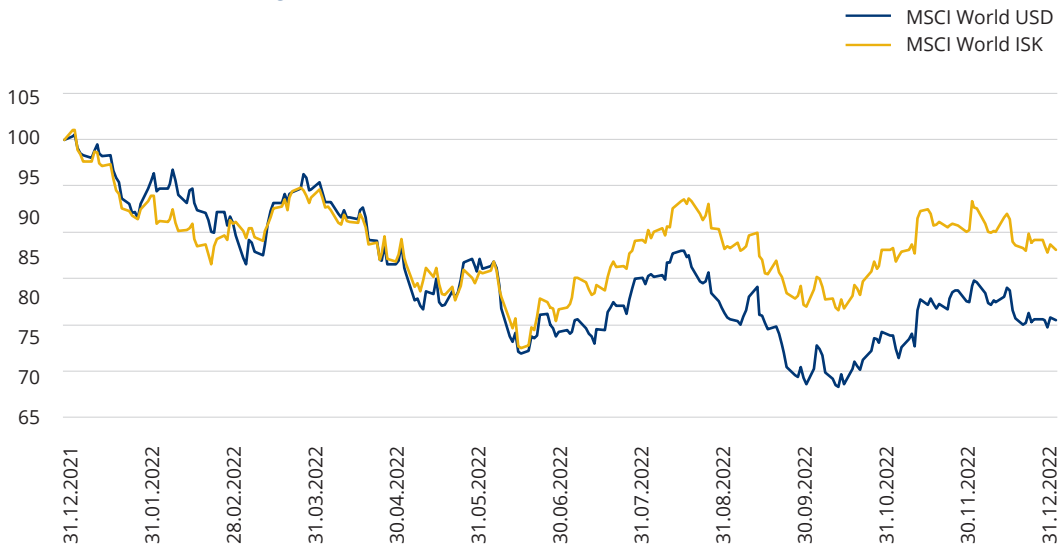
Þróun stýrivaxta SÍ og 12 mánaða verðbólgu

Erlend verðbréf og gengi gjaldmiðla

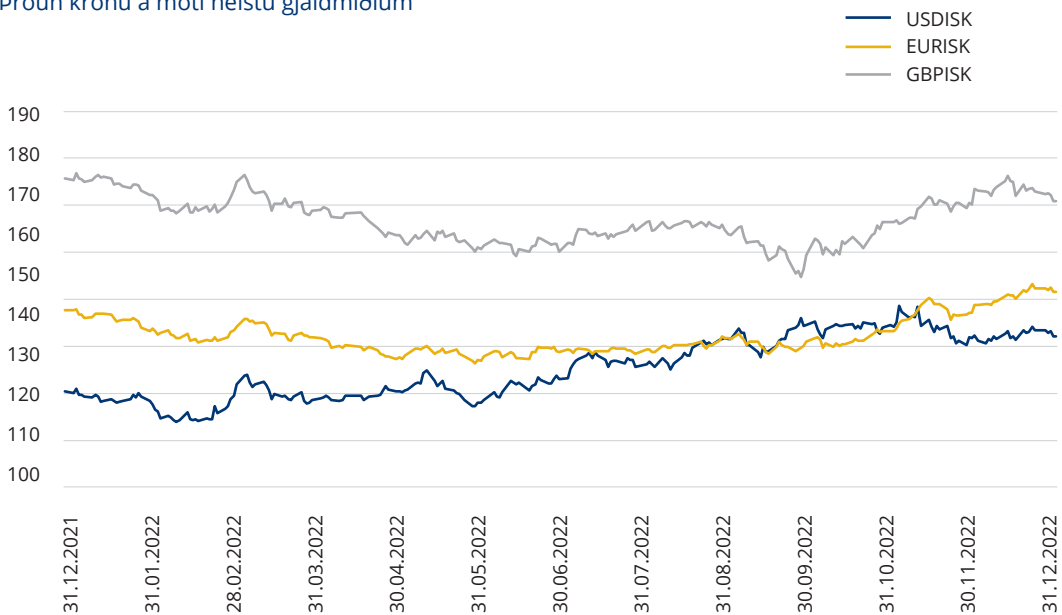
Erlendir hlutabréfamarkaðir lækkuðu almennt þó nokkuð á árinu 2022. MSCI World vísitalan lækkaði um 19,5% mælt í dollurum. Í krónum talið lækkaði hún um 12,3% þar sem krónan veiktist um 8,9% á móti dollar á árinu. Sjóðurinn hefur það í stefnu sinni að halda áfram að auka vægi erlendra verðbréfa í safni sjóðsins.

Þróun MSCI World í USD og ISK

Krónan veiktist um 8,9% á móti dollar (USD), veiktist um 2,6% á móti evru (EUR) og styrktist um 2,8% á móti sterlingspundi (GBP).

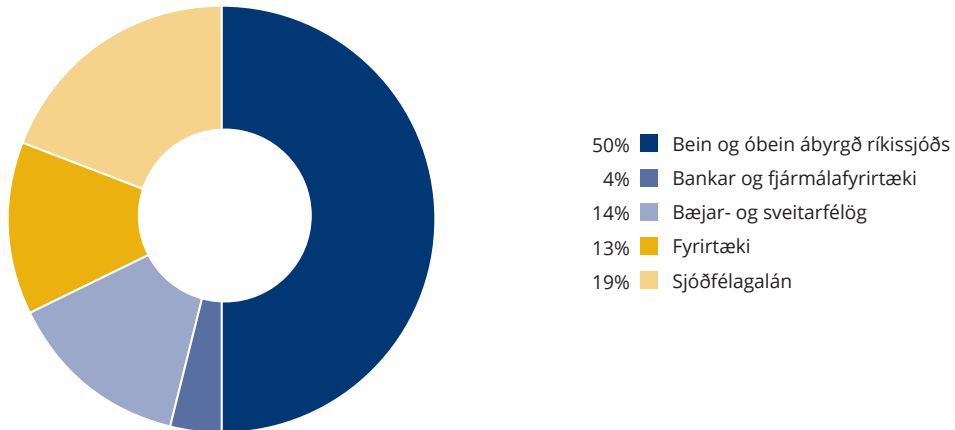
Þróun krónu á móti helstu gjaldmiðlum

EIGNASAFN OG ÁVÖXTUN

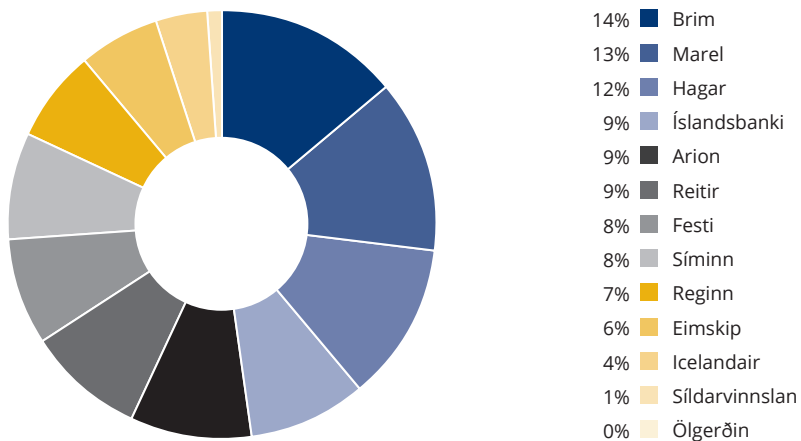
Innlent skuldabréfasafn

Innlent skuldabréfaeign SL nam um 107,2 ma.kr. í árslok 2022 eða um 45,1% af heildareignum sjóðsins. Stærsti hluti skuldabréfasafnsins er með beina eða óbeina ábyrgð ríkissjóðs eða um 50% af innlenda skuldabréfasafninu.

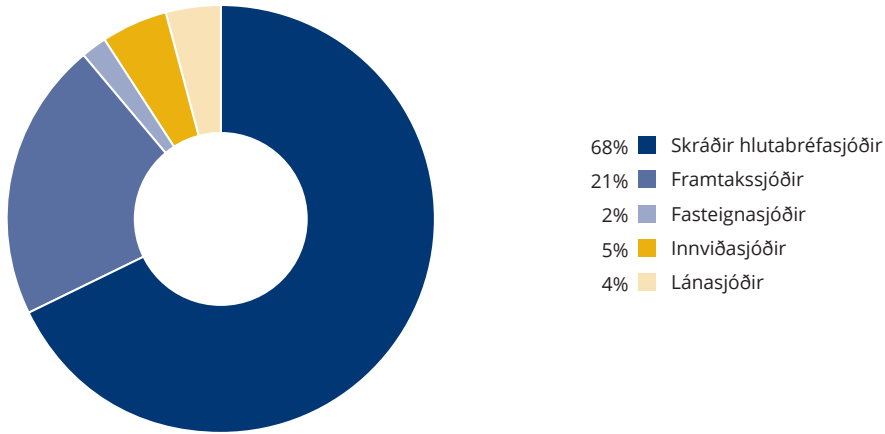
Innlent skráð hlutabréfasafn

Hlutabréfaeign sjóðsins í innlendum skráðum bréfum nam 19,9 ma.kr. í árslok 2022 eða um 8,4% af heildareignum sjóðsins.

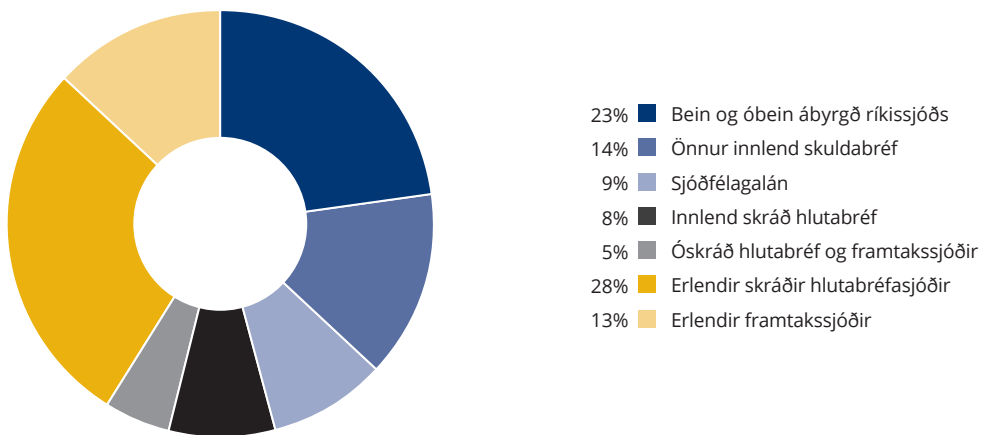

Erlend verðbréf

Erlend verðbréfaeign sjóðsins nam 97,2 ma.kr. í árslok 2022 eða um 40,9% af heildareignum. Erlenda eignin skiptist þannig að 66,2 ma.kr. eru fjárfestir í verðbréfasjóðum sem fjárfesta í skráðum hlutabréfum og 30,8 ma.kr. eru fjárfestir í framtakssjóðum.

Heildareignir og ávöxtun

Nafnávöxtun samtryggingardeildar sjóðsins var 0,6% árið 2022 og hrein raunávöxtun var -8,0%. Markmið sjóðsins er að ná góðri langtímaávöxtun fyrir sína sjóðfélaga. Meðaltal hreinnar raunávöxtunar til fimm ára er 5,0%, meðaltal hreinnar raunávöxtunar til tíu ára er 4,9% og meðaltal hreinnar raunávöxtunar til 20 ára er 4,7%. Meðaltal hreinnar raunávöxtunar til 20 ára er með þeim betri hjá íslenskum lífeyrissjóðum og hefur SL aldrei þurft að skerða lífeyrisréttindi.

Eignir sjóðsins í samtryggingardeild námu 238,6 ma.kr. í árslok 2022 samanborið við 239,0 í árslok 2021. Af eignum SL eru 59% innlend verðbréf og 41% eru erlend verðbréf. Vægi verðbréfa með ríkisábyrgð hefur minnkað þar sem lítil útgáfa hefur verið síðustu ár.

FJÁRFESTINGARSTEFNA

Markmið um raunávöxtun lífeyrissjóða er 3,5%. Meðalávöxtunarviðmið til langs tíma er um 3,7% til að mæta kostnaði. Meginmarkmið sjóðsins er að fá sem hæstaávöxtun fjár sjóðfélaga að teknu tilliti til áhættu.

Fyrir hvert ár er sett fram fjárfestingarstefna sem lögð er fyrir stjórn sjóðsins til samþykktar. Í henni eru sett markmið um eignasamsetningu og hvernig haga skuli fjárfestingum á komandi ári. Í töflunni fyrir neðan má sjá fjárfestingarstefnu SL fyrir árið 2022 sem var gerð haustið 2021.

Varðandi erlend hlutabréfaviðskipti sjóðsins þá er horft til þess aðávöxtun sé að jafnaði hærri en heimsvísitala Morgan Stanley (MSCI World Index). Fyrir innlend hlutabréf er mælikvarðið OMXI10 sem er úrvalsvísitala Nasdaq Iceland.

Eignaflokkar	Staða	Staða %	Stefna 2022	Viðmörk		Stefna til 3 ára
				Lágmark	Hámörk	
Innlendar eignir						
Bein og óbein ábyrgð ríkissjóðs	53.828	22,7%	20,0%	15,0%	30,0%	19,0%
Skuldabréf:	53.394	22,5%	22,0%	12,0%	36,0%	21,5%
Bankar og fjármálafyrirtæki	4.650	2,0%	3,0%	1,0%	6,0%	3,0%
Bæjar- og sveitarfélög	14.524	6,1%	5,5%	3,0%	9,0%	5,0%
Fyrirtæki	13.576	5,7%	4,5%	2,0%	7,0%	4,5%
Sjóðfélagalán	20.644	8,7%	9,0%	6,0%	14,0%	9,0%
Önnur verðbréf	32.545	13,7%	15,0%	6,0%	28,0%	15,5%
Skráð hlutabréf	19.883	8,4%	9,0%	5,0%	13,0%	9,0%
Skammtímasjóðir	0	0,0%	0,0%	0,0%	3,0%	0,0%
Framtakssjóðir	1.514	0,6%	1,0%	0,0%	2,0%	1,5%
Lánasjóðir	2.522	1,1%	1,5%	0,0%	2,0%	1,5%
Fasteignasjóðir	960	0,4%	0,0%	0,0%	1,0%	0,0%
Nýsköpunarsjóðir	2.429	1,0%	1,0%	0,0%	2,0%	1,0%
Óskráð hlutabréf	5.237	2,2%	2,5%	1,0%	5,0%	2,5%
Innlán	566	0,2%	0,0%	0,0%	5,0%	0,0%
Innlendar eignir samtals	140.332	59,1%	57,0%	53,0%	76,0%	56,0%
Erlendar eignir						
Skráðir hlutabréfasjóðir	66.182	27,9%	32,0%	20,0%	35,0%	31,0%
Framtakssjóðir	20.248	8,5%	7,5%	4,0%	9,0%	8,0%
Fasteignasjóðir	2.539	1,1%	1,0%	0,0%	3,0%	1,5%
Innviðasjóðir	4.502	1,9%	1,5%	0,0%	3,0%	2,0%
Lánasjóðir	3.512	1,5%	1,0%	0,0%	3,0%	1,5%
Skráð skuldabréf og skuldabréfasjóðir	0	0,0%	0,0%	0,0%	2,0%	0,0%
Innlán	255	0,1%	0,0%	0,0%	5,0%	0,0%
Erlendar eignir samtals	97.237	40,9%	43,0%	24,0%	47,0%	44,0%
Samtryggingardeild samtals	237.569	100,0%	100,0%			

SL lífeyrissjóður umhverfsvottaður

Á árinu 2022 varð starfsemi sjóðsins vottuð samkvæmt ISO 14001 sem er umhverfsvottun. Þetta þýðir að sjóðurinn horfir til umhverfisþátta bæði í rekstri sjóðsins sjálfs en síðast en ekki síst í ákvörðunum sínum um kaup og sölu verðbréfa. Markmið sjóðsins er að í árslok 2030 teljist hið minnsta 7,5% eigna sjóðsins til grænna fjárfestinga. Á árinu 2018 varð starfsemi SL lífeyrissjóðs vottuð samkvæmt staðlinum ISO 27001 og svo ISO 9001. Annars vegar snýr vottunin að upplýsingatækni og öryggi en hins vegar að gæðastarfi og rekstrarhandbók. Vottunin byggir á margra ára uppbyggingu innra verklags sjóðsins og rekstrarhandbókar. Allar vottanir sjóðsins gilda til næstu þriggja ára með árlegri viðhaldsvottun þar sem starfsemi sjóðsins er tekin út.

SL lífeyrissjóður enskt starfsheiti

Starfsheiti sjóðsins á ensku er The General Pension Fund og einnig SL Pension Fund.

LÁN TIL SJÓDFÉLAGA

Nokkur aukning var á veittum fasteignalánum til sjóðfélaga á milli árunna 2021 og 2022 en áfram var talsvert um uppgreiðslur lána. Þetta varð til þess að heildarfjárhæð sjóðfélagalána hækkar um 1,3 ma. kr. milli ára vegna vaxta og verðbóta á meðan fjöldi lána lækkar um 31 lán.

Sjóðfélagar í árslok 2022 voru 148.391 og fjölgaði um 1.662 milli ára. Til þessa hóps teljast allir þeir sem einhvern tímann hafa greitt til sjóðsins og eiga þeir rétt á að sækja um sjóðfélagalán hafi þeir greitt annað hvort 6 af síðustu 12 mánuðum til sjóðsins eða hafa greitt í samtals 12 mánuði til sjóðsins. Virkir sjóðfélagar eru þeir sem greiða í hverjum mánuði til sjóðsins og voru þeir 5.720 árið 2022.

Lífeyrissjóðurinn býður sjóðfélögum verðtryggð lán með tvenns konar vaxtakjörum, föstum vöxtum og breytilegum vöxtum. Upplýsingar um vaxtakjör í boði á hverjum tíma má finna á heimasíðu sjóðsins, www.sl.is, en í árslok 2022 voru föstu verðtryggðu vextirnir 2,95% og breytilegu verðtryggðu vextirnir 1,99%.

Sjóðurinn hóf að veita óverðtryggð sjóðfélagalán í október 2015 og eru vaxtakjörin veitt til tveggja ára í senn. Í árslok 2022 voru óverðtryggðir vextir 7,94%.

Sjóðfélögum voru lánaðar alls 4.379 m.kr. á árinu 2022 samanborið við 3.097 m.kr. á árinu 2020. Afgreidd voru 166 sjóðfélagalán árið 2022 samanborið við 126 árið áður.

Afgreidd lán til sjóðfélaga	2022	2021	Breyting
Fjárhæð	4.379	3.097	1.282
Fjöldi lána	166	126	40
Meðalfjárhæð	26,4	24,6	1,8

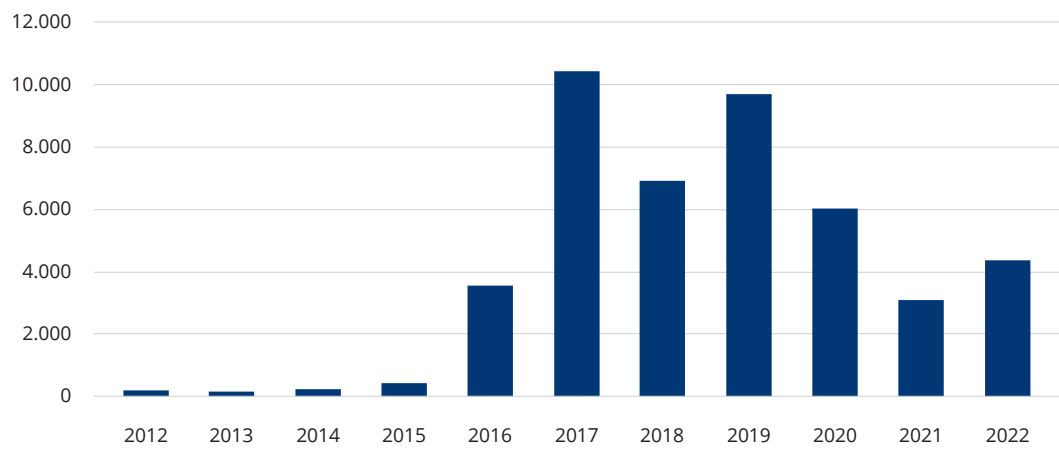
Staða sjóðfélagalána í árslok	2022	2021	Breyting
Fjárhæð	20.644	19.271	1.372
Fjöldi lána	1.092	1.123	-31
Meðalfjárhæð	18,9	17,2	1,7
Hlutfall af heildareignum	8,7%	8,1%	0,6%

Vanskil sjóðfélagalána	2022	2021	Breyting
Fjárhæð vanskila	0,79	2,20	-1,4
Hlutfall vanskila af heildarlánum	0,0%	0,0%	0,0%

Tegund sjóðfélagalána	Verðtryggð lán Fastir vextir	Verðtryggð lán Breytilegir vextir	Óverðtryggð lán
Fjárhæð	1.373	12.928	6.343
Fjöldi lána	107	543	442
Meðalfjárhæð	12,8	23,8	14,4

Allar fjárhæðir eru í m.kr.

Veitt sjóðfélagalán

SÉREIGNARSPARNAÐUR

Sjóðfélögum standa til boða þrjár ávöxtunarleiðir fyrir séreignarsparnað:

Söfnunarleið I

Þetta er ávöxtunarleið þar sem sparnaður er ávaxtaður á hefðbundnum innlánsreikningum í banka sem bera hæstu innlánsvexti á hverjum tíma ásamt fjárfestingum í tryggum skuldabréfum til skamms tíma. Leiðin hentar einkum rétthöfum sem eru að nálgast lífeyristökualdur og þeim sem vilja taka litla áhættu.

Hrein ávöxtun Söfnunarleiðar I á árinu 2022 var 1,2% sem svarar til -7,5% raunávöxtunar.

Söfnunarleið II

Sparnaður í Söfnunarleið II er ávaxtaður í dreifðu safni innlendra og erlendra verðbréfa.

Þar sem sveiflur í ávöxtun geta verið talsverðar er aðaláherslan á góða langtímaávöxtun og því hentar þessi ávöxtunarleið best þeim sem eru að byggja upp lífeyrissparnað til meðallangs tíma.

Fjárfestingarstefna Söfnunarleiðar II gerir ráð fyrir að meginhluti eigna sé í skuldabréfum.

Hrein ávöxtun Söfnunarleiðar II á árinu 2022 var -6,9% sem svarar til -14,8% raunávöxtunar.

Söfnunarleið III

Sparnaður í Söfnunarleið III er ávaxtaður í dreifðu safni verðbréfa, þar sem heimildir til fjárfestinga í erlendum verðbréfum er meiri en í öðrum leiðum. Markmið Söfnunarleiðar III er þannig að skila hærri raunávöxtun að jafnaði en aðrar leiðir, þó vænta megi meiri sveiflna í ávöxtun. Söfnunarleið III hófst á árinu 2021 og hentar fyrst og fremst þeim sem eru að ávaxta séreignarsparnað sinn til lengri tíma og hafa tímann fyrir sér til að jafna út sveiflurnar og eiga von á að uppskera góða ávöxtun til lengri tíma séð.

Hrein ávöxtun Söfnunarleiðar III á árinu 2022 var -7,4% sem svarar til -15,3% raunávöxtunar.

Sjóðfélagar geta með umsókn til sjóðsins skipt um þá ávöxtunarleið sem greitt er til og/eða flutt upp-safnaðan sparnað milli leiða.

Lífeyrisgreiðslur

Á árinu 2022 greiddu 864 einstaklingar iðgjöld til séreignardeildar sjóðsins, alls um 332 m.kr. Þá greiddu 406 launagreiðendur iðgjöld til séreignar fyrir starfsmenn sína á árinu. Virkir sjóðfélagar voru 643. Samtals hækkuðu iðgjöld um 15,8% frá fyrra ári.

Séreignarsparnaður hjá SL

Séreignadeild	2022	2021	Breyting
Iðgjöld	332	287	16%
Lífeyrisgreiðslur	93	69	36%
Inneign í árslok	3.754	3.681	2%
Fjöldi með inneignir	7.811	7.633	2%

Upphæðir í m.kr.

STJÓRN OG STJÓRNARHÆTTIR SL LÍFEYRISSJÓÐS

Grundvöllur sjóðsins og hlutverk

Söfnunarsjóður lífeyrisréttinda starfar á grundvelli starfsleyfis fjármálaráðherra, í samræmi við lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, með síðari breytingum, lög um sjóðinn nr. 155/1998 og samþykktir hans. Starfsheiti sjóðsins er SL lífeyrissjóður.

Hlutverk sjóðsins er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri eftir þeim reglum sem fram koma í lögum og samþykktum. Í samþykktum kemur m.a. fram að sjóðurinn leggi sérstaka áherslu á eftirlaunaréttindi og áskilji sér heimild til að verja þau réttindi umfram önnur við endurskoðun á réttindaákvæðum samþykka sjóðsins. Sjóðurinn er langtímafjárfestir sem ávaxtar fjármuni sjóðfélaga með það að markmiði að ná sem bestri ávöxtun að teknu tilliti til áhættu. Stjórn sjóðsins leggur áherslu á að þróa hluthafastefnu hans með þeim hætti að hún styðji, eftir því sem því verður við komið, við góða stjórnarhætti í þeim félögum sem sjóðurinn fer með eignarhlut í.

Umboðsskylda

Stjórnarmenn og starfsmenn skulu taka ákvarðanir í samræmi við gildandi lög og reglur og sannfæringu sína með þeim hætti að hagsmuna sjóðfélaga sé sem best gætt og að ákvarðanir styðji við tilgang og starfsemi sjóðsins. Stjórnarmenn og starfsmenn mega ekki gera neinar þær ráðstafanir sem bersýnilega eru til þess fallnar að afla ákveðnum sjóðfélögum, félögum eða öðrum ótilhlýðilegra hagsmuna umfram aðra eða á kostnað sjóðsins. Stjórnarmaður er ekki bundinn af fyrirmælum þeirra sem tilnefna hann til setu í stjórn sjóðsins.

Stjórnarhættir og stjórnarháttayfirlýsing SL

Sjóðurinn leggur áherslu á góða stjórnarhætti við stefnumótun og daglega stjórnun sjóðsins. Með stjórnarháttayfirlýsingunni er sjóðfélögum, iðgjaldagreiðendum, opinberum aðilum, starfsmönnum og öðrum haghöfum veittar upplýsingar um stjórnarhætti lífeyrissjóðsins. Yfirlýsingunni er jafnframt ætlað að styðja við góða stjórnarhætti hjá sjóðnum og styðja þannig við traustan rekstur. Stjórnarháttayfirlýsing SL fyrir árið 2022 byggir á þeim lögum og reglum sem í gildi eru á þeim tíma sem ársreikningur sjóðsins er staðfestur af stjórn og framkvæmdastjóra. Í því sambandi er sérstaklega litið til þeirra ákvæða laga nr. 129/1997 sem lúta að stjórnarháttum lífeyrissjóða, ákvæðum samþykka sjóðsins, reglum FME þar um, m.a. reglum nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða, sem og 5. útgáfu Leiðbeininga um stjórnarhætti fyrirtækja, útgefnum af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Iceland og Samtökum atvinnulífsins.

Lög, reglur og leiðbeiningar sem einkum varða stjórnarhætti SL

Lög frá Alþingi

- Lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.
- Lög nr. 155/1998 um Söfnunarsjóð lífeyrisréttinda.
- Lög nr. 87/1998 um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi.

Reglur og leiðbeiningar FME

- Reglur FME nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða.
- Reglugerð um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða nr. 590/2017.
- Reglur FME nr. 577/2012 um endurskoðunardeildir og sjálfstætt starfandi eftirlitsaðila.
- Leiðbeinandi tilmæli FME nr. 3/2011 um aðgerðir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka.
- Leiðbeinandi tilmæli FME nr. 3/2010 um mat á hæfi lykilstarfsmanna.
- Leiðbeinandi tilmæli FME nr. 1/2019 um áhættu við rekstur upplýsingakerfa eftirlitsskyldra aðila.

Innri reglur SL

- Samþykktir SL lífeyrissjóðs.
- Samskipta- og siðareglur SL, dags. 15. mars 2022.
- Hluthafastefna SL, dags. 18. janúar 2022.
- Starfsreglur stjórnar og framkvæmdastjóra, dags. 18. janúar 2022.
- Reglur um upplýsingagjöf framkvæmdastjóra til stjórnar og til opinberra aðila sbr. 29. gr. laga nr. 129/1997, dags. 16. janúar 2017.
- Starfsreglur endurskoðunarnefndar, dags. 29. mars 2022.
- Verklagsreglur SL um viðskipti stjórnarmanna og starfsmanna lífeyrissjóðsins með fjármálagerninga, dags. 18. október 2022. Reglurnar tóku gildi 01.01.2023.
- Verklagsreglur um hæfi lykilstarfsmanna, dags. 17. nóvember 2021.
- Rekstrarhandbók SL.
- Stefna um ábyrgar fjárfestingar dags. 09.03.2023.

Ábyrgar fjárfestingar

Markmið SL lífeyrissjóðs er að hámarka langtímaávöxtun eignasafna sjóðsins að teknu tilliti til áhættu með hagsmunum sjóðfélaga að leiðarljósi. Með ábyrgum fjárfestingum er átt við að horft sé til umhverfislegra þátta, félagslegra þátta og stjórnarháttanna við mat, ákvörðun og eftirfylgni með fjárfestingum (UFS) sjóðsins.

Gildi SL

Slagorð sjóðsins eru traustur sjóður, trygg framtíð og lífeyrissjóðurinn fyrir þig. Jafnframt notar sjóðurinn slagorð eins og veldu sterkan lífeyrissjóð. Sjóðurinn leggur áherslu á að upplýsa sjóðfélaga um hag þeirra gagnvart sjóðnum, veita ætíð réttar upplýsingar og virða í samskiptum við sjóðfélaga meginreglur stjórn-sýslulaga.

Siða- og samskiptareglur

Stjórn lífeyrissjóðsins hefur sett siða- og samskiptareglur fyrir starfsmenn og stjórnarmenn sjóðsins. Reglunum er ætlað að styðja við vönduð vinnubrögð, draga úr hættu á hagsmunaárekstrum og auka öryggi við meðferð fjármuna sjóðsins. Í reglunum er m.a. fjallað um góða starfshætti, hagsmunaárekstra, meðferð trúnaðarupplýsinga og reglur um gjafir, boðsferðir og starfstengdar ferðir.

Hluthafastefna

Það er markmið stjórnar SL að stefnan styðji við góða stjórnarhætti félaga og þróun þeirra. Í hluthafastefnu SL eru kynntar áherslur stjórnar sjóðsins varðandi viðmið um stjórnarhætti í þeim félögum sem sjóðurinn á eignarhlut í. Hluthafastefnan felur í sér þau viðmið sem SL leggur áherslu á við meðferð eignarhalds í hlutafélögum sem eru skráð á hlutabréfamarkaði og sjóðurinn fer með eignarhlut í. Stefna þessi gildir einnig eftir því sem við á fyrir óskráð félög sem SL hefur fjárfest í. Eðli málsins samkvæmt er stefnunni fyrst og fremst beint til félaga sem skráð eru á Íslandi. Þó gilda grundvallarviðmið hennar einnig fyrir félög sem sjóðurinn er hluthafi í og skráð eru erlendis.

Starfsmannastefna

Liður í samfélagslegri ábyrgð SL er áhersla á að sjóðurinn sé góður og eftirsóknarverður vinnustaður. Í starfsmannastefnu sjóðsins er lögð áhersla á gott starfsumhverfi, virka upplýsingagjöf til starfsmanna, þjálfun og endurmenntun starfsmanna, virðingu og umburðarlyndi í samskiptum, jafnrétti og jafnvægi vinnu og einkalífs.

Starfskjarastefna

Starfskjarastefnu SL lífeyrissjóðs var samþykkt af stjórn í janúar 2022 og er henni ætlað að styðja við hagkvæman rekstur og markmið sjóðsins um ábyrga starfshætti og vönduð vinnubrögð. Stefnunni er jafnframt ætlað að tryggja sem best langtímahagsmuni og viðmið lífeyrisréttinda sjóðfélaga. Stefnan byggir á lögum nr. 155/1998, lögum nr. 129/1997 og samþykktum sjóðsins. Sjóðurinn leggur áherslu á að ávallt starfi hjá honum mjög hæft starfsfólk sem skilur og leggur sig fram um að vinna að markmiðum sjóðsins. Til að tryggja sem best að starfsemi sjóðsins sé ávallt framúrskarandi er lögð áhersla á að stjórnarhættir, launakjör og starfsaðstaða séu og verði samkeppnishæf. Í því samhengi skal horft til ábyrgðar, stærðar og umfangs sjóðsins. Þannig vill sjóðurinn vera eftirsóttur vinnustaður þó að hann verði ekki leiðandi í launaþróun á sínu sviði.

Stjórnskipulag SL

Stjórn

Stjórn sjóðsins skipa sjö menn skipaðir til fjögurra ára í senn og tveir til vara, sbr. 3. gr. laga nr. 155/1998. Formaður er skipaður með beinum hætti en stjórn sjóðsins skal koma saman í upphafi skipunartíma síns og velja sér varaformann og skipta með sér verkum að öðru leyti eftir því sem þurfa þykir.

Stjórn fer með æðsta vald og yfirstjórn í málefnum sjóðsins og skal sjá um að skipulag sjóðsins og starfsemi séu jafnan í góðu horfi og í samræmi við lög og reglur sem gilda um sjóðinn.

Stjórn skal sjá um að nægilegt eftirlit sé haft með reikningshaldi og meðferð fjármuna sjóðsins. Í þessu sambandi skal stjórnin kveða á um skipulag sjóðsins, hvernig innra eftirliti skuli háttað svo og bókhaldi og reikningsskilum.

Stjórn skal móta eftirlitskerfi sem gerir sjóðnum kleift að greina, vakta, meta og stýra áhættu í starfsemi sjóðsins. Stjórn skal ráða forstöðumann endurskoðunardeildar eða semja við sjálfstætt starfandi eftirlitsaðila um framkvæmd innra eftirlits hjá sjóðnum.

Stjórnin ræður framkvæmdastjóra, ákveður laun hans og önnur starfskjör, gengur frá starfslýsingu hans, setur honum erindisbréf og veitir honum lausn frá störfum. Gerður skal skriflegur ráðningarsamningur við framkvæmdastjóra. Stjórn getur falið formanni og varaformanni stjórnar að annast samninga við framkvæmdastjóra um laun og önnur starfskjör.

Stjórn tekur ákvarðanir í öllum málum sem telja verður óvenjuleg eða mikilsháttar. Stjórn getur þó veitt framkvæmdastjóra heimild til afgreiðslu slíkra mála. Til óvenjulegra mála telst málarekstur gegn sjóðnum, breytingar á skilmálum eða formi þeirra fjárfestinga sem sjóðurinn hefur fjárfest í, ráðstöfun fjárfestinga sjóðsins sem ekki er í samræmi við skilmála (á þó ekki við um sjóðfélagalán), breytingar á skipuriti, breytingar á fjölda lykilstarfsmanna, starfslok lykilstarfsmanna, breytingar á húsnæði sjóðsins, alvarlegar athugasemdir innri endurskoðenda eða eftirlitsaðila og hvað annað sem telst til röskunar á hefðbundnum rekstri sjóðsins eins og hann er skilgreindur í lögum eða samþykktum hans. Til mikilsháttar mála telst ráðstöfun óskráðra eigna og mál sem varða háar fjárhæðir í samanburði við stærð sjóðsins. Í fjárfestingarstefnu er tilgreint nánar um heimildir hverju sinni. Öll skjöl sem varða meiriháttar ákvarðanir, svo sem samningar er teljast óvenjulegir eða meiriháttar eða hafa greinilega verulega þýðingu fyrir starfsemi sjóðsins, skulu vera undirrituð af framkvæmdastjóra sjóðsins að fengnu samþykki stjórnar, nema stjórn sjóðsins ákveði annað. Stjórnin skal fjalla um allar meiriháttar ákvarðanir varðandi stefnumótun sjóðsins og starfsemi hans. Stjórnin skal móta fjárfestingarstefnu sjóðsins. Stjórnin sér um ráðstöfun á fjármagni sjóðsins og er henni skylt að ávaxta það með hliðsjón af þeim kjörum sem best eru boðin á hverjum tíma, að teknu tilliti til áhættu og með hliðsjón af langtímaskuldbindingum sjóðsins. Stjórnin skal sjá til þess að skipting á eignasafni sjóðsins sé í samræmi við gildandi lög og fjárfestingarstefnu sjóðsins hverju sinni. Stjórnin ákveður hver skuli vera fulltrúi sjóðsins í stjórn stofnunar eða atvinnufyrirtækis nema lög kveði á um annað.

Stjórn sjóðsins er ábyrg fyrir því að ársreikningur sé saminn fyrir sjóðinn og undirritar endurskoðaðan ársreikning. Í skýrslu stjórnar fyrir ársfund skal koma fram yfirlit um starfsemi sjóðsins á árinu svo og upplýsingar um atriði sem mikilvæg eru við mat á fjárhagsstöðu sjóðsins.

Stjórnin skal árlega láta framkvæma tryggingafræðilega athugun á fjárhag sjóðsins og meta framtíðarstöðu hans. Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós að meira en 10% munur sé á milli eignarliða og lífeyrisskuldbindinga er stjórninni skylt að gera tillögur um nauðsynlegar breytingar á samþykktum sjóðsins. Sama gildir ef munur samkvæmt athugunum á milli eignarliða og lífeyrisskuldbindinga hefur haldist meiri en 5% samfelt í fimm ár. Stjórn sjóðsins skipar endurskoðunarnefnd sem hefur m.a. eftirlit með reikningshaldi, áhættustýringu og gerð ársreiknings sjóðsins í samræmi við ákvæði IX. kafla A laga nr. 3/2006 um ársreikninga.

Stjórn skal setja reglur um upplýsingagjöf framkvæmdastjóra til stjórnar um rekstur, iðgjöld, réttinda-ávinning og ráðstöfun eigna sjóðsins, sbr. 3. mgr. 29. gr. laga nr. 129/1997.

Stjórn skal setja verklagsreglur um verðbréfavíðskipti lífeyrissjóðsins, stjórnar hans og starfsmanna, sbr. 3. mgr. 29. gr. laga nr. 129/1997.

Að öðru leyti er hlutverk stjórnarinnar í samræmi við 29. gr. laga nr. 129/1997.

Stjórnarmaður er eingöngu bundinn af sannfæringu sinni en ekki fyrirmælum þeirra sem hafa kosið hann. Að öðru leyti felst ábyrgð einstakra stjórnarmanna einkum í eftirfarandi:

- a) Að hafa skilning á hlutverki stjórnar, hlutverki sínu og ábyrgð, ásamt því að hafa þekkingu á þeim lögum og reglum sem gilda um starfsemi sjóðsins.
- b) Að hafa skilning á markmiðum og verkefnum sjóðsins svo og því hvernig þeir eiga að haga störfum sínum í stjórninni til að stuðla að því að þessi markmið náist.
- c) Að óska eftir og kynna sér öll þau gögn og upplýsingar sem þeir telja sig þurfa til að hafa fullan skilning á starfsemi og rekstri sjóðsins og til að taka upplýstar ákvarðanir.
- d) Að sjá til þess að til staðar sé innra eftirlit og að ákvörðunum stjórnar sé framfylgt.

- e) Að fullvissa sig um að þess sé jafnan gætt að lögum, reglum og reglugerðum sé fylgt í rekstrinum.
- f) Að stuðla að góðum starfsanda innan stjórnarinnar.
- g) Að hafa nægan tíma til að sinna starfi sínu af heilindum.

Formaður stjórnar er málsvari stjórnar og kemur fram fyrir hennar hönd varðandi málefni sjóðsins nema stjórnin ákveði annað. Formaður stjórnar kemur fram fyrir hönd stjórnar gagnvart framkvæmdastjóra. Formaður stjórnar stýrir stjórnarfundum. Að öðru leyti skal formaður stjórnar í störfum sínum einkum:

- a) Stuðla að því að verklag stjórnar sé í samræmi við lög, reglur og góða stjórnarhætti og að stjórn sé búin sem bestar starfsaðstæður.
- b) Halda stjórnarmönnum upplýstum um málefni sjóðsins og stuðla að virkni stjórnar í allri umræðu og ákvarðanatöku.
- c) Sjá til þess að nýir stjórnarmenn fái nauðsynlegar upplýsingar og leiðsögn í starfsháttum stjórnar og málefnum sjóðsins.
- d) Sjá til þess að stjórnin uppfæri með reglubundnum hætti þekkingu sína á sjóðnum og rekstri hans ásamt því að tryggja að stjórnin fái almennt í störfum sínum nákvæmar og skýrar upplýsingar og gögn til að hún geti sinnt starfi sínu.
- e) Eiga frumkvæði að gerð og endurskoðun starfsreglna stjórnarinnar.
- f) Útbúa dagskrá stjórnarfundar í samstarfi við framkvæmdastjóra sjóðsins og sjá um boðun þeirra og stjórnun.
- g) Sjá til þess að nægur tími sé gefinn til umræðna og ákvarðanatöku á stjórnarfundum, sérstaklega hvað varðar stærri og flóknari mál.
- h) Fylgjast með framvindu ákvarðana stjórnarinnar innan sjóðsins og staðfesta innleiðingu þeirra gagnvart stjórn.
- i) Sjá til þess að stjórnin meti árlega störf sín og undirnefnda.

Stjórnarfundir skulu að jafnaði haldnir einu sinni í mánuði. Stjórnarfundir skulu haldnir á skrifstofu sjóðsins. Í sérstökum tilvikum má halda fundi annars staðar telji formaður efni fundarins eða aðrar aðstæður gefa tilefni til. Í upphafi hvers árs skal leggja fyrir tillögu að fundardögum og skipulagi stjórnarfundar. Í lok hvers stjórnarfundar skal næsti reglulegi stjórnarfundur ákveðinn. Stjórnarformanni ber að kalla saman stjórnarfund ef einhver stjórnarmanna eða framkvæmdastjóri krefst þess.

Til stjórnarfundar skal boða með minnst sjö daga fyrirvara. Stjórnarformaður getur þó ákveðið annan frest telji hann það óhjákvæmilegt vegna sérstakra aðstæðna. Fundarboð skal vera skriflegt og skal í því greina frá dagskrá. Fundarboð má senda stjórnarmönnum með rafrænum hætti eða með bréfaþósti. Stjórnarmaður sem ekki kemst á boðaðan stjórnarfund skal tilkynna það tímanlega til framkvæmdastjóra sem sér um að boða varamann. Leggja skal fram á hverjum stjórnarfundum upplýsingar um helstu þætti í starfsemi sjóðsins frá síðasta stjórnarfundum. Ávallt skal leggja fram skýrslu um kaup og sölu verðbréfa. Sérstökum trúnaðargögnum sem stjórnarmenn fá í hendur til umfjöllunar á stjórnarfundum skal skilað í lok fundarins nema stjórnarformaður ákveði annað. Fundargögn skulu vera aðgengileg stjórnarmönnum tímanlega fyrir stjórnarfundum og á milli þeirra, og skulu allir stjórnarmenn fá sömu upplýsingar. Miðað skal við að fundargögn stjórnarfundar séu aðgengileg stjórnarmönnum eigi síðar en þremur dögum fyrir fundinn. Stjórnarmenn skulu snúa sér til stjórnarformanns eða framkvæmdastjóra með óskir um að sett verði á dagskrá stjórnarfundar einstök mál. Óski stjórnarformaður eftir frestun afgreiðslu máls til næsta fundar skal orðið við slíkri beiðni enda bjóði brýnir hagsmunir sjóðsins ekki annað. Stjórnarmenn skulu hafa aðgang að óháðri sérfræðiráðgjöf á kostnað sjóðsins telji þeir nauðsyn á slíku til að taka sjálfstæðar og upplýstar ákvarðanir.

Stjórn er ákvörðunarþær þegar meirihluti stjórnar sækir fund enda hafi fundurinn verið boðaður í samræmi við þessar starfsreglur. Mikilvæga ákvörðun má þó ekki taka án þess að allir stjórnarmenn hafi haft tök á því að fjalla um málið sé þess kostur. Einfaldur meirihluti ræður úrslitum á stjórnarfundum í öllum málum. Á stjórnarmönnum hvílir þagnarskylda um málefni sjóðsins, starfsmanna, sjóðfélaga, lífeyrisþega og önnur atriði sem þeir fá vitneskju um í starfi sínu sem stjórnarmenn og leynt skulu fara samkvæmt lögum, eðli máls eða ákvörðun stjórnarinnar. Stjórnarmaður er ábyrgur fyrir því að gögn sem hann hefur tekið við og fara skulu leynt komist ekki í hendur annarra aðila. Þagnarskylda helst þó að stjórnarmaður láti af starfi.

Nýir stjórnarmenn skulu fá nauðsynlegar upplýsingar og leiðsögn í starfsháttum stjórnar og málefnum sjóðsins. Nýir stjórnarmenn skulu fá afhentar samþykktir sjóðsins og starfsreglur stjórnar og hafa fullan aðgang að sömu gögnum og aðrir stjórnarmenn. Jafnframt geta nýir stjórnarmenn óskað eftir kynningarfundum með framkvæmdastjóra og stjórnarformanni.

Stjórnarmenn skulu kynna sér og vera bundnir af ákvæðum laga, samþykktum sjóðsins, almennum reglum verðbréfamarkaðarins og sérstökum reglum sjóðsins um meðferð trúnaðarupplýsinga og innherjaviðskipti.

Um ábyrgð, vald og störf stjórnar sjóðsins fer að öðru leyti er greinir í starfsreglum þessum samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, nr. 129/1997, lögum nr. 155/1998 um Söfnunarsjóð lífeyrisréttinda, samþykktum sjóðsins og öðrum almennum lögum og reglum sem við eiga á starfssviði sjóðsins, s.s. stjórnsýslulögum.

Stjórn skal setja sér samskipta- og siðareglur sem eru endurskoðaðar árlega.

Einungis stjórn sjóðsins getur gert breytingar á starfsreglum þessum. Til breytinga á reglunum þarf samþykki einfalds meirihluta stjórnar.

Stjórn skal taka starfsreglurnar til upprifjunar og endurskoðunar árlega eða að lágmarki í upphafi hvers fjögurra ára starfstímabils stjórnarinnar.

Framkvæmdastjóri

Framkvæmdastjóri annast daglegan rekstur sjóðsins í samræmi við mótaða stefnu og ákvarðanir stjórnar og ræður starfsmenn sjóðsins.

Ráðstafanir sem eru óvenjulegar eða mikilsháttar getur framkvæmdastjóri aðeins gert samkvæmt heimild frá stjórn sjóðsins. Framkvæmdastjóri kemur fram út á við fyrir hönd sjóðsins í samræmi við hefðir og eðli máls. Framkvæmdastjóri lífeyrissjóðsins skal fara með atkvæði sjóðsins á hluthafafundum í félögum sem sjóðurinn á eignarhlut í, nema stjórn sjóðsins ákveði annað. Framkvæmdastjóri skal sjá til þess að stjórn fái reglulega nákvæmar upplýsingar um starfsemi og rekstur sjóðsins. Þá skal framkvæmdastjóri veita stjórn og endurskoðendum allar þær upplýsingar um hag sjóðsins sem þeir óska eftir. Upplýsingar framkvæmdastjóra til stjórnar skulu vera á því formi og af þeim gæðum sem stjórn ákveður.

Hæfi

Um almennt hæfi stjórnarmanna og framkvæmdastjóra gilda ákvæði 31. gr. laga nr. 129/1997.

Sérstakt hæfi til meðferðar einstakra mála fer eftir II. kafla stjórnsýslulaga, sbr. 8. mgr. 31. gr. laga nr. 129/1997. Stjórnarmenn eða framkvæmdastjóri mega ekki taka þátt í meðferð mála sem varða sjóðinn og þá persónulega. Skyld er stjórnarmanni og framkvæmdastjóra að upplýsa um slík atvik.

Stjórnarmenn skulu á stjórnarfundum í upphafi starfsárs gera grein fyrir störfum, tengslum og hagsmunum sem gætu valdið vanhæfi við umfjöllun, afgreiðslu og ákvarðanatöku í einstökum málum á því formi sem stjórnin ákveður. Sama gildir um nýja stjórnarmenn sem taka sæti í stjórn á miðju kjörtímabili.

Stjórnarmaður skal tilkynna stjórninni fyrirfram ef aðstæður eru fyrir hendi í máli sem valda vanhæfi eða gætu gefið tilefni til efasemda um hæfi hans. Stjórnin tekur í kjölfarið ákvörðun um hvort viðkomandi stjórnarmaður teljist vanhæfur og skuli víkja sæti það sem eftir er fundar. Stjórnarmaðurinn sem efasemdir um hæfi varðar tekur ekki þátt í umræðu eða ákvörðun um viðkomandi mál. Vanhæfur stjórnarmaður á ekki að fá aðgang að gögnum er tengjast viðkomandi máli. Bóka skal í fundargerð að stjórnarmaður hafi vikið sæti og að hann hafi ekki fengið aðgang að gögnum málsins.

Stjórnarmenn mega ekki gera neinar þær ráðstafanir sem bersýnilega eru til þess fallnar að afla ákveðnum sjóðfélögum, fyrirtækjum eða öðrum ótilhlýðilegra hagsmuna umfram aðra aðila eða á kostnað sjóðsins.

Ársfundur

Fyrir lok júní hvert ár skal stjórn líffeyrissjóðsins boða til ársfundar sjóðsins. Allir sjóðfélagar eiga rétt til fundarsetu á ársfundinum með umræðu- og tillögurétti. Tillögum skal vísað til stjórnar til meðhöndlunar.

Ársfund skal boða með tryggilegum hætti, að lágmarki með auglýsingu í dagblöðum sjö virkum dögum fyrir ársfund. Á ársfundi skal gerð grein fyrir skýrslu stjórnar, ársreikningum, tryggingafræðilegum úttektum, fjárfestingarstefnu og tillögum stjórnar til breytinga á samþykktum sjóðsins. Þrátt fyrir ákvæði 30. gr. laga nr. 129/1997 er stjórn sjóðsins heimilt að gera breytingar á samþykktum sjóðsins sem beinlínis leiða af lögum eða reglugerðum.

Endurskoðun

Reikningar sjóðsins eru endurskoðaðir og áritaðir af löggiltum endurskoðanda. Innri endurskoðun sjóðsins er í höndum sjálfstætt starfandi endurskoðanda. Endurskoðun sjóðsins og innri endurskoðun eru í höndum aðskilinna endurskoðunarfyrirtækja. Endurskoðunarnefnd SL gerir tillögu til stjórnar um val á endurskoðanda sjóðsins (ytri endurskoðanda) og innri endurskoðanda.

Tryggingastærðfræðingur

Tryggingafræðileg athugun er framkvæmd árlega í samræmi við 39. gr. laga nr. 129/1997 og reglugerð 391/1998. Athuginin er framkvæmd af löggiltum tryggingastærðfræðingi samkvæmt samningi við sjóðinn. Með athugininni er lagt mat á áfallnar skuldbindingar sjóðsins og væntar framtíðarskuldbindingar annars vegar og núverandi eignasafn og vænt iðgjöld og ávöxtun hins vegar.

Endurskoðunarnefnd

Stjórn skipar þriggja manna endurskoðunarnefnd. Hlutverk nefndarinnar skal vera í samræmi við ákvæði IX. kafla laga nr. 3/2006 um ársreikninga. Nefndin skal setja sér starfsreglur sem stjórn skal samþykkja.

Nefndarmenn skulu vera óháðir endurskoðendum sjóðsins. Meirihluti nefndarinnar skal jafnframt vera óháður sjóðnum og daglegum stjórnendum hans. Formaður nefndarinnar skal hvorki vera stjórnarformaður né starfsmaður sjóðsins. Framkvæmdastjóri og aðrir daglegir stjórnendur skulu ekki eiga sæti í endurskoðunarnefnd.

Endurskoðunarnefnd skal upplýsa stjórn um störf sín í samræmi við það sem starfsreglur og erindisbréf nefndarinnar kveða á um og þegar stjórnin óskar sérstaklega eftir því.

Áhættustýring og innra eftirlit

Áhættustýring

Stjórn lífeyrissjóðsins hefur mótað og skilgreint áhættustefnu fyrir sjóðinn sem er yfirfarin og uppfærð árlega. Stefnan grundvallast á lagafyrirmælum, leiðbeinandi tilmælum FME og stefnumótun sjóðsins. Áhættustefnan er hluti af innra skipulagi sjóðsins og inniheldur sundurliðaða greiningu áhættuþátta og mat stjórnenda á mikilvægi hvers áhættuþátta í rekstri sjóðsins. Í áhættustefnunni eru sett fram viðmið fyrir hverja skilgreinda áhættu sem lýsa því hvað stjórnendur meta sem ásættanlega áhættu og hvernig eftirliti er háttað til sannprófunar á hlítingu viðmiðanna. Eftirlitið felur í sér framkvæmd tímasettra eftirlitsaðgerða sem hver og ein hefur tilgreindan umsjónaraðila.

Sviðsstjóri áhættustýringar er ábyrgðarmaður við framkvæmd áhættustefnu og áhættustýringar og heyrir hann beint undir framkvæmdastjóra. Til að tryggja honum aukið sjálfstæði í starfi og milliliðalausan aðgang stjórnar að upplýsingum er áhættustjóra heimilt að gefa skýrslur um áhættustýringu og aðrar upplýsingar sem varða áhættustýringu, beint og milliliðalaust til stjórnar og endurskoðunarnefndar. Í áhættustefnunni er fjallað um einstaka áhættuþætti, þeir skilgreindir og gerð er grein fyrir hvernig þeir eru metnir, mældir og vikmörk einstakra áhættuþátta eru tilgreind. Nánari upplýsingar um áhættustýringu er að finna í ársskýrslu og í skýringum í ársreikningi.

Innra eftirlit

Innra eftirlit sjóðsins nær yfir sérhverja aðgerð af hálfu stjórnar, stjórnenda og starfsmanna til að stýra áhættu, þar sem því verður við komið, og auka líkur á að settum markmiðum verði náð við rekstur sjóðsins. Stjórnendur annast skipulagningu og framkvæmd innra eftirlits en að framkvæmd þess koma í raun allir starfsmenn sjóðsins með einum eða öðrum hætti. Skipulag innra eftirlits tekur mið af reglum FME nr. 577/2012 um endurskoðunardeildir og sjálfstætt starfandi eftirlitsaðila lífeyrissjóða og er innra eftirlit sjóðsins yfirfarið árlega af þeim sem annast innri endurskoðun hjá sjóðnum.

Innra eftirlit sjóðsins byggir m.a. á skýrsluskilum, reglulegri upplýsingagjöf, skráðum verkferlum og starfslýsingum, reglum um aðgreiningu starfa, skipulegum aðgangsstýringum og skilvirkri áhættustefnu og áhættueftirliti. Áhættustefna og áhættustýring sjóðsins er veigamikill þáttur í innra eftirliti. Helstu verkþættir í starfsemi sjóðsins byggja á skriflegum ferlum og starfslýsingum starfsmanna sem auka áreiðanleika og stuðla að fylgni við lög og reglur. Verkferlar og starfslýsingar eru yfirfarnar reglulega. Aðskilnaði starfa og aðgangsstýringum innan sjóðsins er ætlað að draga úr villu- og sviksemisáhættu. Margþætt skýrsluskil, afstemmingar og upplýsingagjöf til opinberra aðila, stjórnar sjóðsins og einstakra stjórnenda veita aðhald í rekstri. Hvað upplýsingakerfi sjóðsins varðar er í gildi öryggisstefna sjóðsins sem nær til meðferðar og varðveislu gagna. Henni er ætlað að tryggja örugga meðferð og varðveislu upplýsinga sem þýðingu hafa fyrir starfsemi sjóðsins. Eftirlitsaðgerðir og sjálfvirk vöktun miða að því að lágmarka áhrif rekstraratvika á upplýsingakerfi. Neyðaráætlun sjóðsins er ætlað að taka á alvarlegri rekstraratvikum með endurheimt upplýsingakerfa. Þá hefur sjóðurinn sett sér reglur um uppljóstrun vegna mögulegra svika eða misferlis starfsmanna.

Góðir stjórnarhættir

Árangursmat stjórnar

Stjórnin leggur mat á störf sín, stærð, samsetningu, verklag og starfshætti árlega og leitar leiða til að bæta úr verklagi í samræmi við niðurstöður matsins.

Árlega leggur stjórnin mat á störf framkvæmdastjóra og rekstur sjóðsins í heild. Stjórnarformaður upplýsir svo framkvæmdastjóra um niðurstöðu mats á frammistöðu hans og leggur á ráðin um hvernig bæta megi úr veikleikum. Árlega yfirfer stjórnin og metur þróun sjóðsins og hvort hún sé í samræmi við markmið sjóðsins. Stjórn getur notið utanaðkomandi sérfræðiaðstoðar við árangursmat eftir því sem hún metur nauðsynlegt hverju sinni og var það síðast gert í febrúar 2023 með aðstoð KPMG.

Fundargerðir og fundargerðabók

Formaður stjórnar skal sjá um að haldin sé gerðabók um það sem gerist á stjórnarfundum og um ákvarðanir stjórnar. Fundargerðir skulu sendar út eigi síðar en viku eftir stjórnarfundi til allra stjórnarmanna og þeirra varamanna sem setið hafa viðkomandi fund.

Í fundargerðabók skal skrá eftirfarandi:

- a) Hvar og hvenær fundurinn er haldinn.
- b) Hverjir sitja fundinn, hver stýrir honum og hver ritar fundargerð.
- c) Hvort og þá hvenær utanaðkomandi aðilar koma inn á fundi og hvenær þeir fara út af fundinum.
- d) Dagskrátriði, stutta lýsingu á dagskrárliðum og gögnum fundarins.
- e) Ákvarðanir sem teknar eru og atkvæðagreiðslur, ef til þeirra kemur.
- f) Upphaf og lok fundartíma.
- g) Hvenær næsti stjórnarfundur verður haldinn.

Stjórnarmaður eða framkvæmdastjóri sem ekki er sammála ákvörðun stjórnar á rétt á að fá sérálit sitt skráð í gerðabókina.

Í upphafi stjórnarfundar skal fundargerð næsta stjórnarfundar á undan borin upp til samþykktar.

Fundargerðir skulu undirritaðar af stjórnarmönnum. Fundargerðir sem færðar hafa verið inn í fundargerðabók teljast full sönnun þess sem gerst hefur á stjórnarfundum.

Stjórnarstarfið skal almennt fara fram á stjórnarfundum. Komi til samskipta milli stjórnarmanna og/ eða milli stjórnarmanna og stjórnenda sjóðsins um málefni er varða ákvarðanir stjórnar eða forsendur ákvarðana stjórnar skal upplýst um þau við upphaf næsta stjórnarfundar og færð til bókar.

Milli funda getur stjórn tekið ákvörðun með samskiptum sín á milli með rafrænum hætti, s.s. með tölvupósti. Slík ákvörðun sem tekin er með tölvupósti eða öðrum sannanlegum rafrænum hætti er jafn gild og eins og hún hefði verið tekin á formlegum stjórnarfundi. Færa skal slíka ákvörðun til bókar í fundargerð á næsta formlega stjórnarfundi.

ÁHÆTTUSTÝRING

Markmið sjóðsins með áhættustýringu er að setja mælanleg viðmið um áhættutöku, að hafa eftirlit með því að áhættan sé innan settra viðmiða og bregðast við ef hún fer út fyrir þau. Þessi mælanlegu viðmið eru því grundvöllur áhættustýringarinnar og eru þau sett fram bæði í áhættustefnu og fjárfestingarstefnu sjóðsins.

Í lögum um starfsemi lífeyrissjóða eru skilgreindar heimildir sjóðsins til fjárfestinga og hámark fjárfestinga í einstökum eignaflokkum. Fjárfestingarstefna sjóðsins verður alltaf að lágmarki að vera innan þessara marka laganna en svo er það stjórnenda sjóðsins að setja frekari skorður á fjárfestingar sem miða að því að finna ásættanlegt jafnvægi milli ávöxtunar og áhættu. Fjárfestingarstefnan er yfirfarin árlega og ný útgáfa gefin út fyrir hvert rekstrarár.

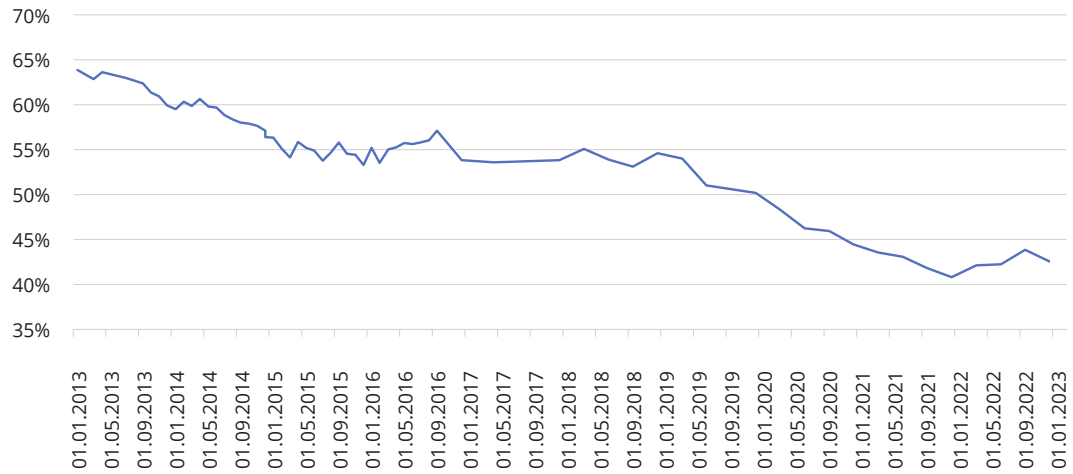
Hér á eftir verður fjallað lauslega um helstu tegundir áhættu sem sjóðurinn stendur frammi fyrir í daglegri starfsemi sinni.

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi sjóðsins ef mótaðili eða viðskiptamaður í fjármálagerningi getur ekki staðið við umsamdar skuldbindingar sínar. Helsta mótaðilaáhætta sjóðsins verður til við kaup á verðbréfum og með veitingu veðlána. Stærsta einstaka mótaðilaáhætta sjóðsins er á ríkissjóð Íslands en 24,3% af eignum sjóðsins eru skuldabréf með ríkisábyrgð. Ef horft er fram hjá ríkissjóði þá hefur sjóðurinn sett sér þá stefnu að enginn mótaðili vegi meira en 5% af hreinni eign sjóðsins. Sjóðurinn gengur þar lengra en lagaramminn um fjárfestingar lífeyrissjóða segir til um. Eftirlit með mótaðilaáhættu er í stöðugri þróun hjá sjóðnum en undir hana falla m.a. útlánaáhætta, samþjöppunaráhætta, landsáhætta og afhendingar-/uppgjörsáhætta.

Lausafjárahætta er hættan á að sjóðurinn geti ekki staðið við skuldbindingar sínar þegar þær gjaldfalla. Lífeyrissjóðurinn fylgist með lausafjástöðu sinni með greiningu á gjalddögum fjáreigna til að geta staðið við skuldbindingar sínar á réttum tíma. Sjóðurinn þarf alltaf að eiga nægjanlegt laust fé til að geta mætt bæði fyrirsjáanlegum og ófyrirséðum greiðsluskuldbindingum. Greiddur lífeyrir sem hlutfall af inngreiddum iðgjöldum nemur nú 111,7%. Sjóðurinn hefur ávallt inni á lausum reikningi tvöfalda þá upphæð sem þarf að greiða út í lífeyri um hver mánaðamót. Gerðar eru greiningar til langs tíma þar sem innflæði er borið saman við útlæði til að tryggja að ávallt sé nóg laust fé til greiðslu lífeyris.

Verðtryggingarhlutfall eigna sjóðsins er í 44,4% en skuldbindingar sjóðsins eru að fullu verðtryggðar. Þetta þýðir að sjóðurinn ber verðbólguáhættu sem nemur mismuni á verðtryggingarhlutfalli eigna og skuldbindinga. Verðbólguáskot myndi því auka áfallnar skuldbindingar og þar með lækka tryggingafræðilega stöðu. Hægt er að minnka þessa áhættu með því að auka verðtryggingarhlutfall eignasafns.

Þróun verðtryggingarhlutfalls

Sjóðurinn ber áhættu af breytingum á væntum lífaldri sjóðfélaga svo og breytingu á örorkulíkum. Lífslíkur hafa hækkað jafnt og þétt á undanförunum árum, jafnframt hafa örorkulíkur aukist. Þetta hefur þýtt hækkun á skuldbindingum sjóðsins. Tölur yfir lífslíkur frá Hagstofunni bera með sér að það virðist vera að hægja á hækkun lífaldurs svo áhættan af hækkun lífaldurs fer því minnkandi að mati sjóðsins. Það er ljóst að með áframhaldandi hækkun lífaldurs þarf að hækka eftirlaunaaldur og/eða hækka greiðslur í lífeyrissjóði til þess að tekjurýrnun fólks á ellilífeyri verði ekki meiri en lög gera ráð fyrir eða 56% af meðaltekjum.

Markaðsáhætta er hættan á að breytingar í markaðsverði vaxta, gengi hlutabréfa og erlendra gjaldmiðla hafi áhrif á afkomu sjóðsins og virði fjárfestinga hans. Markmið með stýringu markaðsáhættu er að stýra og takmarka áhættu við skilgreind mörk, jafnframt því sem ávöxtun sjóðsins miðað við áhættu er háþyrkuð. Markaðsáhættu er m.a. stýrt með takmörkunum í fjárfestingarstefnu, fjárfestingarheimildum og áhættuviðmiðum.

Vaxtaáhætta er hættan á að breytingar á vöxtum og lögum vaxtaferils leiði til lækkunar á virði skulda- bréfa. Næmi skuldabréfaverðs fyrir breytingum á markaðsvöxtum er jafnan mælt í meðaltíma skulda- bréfs. Í því samhengi lækkar skuldabréf með langan meðaltíma meira í verði þegar markaðsvextir hækka heldur en skuldabréf með styttri meðaltíma.

Því er ljóst að ef vextir hækka getur sjóðurinn þurft að innleysa gengistap við sölu á skuldabréfum sem keypt voru á lægri vöxtum. Eins getur lækkandi vaxtaumhverfi leitt til lægri ávöxtunarkröfu við kaup nýrra skuldabréfa þegar núverandi skuldabréf eru á gjalddaga og þegar fjárfest er fyrir innflæði (endurfjárfestingaráhætta).

Um áramótin 2015/2016 tóku gildi nýjar reglur Fjármálaeftirlitsins, nr. 335/2015, um ársreikninga lífeyrissjóða. Samkvæmt þeim skal almennt meta fjármálagerninga á gangvirði þeirra. Hins vegar er heimilt að miða verðmat skuldabréfs við kaupávöxtunarkröfu ef það er markmið sjóðsins að halda skuldabréfi til gjalddaga. Sjóðurinn hefur mótað sér þá stefnu um matsaðferð skuldabréfa að óverðtryggð skuldabréf með ábyrgð ríkisins eru metin á gangvirði/markaðsávöxtunarkröfu frá og með 31.12.2016 en öll önnur skuldabréf eru metin á kaupávöxtunarkröfu. Við þessar breytingar verður sjóðurinn örlítið næmari fyrir vaxtabreytingum en áður þegar skuldabréf sjóðsins voru alfarið gerð upp á kaupávöxtunarkröfu. Breytingin nær til um 1,9 ma.kr. ríkistryggðra óverðtryggðra skuldabréfa sem er um 0,97% af hreinni eign sjóðsins um áramótin.

Gjaldmiðlaáhætta er hættan á að styrking krónunnar gagnvart erlendum gjaldmiðlum rýri verðmæti erlendra eigna sjóðsins, mælt í íslenskum krónum, en erlendar eignir eru nú 39% af eignasafni sjóðsins. Sjóðurinn hafði fyrir tilkomu gjaldeyrishafta stýrt gjaldeyrisáhættunni á virkan hátt. Í dag er búið að afnema höftin og því aftur orðið mögulegt að stýra þessari áhættu með afleiðusamningum. Að eiga erlendar eignir er góð vörn gegn gengislækkun krónu og því mikilvægur hluti af áhættuvörnum sjóðsins.

Rekstraráhætta er sú áhætta að sjóðurinn verði fyrir tjóni sem stafar af ófullnægjandi eða gölluðum innri verkferlum, mistökum og aðgerðum eða aðgerðaleyzi starfsmanna, ófullnægjandi upplýsingakerfum eða vegna ytri atburða í rekstrarumhverfi sjóðsins. Við daglegan rekstur lífeyrissjóðsins eru ótal áhættuþættir sem geta haft áhrif á starfsemi hans og leitt til tjóns fyrir sjóðfélaga. Til að draga úr slíkri rekstraráhættu er unnið eftir verkferlum, vinnureglum og starfslýsingum og eftirlit haft með að þeim sé fylgt, ásamt öðrum reglum sem settar hafa verið fram um starfsemi sjóðsins í sérstakri rekstrarhandbók. Stjórn sjóðsins hefur sett sér samskipta- og starfsreglur og sjóðurinn hefur sett sér siðareglur sem gilda fyrir stjórn og starfsmenn. Í áhættustefnu sjóðsins er skilgreint hvernig eftirliti með rekstraráhættu er háttað. Innri endurskoðandi sjóðsins fylgist með innra eftirliti sjóðsins auk þess sem endurskoðunarnefnd hefur tilsjón með fyrirkomulagi og virkni eftirlitsins.

HLUTHAFASTEFNA

SL lífeyrissjóður hefur það að markmiði að hámarka lífeyrisgreiðslur til sjóðfélaga sinna og tryggja þeim bestu lífeyrisréttindi sem kostur er á með ávöxtun iðgjalda og eigna, áhættustýringu og hagkvæmum rekstri. SL lífeyrissjóður er langtímafjárfestir sem ávaxtar lífeyrissparnað sjóðfélaga sinna í samræmi við fjárfestingarstefnu sjóðsins.

Stefna sjóðsins sem eiganda er að standa vörð um hagsmuni sjóðfélaga sjóðsins til lengri og skemmri tíma. SL lífeyrissjóður gerir kröfu til ávöxtunar af öllum fjárfestingum sínum. SL gerir jafnframt kröfu til þess að félög, sem sjóðurinn fjárfestir í, sýni ábyrgð gagnvart félagslegum þáttum, umhverfislegum þáttum og að starfað sé í samræmi við viðurkenndar leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja. SL hefur sett sér stefnu um ábyrgar fjárfestingar, en með ábyrgum fjárfestingum er átt við að litið sé til framangreindra þátta við mat, ákvörðun og eftirfylgni fjárfestinga. Við mat á starfsháttum félaga horfir sjóðurinn m.a. til aðstæðna á markaði, laga og almennt viðurkenndra reglna og gilda.

Samfélagsábyrgð félaga

SL lífeyrissjóður væntir þess að skráð félög í eigu sjóðsins vinni ötullega að umbótum á sviði umhverfislegra og félagslegra þátta ásamt stjórnarháttum. Í þessu samhengi leggur SL áherslu á að félög sinni upplýsingagjöf til fjárfesta og almennings af kostgæfni. Þá telur SL æskilegt að stjórnir skráðra félaga í eigu sjóðsins setji sér reglur um siðferði og samfélagslega ábyrgð. Hluthafastefna sjóðsins tekur að öðru leyti mið af reglum hans um ábyrgar fjárfestingar hverju sinni sem m.a. er birt í fjárfestingarstefnu sjóðsins.

Tilnefningar í stjórnir félaga og launakjör stjórnarmanna

Hluthafastefna sjóðsins ákvarðar hvernig sjóðurinn beitir sér sem hluthafi í þeim hlutafélögum sem hann á eignarhlut í. Ef sjóðurinn á verulegan eignarhlut, sem telst vera 5% eða hærrí eignarhlutur í félagi, ef eignarhluturinn nemur jafnframt að minnsta kosti 0,5% af heildareignum lífeyrissjóðsins, ráðstafar valnefnd sjóðsins atkvæðisrétti hans í kjöri stjórnarmanna viðkomandi félaga. Framkvæmdastjóri, forstöðumaður eignastýringar, stjórnarformaður og varaformaður stjórnar SL mynda valnefnd sjóðsins.

SL lífeyrissjóður styður að komið sé á fót tilnefningarnefndum hjá skráðum félögum í eigu sjóðsins í samræmi við leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja, t.a.m. útgefnar af Viðskiptaráði Íslands, Kauphöll Íslands (Nasdaq Iceland) og Samtökum atvinnulífsins. Sjóðurinn leggur áherslu á að hluthafafundur taki um það ákvörðun og að fulltrúar í tilnefningarnefnd séu kosnir með beinni kosningu á hluthafafundi, nema þegar hluthafafundur samþykkir það fyrirkomulag að stjórn skipi einn stjórnarmann í nefndina. Í þeim tilfellum þar sem að eignarhlutur sjóðsins í félögum er óverulegur eða undir áðurnefndum viðmiðum er horft til tillagna tilnefningarnefnda félaga og rökstuðnings þeirra. SL lífeyrissjóður telur það almennt óheppilegt að einstaklingar í tilnefningarnefndum gegni einnig á sama tíma stjórnarsetu í viðkomandi félagi. Í þeim tilfellum sem ákveðið er að fara ekki eftir tillögum tilnefningarnefnda félaga er það valnefnd sjóðsins sem tekur ákvörðun um hvernig sjóðurinn beitir sínum atkvæðum í stjórnarkjörum skráðra félaga.

Hvorki stjórnarmenn né starfsmenn sjóðsins sitja í stjórnnum fyrirtækja í umboði sjóðsins. Stjórnarmönnum og framkvæmdastjóra er jafnframt óheimilt að sitja í stjórnnum fyrirtækja sem sjóðurinn fjárfestir í. Þetta gildir þó ekki um fyrirtæki sem stofnuð eru til að sinna sérstökum þáttum í starfsemi sjóðsins. Jafnframt við sérstakar aðstæður svo hægt sé að fylgja eftir hagsmunum sjóðsins með fullnægjandi hætti er starfsmönnum heimilt með ákvörðun framkvæmdastjóra að sitja í stjórnnum eða ráðum í eignarhaldsfélögum og eða sérhæfðum sjóðum sem lífeyrissjóðurinn á hlut í.

Val á stjórnarmönnum sem sjóðurinn tilnefnir eða styður til stjórnarsetu, byggir á faglegu ferli þar sem bakgrunnur, fagleg þekking, reynsla, færni og hæfi er kannað. Sérstaklega þarf að huga að samsetningu stjórna með hliðsjón af fjölbreyttri þekkingu og reynslu svo og kynjahlutföllum, og að ekki séu árekstrar milli hagsmuna félagsins og annarra hagsmuna sem stjórnarmenn gæta. Stjórnarmenn skulu leggja megináherslu á að viðkomandi félag skili viðunandi arðsemi svo fjárfesting sjóðsins bæti hag sjóðfélaga til skemmri og lengri tíma.

Við mat á því hverjar séu eðlilegar launagreiðslur fyrir stjórnarsetu í félagi skal litið til umfangs og ábyrgðar starfsins, sem og þess tíma sem stjórnarmenn þurfa að inna af hendi til að geta rækt skyldur sínar við félagið. Telji valnefnd að tillögur fyrir aðalfund um stjórnarlaun séu mjög frábrugðnar því sem hæfilegt er, með hliðsjón af framangreindum matsþáttum, skal valnefnd koma þeim sjónarmiðum á framfæri. Skal það gert annað hvort við viðkomandi stjórn fyrir aðalfund eða með formlegum hætti, svo sem með bókun eða breytingatillögum á aðalfundi.

Fulltrúar sjóðsins í stjórnnum félaga skulu standa vörð um hagsmuni félagsins, sbr. hlutafélagalög, með því að fylgja bestu viðmiðum um stjórnarhætti fyrirtækja, árangursmælingar, eftirlit og virka beitingu laga-legra úrræða. Stjórnir hafa eftirlit með því að rekstur félaga fylgi almennum og góðum viðskiptavenjum, gæta þess að samþykktir séu virtar og bestu stöðlum um stjórnarhætti fylgt.

Framkvæmdastjóri SL fer með umboð, þ.á.m. atkvæðisrétt á aðalfundum fyrir hönd sjóðsins. Ef framkvæmdastjóri getur ekki mætt á viðkomandi aðalfund fer forstöðumaður eignastýringar með umboð sjóðsins.

Starfskjör helstu stjórnenda

SL lífeyrissjóður telur að við ákvörðun um starfskjör stjórnenda og lykilstarfsmanna eigi að gæta hófs og m.a. að líta til stærðar og umfangs félagsins svo og þeirra starfskjara sem ætla má að bjóðist almennt á þeim markaði sem félagið starfar á.

SL lífeyrissjóður gerir kröfu um að starfskjarastefna uppfylli kröfur hlutafélagalaga og taki mið af viðurkenndum leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja eins og við á.

SL lífeyrissjóður telur að við ákvörðun starfskjara ætti m.a. að taka mið af eftirfarandi:

- a. Að þau stuðli að langtímahagsmunum hluthafa.
- b. Að þau hafi skýran rekstrarlegan tilgang.
- c. Að þau megi ekki hvetja til óhóflegrar áhættutöku.

Ef um kaupaukagreiðslur eða kaupréttarsamninga er að ræða skulu hluthafar upplýstir um forsendur og rök fyrir slíkum greiðslum. Upplýsingar um umgjörð þeirra ættu að vera aðgengilegar og fyrirsjáanlegar gagnvart hluthöfum. SL lífeyrissjóður telur almennt vera æskilegt að greinarmunur sé gerður á grunnlaunum og árangurstengdum launum í ársreikningi félagsins sem sjóðurinn á eignarhlut í.

Samkeppnisleg sjónarmið

Til að tryggja sjálfstæði félaganna, og hindra mögulega hagsmunaárekstra vegna fjárfestinga sjóðsins í félögum á sama markaði, hefur sjóðurinn engin áhrif á stefnumótun þeirra umfram það sem á sér stað á opnum hluthafafundum. Sjóðurinn leggur áherslu á að hafa samkeppnissjónarmið til hliðsjónar við mótun eigin fjárfestingar- og hluthafastefnu. Sjóðurinn vill áréttta mikilvægi þess að fyrirtæki á samkeppnismarkaði séu sjálfstæð, stundi virka samkeppni sín í milli og sýni ábyrgð gagnvart lögum og reglum er snúa að samkeppni og umhverfi. Sjóðurinn vill leggja að stjórnnum félaga þar sem hann á hagsmuna að gæta að fylgja þessum sjónarmiðum. Sjóðnum er ljóst að eignarhald sama aðila á umtalsverðum hlutum í fleiri fyrirtækjum eða samstæðum fyrirtækja á sama markaði kallar á sérstaka aðgæslu af hálfu sjóðsins.

Upplýsingagjöf félaga

SL lífeyrissjóður leggur áherslu á að skráð félög í eigu sjóðsins veiti skýrar og greinargóðar upplýsingar til hluthafa um hagi félagsins, hvort sem er á vef viðkomandi félags, á hluthafafundum eða með öðrum hætti.

STEFNA UM ÁBYRGAR FJÁRFESTINGAR

Markmið SL lífeyrissjóðs er að hámarka langtímaávöxtun eignasafna sjóðsins að teknu tilliti til áhættu með hagsmuni sjóðfélaga að leiðarljósi. Með ábyrgum fjárfestingum er átt við að horft sé til umhverfislegra þátta, félagslegra þátta og stjórnarhátta við mat, ákvörðun og eftirfylgni með fjárfestingum (UFS) sjóðsins.

Siðferðileg viðmið í fjárfestingum

SL lífeyrissjóður vill reyna að tryggja og sjá framþróun á sviði umhverfisþátta, á sviði félagslegra þátta og á sviði stjórnarhátta (UFS) í sínum fjárfestingum. Sjóðurinn er langtímafjárfestir sem leitast við að ná góðri ávöxtun á fjárfestingum sínum, að teknu tilliti til áhættu, en vill jafnframt vera ábyrgur fjárfestir. Áhersla á UFS í fjárfestingum á, að mati sjóðsins, að stuðla að sjálfbærni fyrirtækja og betri langtímaávöxtun.

Sjóðurinn beitir sér fyrir því að:

- Veita aðhald með því að fá reglulega upplýsingar um stöðu UFS þátta, einkum skráðra innlendra hlutafélaga og erlendra verðbréfa- og fjárfestingarsjóða í eigu SL lífeyrissjóðs.
- Bregðast við frábrigðum á uppbyggilegan og gagnrýninn hátt.
- Leggja áherslu á að þeir aðilar og fyrirtæki sem stýra fjármunum fyrir sjóðinn eða hann fjárfestir í hafi sett sér stefnu varðandi UFS þætti sem sé fylgt.

SL lífeyrissjóður nær þessu fram með eftirfarandi áherslum:

Sjóðurinn hvetur til greinargóðrar upplýsingagjafar félaga sem skráð eru á opinberum innlendum verðbréfamarkaði og fjárfest er í, og að þau:

- Hafi umhverfis- og samfélagsstefnu sem er aðgengileg hluthöfum og almenningi.
- Gefi út árlega UFS skýrslu, sem getur verið hluti af ársskýrslu, byggð á leiðbeiningum Nasdaq eða sambærilegu og er yfirfarin af hlutlausum fagaðila.
- Vinni árlega að umbótum þannig að mælikvarðar í UFS skýrslu sýni umbætur á milli ára.
- Skoði möguleika þess að taka upp viðeigandi umhverfis- og samfélagsstaðla, svo sem ISO 14001 og BREEAM.
- Fylgi leiðbeiningum Viðskiptaráðs um stjórnarhætti eða öðrum viðeigandi leiðbeiningum er við eiga.

Sjóðurinn gerir eftirfarandi kröfur til upplýsingagjafar frá erlendum sjóðum sem fjárfest er í:

- Að sjóðurinn fái reglulega upplýsingar um stöðu UFS þátta í verðbréfa- og fjárfestingarsjóðum sem sjóðurinn fjárfestir í.
- Að sjóðurinn hafi ávallt aðgang að stefnu þessara sjóða um UFS þætti.
- Að sjóðurinn fái fyrirætlanir sjóðanna horft til framtíðar um frekari úrbætur varðandi UFS þætti eftir því sem SL lífeyrissjóður óskar.

Sjóðurinn gerir eftirtaldir kröfur til innlendra verðbréfa- og fjárfestingarsjóða (á við fjárfestingar sem sjóðurinn ákveður frá 01.01.2021):

- Að þeir eða rekstraraðilar þeirra hafi sett sér stefnu varðandi UFS þætti.
- Að SL lífeyrissjóður hafi ávallt aðgang að stefnu þessara sjóða/aðila um UFS þætti.
- Að sjóðirnir eða rekstraraðilar þeirra leiti leiða til frekari úrbóta og SL lífeyrissjóður hafi aðgang að þeim eftir því sem hann óskar.

Sjóðurinn leggur sérstaka áherslu á að fjárfesta í innlendum grænum skuldabréfum sem viðurkennd eru af Nasdaq Iceland sem slík sé ávöxtun þeirra sambærileg eða betri að teknu tilliti til áhættu umfram önnur sambærileg skuldabréf.

Viðbragð og eftirlit sjóðsins felst í:

- Sjóðurinn rýnir gögn og greinir m.t.t. stöðu mála hvað varðar UFS hjá þeim aðilum sem sjóðurinn er með fjárfestingar hjá eða er með í skoðun að fjárfesta.
- Tengist fyrirtæki í eignasafni sjóðsins, skráð á opinberum innlendum markaði, broti á sviði UFS málefna er það markmið sjóðsins að beita sér sem eigandi þannig að látið verði af viðkomandi broti.
- Sjóðurinn mun fara fram á að gripið sé til viðeigandi ráðstafana í því skyni að tryggja að ekki komi til sambærilegra atvika aftur. Á þetta við um innlenda sem erlenda verðbréfa- og fjárfestingarsjóði.
- Ef slíkar aðgerðir bera ekki fullnægjandi árangur mun sjóðurinn taka til skoðunar, með hagsmuni sjóðfélaga að leiðarljósi, sölu viðkomandi eignarhlutar í heild eða að hluta.
- Starfað er eftir skilgreindu viðbragðsferli einkum er snýr að útskýrðum eða endurteknum frábrigðum í UFS þáttum í þeim fjárfestingum sem sjóðurinn hefur fjárfest í, byggt á stefnu viðkomandi fyrirtækis eða sjóðs.

SL lífeyrissjóður leitast við að taka virkan þátt í vinnuhópum og kynningarfundum um ábyrgar fjárfestingar, svo sem með þátttöku í IcelandSIF sem sjóðurinn er stofnaðili að og auk þess horfir sjóðurinn til UN PRI viðmiðunarreglnanna.

SL lífeyrissjóður hefur aðgang að upplýsingaveitu þar sem framkvæmdar eru UFS áhættugreiningar fyrir innlenda hluta- og skuldabréfamarkað. Slíkur aðgangur gerir sjóðnum kleift að fylgjast nánar með og bæta sjálfbærnistöðu eignasafns síns.

SL lífeyrissjóður hefur jafnframt ákveðið að taka þátt í CIC samtökunum (Climate Investment Coalition) sem er alþjóðlegt samstarf milli einka- og opinbera geirans með það að leiðarljósi að auka grænar fjárfestingar. Gert er ráð fyrir því að hlutfall grænna fjárfestinga í safni sjóðsins verði a.m.k. 7,5% í lok árs 2030.

SAMSKIPTA- OG SIÐAREGLUR

Sjóðurinn hefur sett sér samskipta- og siðareglur sem m.a. varða það hvernig sjóðurinn spornar við spillingu og mútumálum. Ennfremur hefur sjóðurinn sett sér stefnu um það hvernig tekið er á peningaþvættis- og sviksemisáhættu innan sjóðsins.

Almenn atriði

Reglur þessar gilda fyrir starfsmenn sjóðsins sem og stjórnarmenn. Með stjórnarmönnum er átt bæði við aðal- og varastjórnarmenn. Starfsemi sjóðsins byggir á lögum nr. 155/1998 um SL lífeyrissjóð (starfsemi Söfnunarsjóður lífeyrisréttinda), lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og samþykktum sem um sjóðinn gilda. Jafnframt hefur sjóðurinn sett ýmsar reglur, s.s. starfsreglur stjórnar, verklagsreglur um verðbréfavíðskipti, upplýsingagjöf, starfsreglur framkvæmdastjóra, áhættustefnu, stefnu um meðferð persónuupplýsinga, reglur um peningaþvætti o.fl. Sjóðurinn er háður víðtæku eftirliti, s.s. eftirliti innri endurskoðanda og ytri endurskoðanda, endurskoðunarnefnd, sem og víðtæku eftirliti frá Fjármálaeftirliti og Seðlabanka Íslands. Er meðfylgjandi reglum á engan hátt ætlað að koma í staðinn fyrir eða breyta fyrirbyggjandi reglum, heldur er þeim ætlað að undirstrika tiltekin grunngildi í störfum og starfsháttum stjórnar og starfsmanna sjóðsins. Markmið reglanna er að stuðla að góðum starfsháttum og samskiptum.

Ábyrgð

Stjórn og starfsmenn sjóðsins gera sér ljósa þá ábyrgð sem fylgir því að hafa umsjón og eftirlit með þeim fjármunum sem eru í eigu sjóðfélaga. Í ábyrgðinni felst m.a. að fara í hvívetna eftir þeim lögum og reglum er gilda, að hagsmunir sjóðfélaga séu í fyrirrúmi og að fjárfestingar sjóðsins byggja á góðu viðskiptasiðferði.

Þagnarskylda og meðferð trúnaðarupplýsinga

Á stjórn og starfsmönnum hvílir þagnarskylda um málefni sjóðsins, s.s. málefni sjóðfélaga, lífeyrisþega og önnur atriði sem þeir fá vitneskju um í starfi sínu sem stjórnar- eða starfsmenn sjóðsins og leynt skulu fara samkvæmt lögum eða eðli máls. Stjórnar- og starfsmenn eru ábyrgir fyrir því að gögn sem þeir taka við og fara skulu leynt komist ekki í hendur annarra. Þagnarskylda helst þótt látið sé af starfi.

Góðir starfshættir

Stjórn og starfsmenn skulu leggja rækt við starf sitt og stunda það af kostgæfni. Öll störf og aðrar athafnir skulu miða að því að vera lífeyrissjóðnum, sjóðfélögum og öðrum sem sjóðurinn veitir þjónustu til framdráttar. Stjórn og starfsmenn skulu ávallt gæta þess utan vinnutíma að aðhafast ekkert það sem getur vakið efa um hæfni þeirra til að sinna störfum fyrir sjóðinn, eða skaðað ímynd hans. Stjórn og starfsmenn skulu í sínum störfum fyrir sjóðinn umgangast hann af háttvísi og af virðingu sem og að leggja sig fram um góð samskipti sín á milli. Engin áreitni af nokkru tagi er liðin hvort sem það er á vinnustað eða utan hans. Sama á við um hvers konar ofbeldi eða einelti. Forðast ber hvers konar hagsmunaárekstra milli starfa stjórnarmanna og starfsmanna fyrir sjóðinn og annarra athafna eða tengsla við utanaðkomandi aðila. Stjórn eða starfsmenn mega ekki taka þátt í meðferð mála sem varða sjóðinn og þá persónulega. Skylt er stjórnar- eða starfsmanni að upplýsa um slík atvik.

Hagnýting trúnaðarupplýsinga

Stjórn eða starfsmönnum er óheimilt að nýta sér trúnaðarupplýsingar, beint eða óbeint, til öflunar eða ráðstöfunar verðbréfa sjálfum sér eða öðrum til hagsbóta. Sjóðurinn leggur áherslu á að eiga góð samskipti við þá aðila sem hann á samskipti við hvort sem um er að ræða iðgjaldagreiðendur, sjóðfélaga, þjónustuaðila á fjármálamarkaði eða útgefendur verðbréfa. Sjóðurinn leggur áherslu á að ávöxtun fjármuna sjóðsins taki mið af þeim kjörum sem best eru boðin á hverjum tíma. Næst það m.a. með góðum samskiptum við aðila á verðbréfamarkaði. Þau samskipti þurfa að vera í samræmi við almennar grunnreglur er tryggja gott viðskiptasiðferði og hagsmuni sjóðfélaga. Lögð er áhersla á að allar kynningar sem tekið er þátt í og önnur samskipti séu hlutlæg, nákvæm, sönn og í samræmi við lög og almennt siðferði. Í gildi eru verklagsreglur um verðbréfavíðskipti sem stjórn og starfsmönnum ber að fara eftir.

Ferðalög

Eðlilegt er að stjórn og starfsmenn sjóðsins sækja kynningar- og fræðslufundi um fjárfestingar eða lífeyrismál sem skipulagðar eru af þjónustuaðilum bæði innanlands og utan og eru til þess fallnir að afla sjóðnum upplýsinga um viðskiptatækifæri, auka þekkingu og bæta valkosti í eignastýringu eða annað er skiptir sjóðinn máli. Efni fundanna verður að vera stutt gögnum sem eru til reiðu á fundunum. Skal gögnunum haldið til haga í minnst eitt ár. Vettvangur funda á ekki að krefjast ferðalaga umfram það sem nauðsynlegt getur talist. Sjóðurinn skal að jafnaði bera kostnað vegna ferða og gistingar. Þjóði skipuleggjendur upp á útivistar- eða skemmtiatriði, svo sem íþróttar- eða menningarviðburði, í tengslum við slíka fundi skulu þeir viðburðir vera almennt viðeigandi og ganga sem minnst á hefðbundinn vinnutíma.

Störf utan sjóðsins

Starfsmenn mega ekki reka atvinnustarfsemi samhliða störfum sínum fyrir sjóðinn eða taka að sér launað starf utan sjóðsins nema með leyfi framkvæmdastjóra. Starfsmönnum er þó heimil þátttaka í stjórn fyrirtækja eða sjóða sem sjóðurinn hefur fjárfest í að fengnu leyfi framkvæmdastjóra og eftir atvikum stjórnar. Framkvæmdastjóra er óheimilt að taka þátt í atvinnurekstri nema að fengnu leyfi stjórnar. Almenn þátttaka í félagsmálum og/eða stjórnámálum er heimil. Þó skal leita samþykkis framkvæmdastjóra áður en starfsmenn taka að sér ábyrgðarmikil störf á því sviði. Alltaf skal vera tryggt að slík störf trufli ekki störf viðkomandi fyrir sjóðinn eða hafi áhrif á orðspor hans eða skapi hættu á hagsmunaárekstrum. Framkvæmdastjóri skal af sama tilefni hafa samráð við formann stjórnar.

Gjafir og boð

Stjórn og starfsmönnum er óheimilt að þiggja gjafir, boð eða önnur fríðindi af þjónustuaðilum sjóðsins. Með þjónustuaðilum er átt við alla aðila sem með einhverjum hætti eru í samskiptum eða viðskiptum við sjóðinn. Undanþegnar eru jólagjafir og aðrar tækifærisgjafir sem eru að fjárhagslegu verðmæti innan marka og teljast ekki til hlunninda í skilningi skattalaga, teljast algeng í slíkum tilvikum eða þegar um er að ræða persónuleg tengsl sem ekki verða rakin til viðskipta við sjóðinn. Það sama á við um boð á menningar- eða íþróttaviðburði og gætt er hófs í umgjörð og viðurgjörningi. Heimilt er að þiggja almennar veitingar í tengslum við samskipti við samstarfs- eða þjónustuaðila.

Annað

Stjórn úrskurðar um hvort brot á samskipta- og siðareglum hafi átt sér stað meðal starfsmanna en lögmaður sjóðsins úrskurðar um mál er varða stjórnarmenn.

Brot á þessum reglum getur varðað áminningu eða uppsögn.

STJÓRN OG STARFSMENN

Stjórn SL lífeyrissjóðs er skipuð af fjármálaráðherra. Fjöldi stjórnarmanna er sjö og eru varamenn tveir. Stjórnin er skipuð til fjögurra ára í senn. Fjórir stjórnarmenn eru skipaðir eftir tilnefningu stjórnar Landsamtaka lífeyrissjóða, þrír eru skipaðir af fjármálaráðherra án tilnefningar og er einn þeirra formaður stjórnar sjóðsins.

Þann 20. apríl 2021 var Tómas Bynjólffsson skipaður af fjármálaráðherra stjórnarformaður SL til og með 30.06.2024.

Stjórn sjóðsins skipuð frá 1. júlí 2020 til næstu fjögurra ára:

Aðalmenn:

Tómas Bynjólffsson stjórnarformaður
Aðalbjörg Lúthersdóttir
Einar Sveinbjörnsson
Reynir Þorsteinsson
Svana Helen Björnsdóttir varaformaður
Þorvaldur Ingi Jónsson
Þórunn H. Sveinbjörnsdóttir

Varamenn:

Steinunn Sigvaldadóttir
Helga Einarsdóttir

Aðsetur sjóðsins er í Borgartúni 29 og er fjöldi starfsmanna 17 í árslok 2022 og þar af eru þrír í hlutastarfi.

Starfsfólk:

Andri Már Jónsson
Arna Laufey Steinarsdóttir
Guðmundur S. Steindórsson
Hafdís Guðfinnsdóttir
Helga María Kristinsdóttir
Hólmfríður Björk Marinósdóttir
Inga Birna Bjarnadóttir
Jón Otti Jónsson
Jóna Kristín Sigurðardóttir
Magnús B. Jónsson
Rannveig Þórarinsdóttir
Sigurbjörn Sigurbjörnsson
Sigurlaug J. Waage
Svanhildur Lýðsdóttir
Thelma Hansen
Úlfur Þór Andrason
Þorbjörg Kristinsdóttir

Starfssvið:

Eignastýringarsvið
Eignastýringarsvið
Sviðsstjóri áhættustýringarsviðs
Lífeyris- og sjóðfélagasvið
Bókhaldssvið
Bókhaldssvið
Lífeyris- og sjóðfélagasvið
Sviðsstjóri eignastýringarsviðs
Bókhaldssvið
Sviðsstjóri innheimtu- og ráðgjafasviðs
Sviðsstjóri bókhaldssviðs
Framkvæmdastjóri
Lífeyris- og sjóðfélagasviðs
Innheimtu- og ráðgjafasvið
Bókhaldssvið
Innheimtu- og ráðgjafasvið
Sviðsstjóri lífeyris- og sjóðfélagasviðs

ENDURSKOÐUNARNEFND

Stjórn SL lífeyrissjóðs skipar þriggja manna endurskoðunarnefnd sem starfar í umboði stjórnar og á ábyrgð hennar. Að minnsta kosti einn nefndarmanna skal vera óháður sjóðnum og starfsfólki hans. Nefndin hefur eftirlit með reikningshaldi, áhættustýringu og gerð ársreiknings sjóðsins í samræmi við ákvæði laga um ársreikninga. Endurskoðunarnefnd hefur starfað hjá SL lífeyrissjóði frá árinu 2009.

Meginhlutverk endurskoðunarnefndar er:

- Að hafa eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila.
- Að leggja mat á fyrirkomulag og virkni innra eftirlits, eftirlitsumhverfi lífeyrissjóðsins.
- Að greina virkni innri endurskoðunar, hafa eftirlit með framkvæmd endurskoðunar og gera tillögu um val á ytri- og innri endurskoðanda ásamt mati á óhæði endurskoðanda.
- Að leggja mat á fyrirkomulag áhættustýringar og meta virkni áhættustefnu, áhættustýringarstefnu, áhættuvilja og áhættustýringu.
- Að meta fylgni við gildandi lög, samþykktir og reglur.

Endurskoðunarnefndina skipa: Sveinn Arason, löggiltur endurskoðandi og formaður nefndarinnar, Þórunn H. Sveinbjörnsdóttir stjórnarmaður hjá SL og Þorvaldur Ingi Jónsson stjórnarmaður hjá SL. Á árinu hélt nefndin ellefu fundi.

ÁRSREIKNINGUR 2022

Áritun og skýrsla stjórnar

Hlutverk lífeyrissjóðsins

Sjóðurinn hefur verið starfandi í 49 ár en hann hóf starfsemi 26. september 1974. SL lífeyrissjóður er ætlaður öllum launþegum og sjálfstætt starfandi einstaklingum sem eiga ekki kjarasamningsbundna aðild að öðrum lífeyrissjóðum. Hann getur því verið góður kostur fyrir þá aðila sem þurfa að velja sér lífeyrissjóð. Sjóðurinn byggir á samtryggingu og séreign. Hann er sjálfstæður lífeyrissjóður sem starfar ekki í tengslum við stéttarfélag.

Sjóðurinn gerir ársreikning sinn í samræmi við lög um ársreikninga nr. 3/2006 og reglur um ársreikninga lífeyrisjóða (nr. 335/2015). Reglurnar fela í sér ákveðna aðferð við framsetningu, reikningshaldslegt mat eigna og skýringar í ársreikningi. Ársreikningurinn er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður.

Ávöxtun samtryggingardeildar

Starfsemi sjóðsins er í tveimur deildum, samtryggingardeild og séreignardeild. Hrein eign samtryggingardeildar nam 238.596 m.kr. í árslok og dróst saman um 0,01% eða 383 m.kr. milli ára. Hrein nafnávöxtun ársins 2022 var 0,6% samanborið við 17,1% árið áður. Hrein raunávöxtun var -8,0% samanborið við 11,7% árið á undan. Fimm ára meðaltalsraunávöxtun nam 5,0%, meðaltalsraunávöxtun sl. 10 ára nam 4,9% og sl. 20 ára 4,7%.

Fjöldi lífeyrisþega og lífeyrisgreiðslur

Lífeyrisgreiðslur samtryggingardeildar námu 6.955 m.kr. og jukust um 14,4%. Fjöldi lífeyrisþega í árslok var 19.240 en þeir voru 17.990 árið áður og fjölgaði um 6,9%. Alls fóru 80,5% af lífeyrisgreiðslum sjóðsins til þess að greiða ellilífeyri eða 5.600 m.kr.

Fjöldi sjóðfélaga, launagreiðenda og iðgjöld

Til samtryggingardeildar greiddu alls 2.463 fyrirtæki sem er aukning er nemur 1,7% frá fyrra ári. Heildariðgjöld sem greidd voru fyrir 12.334 einstaklinga námu 5.034 m.kr. Er það hækkun um 2,9% milli ára. Sjóðfélagar sem eiga réttindi hjá sjóðnum voru í árslok 2022 alls 148.391.

Tryggingafræðileg staða

Tryggingafræðileg staða samtryggingardeildar er þannig að eignir eru 5,8% lægri en heildarskuldbindingar í árslok 2022. Versnar staða sjóðsins sökum neikvæðrar raunávöxtunar en hún er vel innan allra marka hvað varðar lög og reglur. Byggt er á nýjum lífslíkum er tóku gildi í lok ársins 2021.

Séreignardeild

Hrein eign séreignardeildar nam 3.754 m.kr. og hækkar um 73 m.kr. Samtals voru greiddar út 93,2 m.kr. í lífeyri árið 2022. Séreignardeild sjóðsins skiptist í Söfnunarleið I sem fjárfestir í innlánnum og stuttum tryggum skuldaþréfum og nam hrein nafnávöxtun leiðarinnar 1,2% og hrein raunávöxtun leiðarinnar -7,5%. Söfnunarleið II sem er blandað verðbréfasafn og nam hrein nafnávöxtun leiðarinnar -6,9% og hrein raunávöxtun leiðarinnar -14,8%. Loks er það Söfnunarleið III sem er ný leið og byggir á áhættusamari stefnu er skilaði hreinni -7,4% nafnávöxtun og -15,3% hreinni raunávöxtun.

Áritun og skýrsla stjórnar

Stjórnarhættir

Sjóðurinn leggur áherslu á góða stjórnarhætti og horfir aukinheldur til meginreglna stjórnarsýslulaga. Stjórnarmenn og starfsmenn eiga að taka ákvarðanir í samræmi við sannfæringu sína, gildandi lög og reglur með hagsmuni sjóðfélaga að leiðarljósi þó þannig að sem best sé gætt að því að ákvörðunin styðji við tilgang og starfsemi sjóðsins. Með stjórnaryfirlýsingunni veitir sjóðurinn sjóðfélögum, iðgjaldagreiðendum, eftirlitsaðilum, starfsmönnum og öðrum haghöfum upplýsingar um stjórnarhætti sjóðsins. Yfirlýsingunni er jafnframt ætlað að styðja við góða stjórnarhætti hjá sjóðnum og stuðla þannig að traustum rekstri. Yfirlýsingin byggir á þeim lögum og reglum sem gilda á þeim tíma sem ársreikningurinn er samþykktur af stjórn og framkvæmdastjóra. Einkum er horft til laga nr. 129/1997, laga nr. 155/1998, ákvæða samþykka sjóðsins, reglna FME nr. 335/2015 um ársreikninga og almennra leiðbeinandi tilmæla um stjórnarhætti sem gefin eru út af Viðskiptaráði, Kauphöll Íslands og Samtökum atvinnulífsins. Er yfirlýsingin hluti af ársskýrslu þessari og kemur þar fram í heild sinni. Í ársskýrslunni er einnig fjallað nánar um þróun sjóðsins, innra eftirlit og áhættustýringu hans, sem og aðrar upplýsingar sem skal greina frá skv. 66. gr. laga um ársreikninga.

Atburðir eftir lok reikningsársins 2022

Frá lokum reikningsárs og fram að áritunardegi hafa orðið atburðir sem geta haft áhrif á eignasafn sjóðsins á árinu 2023. Ekki liggur fyrir hvernig mál munu þróast varðandi ÍL-sjóð. Þann 20.10.2022 kynnti fjármála- og efnahagsráðherra þrjár mögulegar aðgerðir til að mæta vanda ÍL-sjóðs. Samtöl og bréfaskipti hafa átt sér stað en lífeyrissjóðir, þ.m.t. SL lífeyrissjóður, hafa hafnað viðræðum nema að til komi fullar efnidir skuldabréfanna að hálfu ríkisins. Í versta falli getur þetta haft talsverð neikvæð áhrif á eignasafn SL til framtíðar.

Innrás Rússa í Úkraínu stendur enn og er nokkur óvissa tengd henni. Verðbólga og háir vextir hafa verið þrálátari en margir þjuggust við og hefur það sett sitt mark á ávöxtun eigna á verðbréfamörkuðum. Fall banka í Bandaríkjunum í mars 2023 hefur einnig aukið á óvissuna.

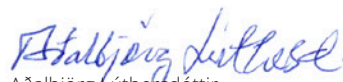
Á það skal minnt að stjórn sjóðsins ákvað á fundi sínum dagsettu 15.03.2022 að taka upp nýjar lífslíkur við útreikning á tryggingafræðilegri stöðu. Voru nýjar samþykktir sjóðsins samþykktar af fjármála- og efnahagsráðuneytinu þann 15. desember 2022. Þar með hefur sjóðurinn aðlagð samþykktir sínar að hinum nýju töflum.

Það er álit stjórnar SL lífeyrissjóðs að allar upplýsingar komi fram í ársreikningnum, sem nauðsynlegar eru til að glöggva sig á stöðu hans í árslok, rekstrarárangri ársins og fjárhagsþróun. Stjórn og framkvæmdastjóri staðfesta hér með ársreikninginn fyrir tímabilið 1. janúar til 31. desember 2022 með undirritun sinni.

Reykjavík, 18. apríl 2023

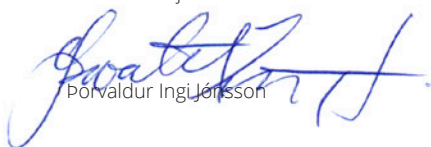

Tómas Brynjólfsson, formaður

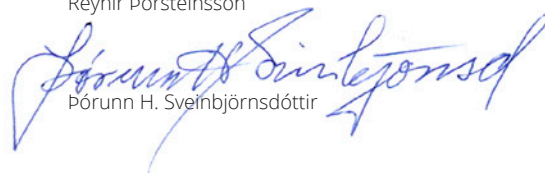

Svana Helen Björnsdóttir, varaformaður

Aðalbjörg Lúthersdóttir

Einar Sveinbjörnsson

Reynir Þorsteinsson

Þorvaldur Ingi Jónsson

Þórunn H. Sveinbjörnsdóttir

Sigurbjörn Sigurbjörnsson
framkvæmdastjóri

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og sjóðfélaga í SL lífeyrissjóði

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning SL lífeyrissjóðs fyrir árið 2022. Ársreikningurinn hefur að geyma yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning þann 31. desember 2022, yfirlit um sjóðstreymi, yfirlit um tryggingafræðilega stöðu, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu lífeyrissjóðsins á árinu 2022, efnahag hans 31. desember 2022 og breytingu á handbæru fé á árinu 2022, í samræmi við lög um ársreikninga nr. 3/2006 og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015.

Álit okkar á ársreikningnum er í samræmi við innihald endurskoðunarskýrslu sem við höfum afhent endurskoðunarnefnd sjóðsins í samræmi við 11. gr. reglugerðar Evrópusambandsins nr. 537/2014.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Óhæði

Við erum óháð SL lífeyrissjóði í samræmi við alþjóðlegar siðareglur fyrir endurskoðendur (IESBA Code) og við eigandi settar siðareglur á Íslandi og höfum uppfyllt önnur ákvæði þeirra.

Eftir okkar bestu vitund, þá höfum við ekki veitt lífeyrissjóðnum neina óheimila þjónustu sem endurskoðendur lífeyrissjóðsins samanber lista yfir óheimila þjónustu sem tilgreind er í grein 5(1) í reglugerð Evrópusambandsins nr. 537/2014.

Ráðning endurskoðanda

Upphaflegt ráðningarsamband milli okkar og SL lífeyrissjóðs um endurskoðun ársreiknings sjóðsins var undirritað þann 12. nóvember 2013 fyrir árið 2013 og höfum við endurskoðað ársreikning lífeyrissjóðsins á hverju ári síðan.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Lykilatriði endurskoðunarinnar eru þau atriði, sem að okkar faglega mati, hafa mesta þýðingu fyrir endurskoðun okkar á ársreikningi sjóðsins fyrir árið 2022. Þessi atriði voru yfirfarin við endurskoðun á ársreikningnum og höfð til hliðsjónar við ákvörðun á viðeigandi álit á hann. Í áritun okkar látum við ekki í ljós sérstakt álit á hverju þeirra fyrir sig.

Við höfum uppfyllt skyldur okkar eins og þær eru tilgreindar í kaflanum „ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins“ hér að neðan, sem og í tengslum við lykilatriði í endurskoðun. Endurskoðunin fól í sér hönnun og framkvæmd á endurskoðunaraðgerðum til að bregðast við mati okkar á verulegri áhættu í ársreikningnum. Niðurstaða endurskoðunaraðgerða okkar, þar á meðal þær aðgerðir sem útlistaðar eru hér að neðan, mynda grunn okkar að áritun á ársreikning sjóðsins.

Áritun óháðs endurskoðanda

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Viðbrögð endurskoðanda

Mat á óskráðum fjárfestingum

Verðmæti óskráðra fjárfestinga nam 40.644 m.kr. eða um 16,8% af heildareignum þann 31. desember 2022 (32.560 m.kr. þann 31. desember 2021). Þessar eignir eru flokkaðar í gangvirkisþrep 3 í skýringum í ársreikningi.

Á meðal ofangreindra fjárfestinga eru óskráð hlutabréf, hlutdeildarskírteini og framtakssjóðir (sjóðir um sameiginlega fjárfestingu). Verðmæti þessara fjárfestinga er háð mati stjórnenda, þeim forsendum sem eru notaðar og vali á útreikningsaðferð eða líkani og getur haft veruleg áhrif á niðurstöðu matsins.

Lykilatriði sem kröfðust mats voru:

- Mat á ávöxtunarkröfu óskráðra hlutabréfa
- Mat á framtíðargreiðsluflæði

Vegna þess hve flóknir útreikningarnir eru og vegna stærðar og mikilvægi fyrir sjóðinn, teljum við mat á lífeyrisskuldbindingu vera lykilatriði við endurskoðun okkar.

Mat á lífeyrisskuldbindingu

Lífeyrisskuldbinding sjóðsins nam 323.678 m.kr. þann 31. desember 2022 (294.192 m.kr. þann 31. desember 2021). Tryggingafræðileg staða þann 31. desember 2022 nam -5,8% (2,5% í árslok 2021). Lífeyrisskuldbindingin er reiknuð út af tryggingastærðfræðingi sem er óháður sjóðnum.

Lykilatriði sem kröfðust mats voru:

- Mat á sértækum lífslíkum
- Mat á sértækum örorkulíkum
- Sértækir útreikningar

Vegna þess hve flóknir útreikningarnir eru og vegna stærðar og mikilvægi fyrir sjóðinn, teljum við mat á lífeyrisskuldbindingu vera lykilatriði við endurskoðun okkar.

Lögð var áhersla á m.a. eftirfarandi aðgerðir til að bregðast við þessu lykilatriði:

- Ferli við fjárfestingar og mat var yfirfarið.
- Fyrir áhættumiðað úrtak var lagt mat á aðferðafræði og forsendur óskráðra hlutabréfa, hlutdeildarskírteina og framtakssjóða og kallað var eftir stuðningsgögnum að baki verðmati.
- Farið var yfir flokkun óskráðra fjárfestinga í þrepa-skiptingu gangvirkis

Til viðbótar voru viðeigandi skýringar í ársreikningnum rýndar. Sjá nánar í skýringum 2.1, 9 og 16.

Lögð var áhersla á m.a. eftirfarandi aðgerðir til að bregðast við þessu lykilatriði:

- Mátum óhæði og hæfni tryggingastærðfræðings.
- Ferli við útreikninga var yfirfarið.
- Framkvæmdar voru greiningar á sértækum lífs- og örorkulíkum sem notaðar eru við útreikning við staðlaðar lífs- og örorkulíkur gefnar út af Félagi íslenskra tryggingastærðfræðinga.
- Framkvæmdar voru aðgerðir með úrtökum til að sannreyna inntaksgögn og útreikninga.
- Framkvæmdar voru greiningaraðgerðir á þróun lífeyrisskuldbindingar, forsendum og niðurstöðum.
- Yfirfarnar voru næmnigreiningar með því að skoða áhrif breytinga á lykilorðum í líkaninu.

Til viðbótar voru viðeigandi skýringar í ársreikningnum rýndar. Sjá nánar yfirlit um tryggingafræðilega stöðu ásamt skýringum 2.1, 14 og 17.3.

Áritun óháðs endurskoðanda

Aðrar upplýsingar í ársskýrslu SL lífeyrissjóðs fyrir árið 2022

Aðrar upplýsingar eru upplýsingar sem er að finna í ársskýrslu SL lífeyrissjóðs fyrir árið 2022 aðrar en ársreikningurinn og áritun okkar á hann. Stjórn og stjórnendur eru ábyrg fyrir þessum öðrum upplýsingum.

Álit okkar á ársreikningnum nær ekki til þessara annarra upplýsinga og við látum ekki í ljós álit af nokkru tagi á þeim upplýsingum.

Í tengslum við endurskoðun okkar á ársreikningnum ber okkur að lesa yfir þessar upplýsingar og íhuga hvort þessar aðrar upplýsingar stangast verulega á við ársreikninginn eða aðra vitneskju sem við höfum aflað við endurskoðunina eða virðist á einhvern annan hátt vera verulega rangfært. Ef, á grundvelli þessa, við komumst að þeirri niðurstöðu að það séu verulegar rangfærslur í þessum öðrum upplýsingum, ber okkur að upplýsa um það. Við höfum ekkert að upplýsa í þessu sambandi.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber stjórn og framkvæmdastjóra að meta rekstrarhæfi sjóðsins og eftir því sem við á, skýra frá þeim atriðum sem varða rekstrarhæfið og notkun forsendunnar um áframhaldandi rekstrarhæfi, nema ætlunin sé að leysa upp sjóðinn eða hætta starfsemi hans, eða ef enginn annar raunhæfur valkostur er í stöðunni.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanleg víska er mikil víska, en ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær, einar og sér eða samanlagðar, gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins.

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggjum við á faglegri dómgreind og beitung ávallt faglegri tortryggni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- * Við greinum og metum hættur á verulegum skekkjum í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- * Við öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits sjóðsins.
- * Við metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- * Við ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum

Áritun óháðs endurskoðanda

við að víkja frá fyrirvaralausri áritun okkar. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi sjóðsins.

- * Við metum í heild sinni hvort framsetning og uppbygging ársreikningsins, þ.m.t. innihald og skýringar, gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem koma upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti sem fram koma við endurskoðunina, eftir því sem við á.

Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óhæði og upplýsum um öll tengsl eða önnur atriði sem raunhæft er að ætla að gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og eftir því sem við á, til hvaða varúðarráðstafana við höfum gripið til að tryggja óhæði okkar.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, lögðum við mat á hvaða atriði höfðu mesta þýðingu í endurskoðuninni á yfirstandandi ári og eru það lykilatriði endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum atriðum í áritun okkar nema lög og reglur leyfi ekki að upplýst sé um slík atriði eða í einstaka tilfellum þegar endurskoðandinn metur að ekki skuli upplýsa um viðkomandi atriði þar sem neikvæðar afleiðingar af slíkri upplýsingagjöf eru taldar vega þyngra en hagsmunir almennings af upplýsingunum.

Skýrsla um innihald skýrslu stjórnar

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Reykjavík 18. apríl 2023

Margrét Pétursdóttir
löggiltur endurskoðandi

Ernst & Young ehf.
Borgartúni 30, 105 Reykjavík

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris 2022

Allar fjárhæðir í þús. kr.

	Skýr.	2022	2021
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		1.584.246	1.537.100
Iðgjöld launagreiðenda		3.840.510	3.716.892
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(127.686)	(108.039)
		<u>5.297.070</u>	<u>5.145.953</u>
Sérstök aukaframlög	3	50.858	68.886
		<u>5.347.928</u>	<u>5.214.839</u>
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	4	7.048.038	6.145.038
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		35.122	32.866
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris		6.006	6.780
		<u>7.089.166</u>	<u>6.184.684</u>
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum	5	(10.103.337)	27.662.616
Hreinar tekjur af skuldabréfum	5.2	11.982.050	7.977.254
Vaxtatekjur af bundnum innstæðum		69.866	35.078
Vaxtatekjur af handbæru fé		(54.089)	21.513
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		87.975	62.174
Ýmsar fjárfestingartekjur		0	0
Niðurfærsla verðbréfa	5.2	(11.658)	52
Fjárfestingargjöld	6	(26.354)	(21.424)
		<u>1.944.453</u>	<u>35.737.263</u>
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	7	513.613	473.260
		<u>513.613</u>	<u>473.260</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		(310.398)	34.294.158
Hrein eign frá fyrra ári		<u>242.659.610</u>	<u>208.365.452</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		<u>242.349.212</u>	<u>242.659.610</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2022

Allar fjárhæðir í þús. kr.

Eignir

	Skýr.	2022	2021
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	8,9,11	127.854.363	134.648.071
Skuldabréf	8,10,11	111.805.458	104.879.004
Bundnar bankainnstæður		778.048	710.615
		<u>240.437.869</u>	<u>240.237.690</u>
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur		893.791	821.598
Aðrar kröfur		19.701	22.388
		<u>913.492</u>	<u>843.986</u>
Ýmsar eignir			
Óefnislegar eignir		0	0
Óefnislegar eignir		172.462	172.012
Varanlegir rekstrarfjármunir	12	0	0
Aðrar eignir		172.462	172.012
		<u>172.462</u>	<u>172.012</u>
Handbært fé		918.454	1.468.247
		<u>918.454</u>	<u>1.468.247</u>
Eignir samtals		<u>242.442.277</u>	<u>242.721.935</u>
Skuldir			
Aðrar skuldir		93.065	62.325
Skuldir samtals		<u>93.065</u>	<u>62.325</u>
Samtals hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>242.349.212</u>	<u>242.659.610</u>
Skuldbindingar utan efnahags	15		
Kennitölur	18		

Sjóðstreymi árið 2022

Allar fjárhæðir í þús. kr.

	2022	2021
Inngreiðslur		
Löggjöld	5.313.250	5.263.464
Innb. vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	(54.035)	62.235
Aðrar inngreiðslur	76.368	32.376
	<u>5.335.583</u>	<u>5.358.075</u>
Útgreiðslur		
Lífeyrir	7.048.038	6.188.165
Rekstrarkostnaður	491.390	459.194
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	13.040	10.870
Aðrar útgreiðslur	0	0
	<u>7.552.468</u>	<u>6.658.229</u>
Ráðstöfunarfé til fjárfestinga	<u>(2.216.885)</u>	<u>(1.300.154)</u>
Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting		
Innb. tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum	1.704.782	402.310
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(17.963.702)	(15.261.741)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	12.943.154	12.045.785
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	15.182.500	17.830.739
Keypt skuldabréf	(11.151.272)	(16.103.934)
Seld skuldabréf	1.037.375	2.888.951
Ný bundin innlán	0	(100.674)
	<u>1.752.837</u>	<u>1.701.436</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	(464.048)	401.282
Gengismunur af handbæru fé	(85.745)	(11.411)
Handbært fé í byrjun árs	1.468.247	1.078.376
Handbært fé í lok árs	<u>918.454</u>	<u>1.468.247</u>

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu samtryggingardeildar 31. desember 2022

Allar fjárhæðir í þús. kr.

Eignir:	Skýr. 14	2022		
		Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris		238.595.594	0	238.595.594
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(2.311.101)	0	(2.311.101)
Núvirði framtíðariðgjalda		0	68.778.503	68.778.503
Eignir samtals		236.284.493	68.778.503	305.062.996
Skuldbindingar:				
Ellilífeyrir		215.698.595	60.809.518	276.508.113
Örorkulífeyrir		11.550.590	4.444.227	15.994.817
Makalífeyrir		16.751.883	1.863.730	18.615.613
Barnalífeyrir		92.632	569.241	661.873
Núvirði framtíðarrekrarkostnaðar		7.631.412	4.266.486	11.897.898
Skuldbindingar samtals		251.725.112	71.953.202	323.678.314
Eignir umfram skuldbindingar		(15.440.619)	(3.174.699)	(18.615.318)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok		-6,1%	-4,4%	-5,8%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun		8,0%	-13,4%	2,5%
2021				
Eignir:				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		238.978.848	0	238.978.848
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(3.771.126)	0	(3.771.126)
Núvirði framtíðariðgjalda		0	66.225.182	66.225.182
Eignir samtals		235.207.722	66.225.182	301.432.904
Skuldbindingar:				
Ellilífeyrir		186.253.686	64.950.163	251.203.849
Örorkulífeyrir		10.214.685	4.828.260	15.042.945
Makalífeyrir		14.921.687	2.017.187	16.938.874
Barnalífeyrir		80.226	509.801	590.027
Núvirði framtíðarrekrarkostnaðar		6.294.045	4.123.122	10.417.167
Skuldbindingar samtals		217.764.329	76.428.533	294.192.862
Eignir umfram skuldbindingar		17.443.393	(10.203.351)	7.240.042
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok		8,0%	-13,4%	2,5%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun		7,0%	-3,7%	4,2%

Úttekin byggir á nýjum spám um lífslíkur sem birtar voru í lok árs 2021 og staðfestar af ráðherra. Er árið 2022 byggt á sömu forsendum. Nýjar samþykktir tóku gildi í ársbyrjun 2023 sem hafa áhrif á tryggingafræðilega stöðu til framtíðar.

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

1. Hlutverk og starfsleyfi

Hlutverk sjóðsins er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri samkvæmt ákvæðum laga og samþykka sjóðsins. Lífeyrissjóðurinn leggur sérstaka áherslu á ellilífeyrstryggingar og áskilur sér heimild til að verja þau réttindi umfram önnur.

SL lífeyrissjóður, kennitala 450181-0489, er með aðsetur að Borgartúni 29, 105 Reykjavík. Sjóðurinn, er ætlaður öllum launþegum og sjálfstætt starfandi einstaklingum sem eiga ekki kjarasamningsbundna aðild að öðrum lífeyrissjóðum. Sjóðurinn byggir á samtryggingu og séreign. Hann er sjálfstæður lífeyrissjóður sem starfar ekki í tengslum við stéttarfélag. Um sjóðinn gilda lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða ásamt lögum um Söfnunarsjóð lífeyrisréttinda nr. 155/1998 og skipar fjármálaráðherra stjórn sjóðsins.

2. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

2.1 Grundvöllur reikningsskila

Sjóðurinn gerir ársreikning sinn í samræmi við lög um áreikninga nr. 3/2006 og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða (nr. 335/2015). Reglurnar fela í sér ákveðna aðferð við framsetningu, reikningshaldslegt mat eigna og skýringar í ársreikningi. Fjárhæðir ársreiknings eru í íslenskum krónum sem er bæði starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill sjóðsins. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna nema þar sem annað er tekið fram.

Við gerð ársreiknings ber stjórnendum sjóðsins að meta ýmsa liði ársreikningsins. Matsaðferðirnar byggja á góðri reikningsskilavenju. Endanleg niðurstaða sem verður við innlausn eða sölu þeirra liða sem metnir voru getur orðið önnur en niðurstaða mats stjórnenda. Stjórnendur hafa gefið sér forsendur og lagt reikningshaldslegt mat á eftirfarandi liði sem hafa veruleg áhrif á ársreikning sjóðsins:

- a) Gangvirði óskráðra eignarhluta í félögum og sjóðum, sjá skýringu 9.
- b) Tryggingafræðileg staða, sjá skýringu 14.

2.2 Iðgjöld

Iðgjöld eru tekjufærð eftir skilagreinum sem hafa borist sjóðnum. Ógreidd iðgjöld í árslok eru eignfærð sem kröfur á launagreiðendur í efnahagsreikningi. Mat þeirra byggist á reynslu liðinna ára og einnig er stuðst við gögn sem fyrir liggja um skil eftir lok reikningsársins. Afskriftir iðgjalda eru færðar til lækkunar á iðgjaldtekjum. Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði er hluti af tryggingagjaldi vegna launa og rennur til lækkunar og jöfnunar á örorkubyrði milli lífeyrissjóða.

2.3 Lífeyrir

Undir lífeyri falla lífeyrisgreiðslur sjóðsins, þ.e. ellilífeyrir, makalífeyrir, örorkulífeyrir og barnalífeyrir. Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris er kostnaður við örorkumat.

2.4 Hreinar fjárfestingartekjur

Undir þennan lið færast allar fjárfestingartekjur sjóðsins að frádregnum öllum fjárfestingargjöldum.

2.4a Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Undir þennan lið falla tekjur af fjárfestingum sjóðsins í hlutabréfum og hlutdeildarskírteinum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga. Til tekna í þessum lið falla arðgreiðslur, söluhagnaður og breytingar á gangvirði til hækkunar. Til gjalda í þessum lið fellur sölutap, breytingar á gangvirði til lækkunar svo og hliðstæð gjöld.

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

2.4b Hreinar tekjur af skuldabréfum

Undir þennan lið falla hreinar tekjur af skuldabréfum, þ.e. vaxtatekjur, verðbætur og lántökubóknanir, gengisbreytingar skuldabréfa sem metin eru á gangvirði ásamt hagnaði og tapi af sölu skuldabréfa. Undir þennan lið fellur einnig varúðarniðurfærsla vegna tapshættu sem kann að vera til staðar á uppgjörsdegi.

2.4c Vaxtatekjur af bundnum innstæðum

Í þennan flokk falla vaxtatekjur af bundnum innstæðum til lengri tíma en þriggja mánaða.

2.4d Aðrar fjárfestingartekjur

Undir liðinn aðrar fjárfestingartekjur falla tekjur af öðrum eignum lífeyrissjóðsins, t.a.m. af fullnustueignum og handbæru fé.

2.4e Fjárfestingargjöld

Hér undir eru öll fjárfestingargjöld og bóknar fjármálafyrirtækja og sjóða um sameiginlega fjárfestingu vegna umsýslu á fjárfestingum ásamt því að innihalda fjárfestingargjöld sem ekki falla undir aðra liði hér að ofan. Nánar er gerð grein fyrir þessum kostnaði í skýringu 6.

2.5 Rekstrarkostnaður

Undir rekstrarkostnað fellur allur kostnaður vegna reksturs sjóðsins. Frá kostnaði er dreginn endurgreiddur kostnaður sem lífeyrissjóðurinn fær vegna innheimtu iðgjalda.

2.6 Fjárfestingar

Fjárfestingar sjóðsins skiptast í eignarhluti í félögum og sjóðum, skuldabréf og bundnar bankainnstæður í samræmi við flokkun stjórnenda.

2.6a Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru hlutabréf og hlutdeildarskírteini sem eru færð á gangvirði í árslok.

2.6b Skuldabréf

Í þennan flokk eru færð öll útlán til sjóðfélaga ásamt öðrum skuldabréfum, hvort sem þau eru metin á gangvirði eða afskrifuðu kostnaðarverði. Skuldabréf og útlán sem ekki eru metin á gangvirði eru færð með áföllnum vöxtum, verðbótum og gengismun í árslok. Verðbætur eru reiknaðar miðað við viðeigandi vísitölu næsta mánaðar eftir lok reikningsárs. Í skýringu 10 má sjá nánari skiptingu á skuldabréfum eftir reikningshaldslegri flokkun.

Útlán til sjóðfélaga og skuldabréf sem haldið er til gjalddaga eru færð niður í efnahagsreikningi vegna óvissu um innheimtu. Hér er ekki um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður afskriftareikningur til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Við niðurfærsluna hefur verið tekið tillit til tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild.

2.6c Bundnar bankainnstæður

Í þennan flokk falla allar bankainnstæður sem eru bundnar lengur en til þriggja mánaða.

2.7 Kröfur

Ógreidd iðgjöld í árslok eru eignfærð sem kröfur á launagreiðendur í efnahagsreikningi. Mat þeirra byggist á reynslu liðinna ára og í árslok er metin tapsáhætta á þeim. Ekki er um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður afskriftareikningur til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast.

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

2.8 Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádrögnum afskriftum. Sjá skýringu 12. Fasteign sjóðsins afskrifast um 1% en aðrar eignir um 10 – 30%.

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði. Afskriftir reiknast hlutfallslega miðað við eignarhaldstíma innan ársins.

2.9 Handbært fé

Undir handbært fé falla sjóðir og innstæður hjá bönkum og sparisjóðum sem ekki falla undir bundnar innstæður.

2.10 Erlendir gjaldmiðlar

Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknaðar í íslenskar krónur á gengi í lok ársins. Stuðst er við opinbert gengi sem Seðlabanki Íslands auglýsir, svokallað miðgengi. Rekstrartekjur og gjöld í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknuð á gengi viðskiptadags.

3. Sérstök aukaframlög

	2022	2021
Fjárframlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði samanber VI kafli l.113/1990 og reglugerð þar að lútandi	50.858	68.886

4. Heildarfjárhæð lífeyris

	2022	2021
Lífeyrisgreiðslur sundurliðast þannig:		
Ellilífeyrir	5.599.638	4.866.477
Örorkulífeyrir	853.149	748.066
Makalífeyrir	482.196	442.382
Barnalífeyrir	19.827	19.563
Lífeyrisgreiðslur úr séreignardeild	93.228	68.550
Samtals	<u>7.048.038</u>	<u>6.145.038</u>
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris sundurliðast þannig:		
Kostnaður vegna örorkumats	6.006	6.780
Samtals	<u>6.006</u>	<u>6.780</u>

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

5. Hreinar fjárfestingartekjur

5.1 Hreinar tekjur af eignarhlutum í stærstu félögum og sjóðum

Hreinar tekjur af eignarhlutum í stærstu innlendum félögum og sjóðum sundurliðast þannig:

	Bókfært verð 31.12.2022	Arður	Gangvirðis- breyting	Hreinar tekjur samtals 2022	Hreinar tekjur samtals 2021
Brim hf.	2.807.237	65.140	387.740	452.880	902.658
Marel hf.	2.584.924	37.699	(2.025.736)	(1.988.037)	492.999
Jarðvarmi slhf.	2.489.043	0	63.323	63.323	427.163
Hagar hf.	2.435.545	66.713	183.462	250.175	286.821
Íslandsbanki hf.	1.850.797	58.537	(98.874)	(40.337)	398.504
Blávarmi slhf.	1.830.850	0	80.420	80.420	482.141
Arion banki hf.	1.796.318	172.118	(485.006)	(312.888)	103.689
Reitir hf.	1.768.759	35.080	88.933	124.013	331.572
Festi hf.	1.685.790	46.312	(407.554)	(361.242)	522.091
Síminn hf.	1.622.489	1.102.922	(197.125)	905.797	931.461
Reginn hf.	1.380.077	41.443	(292.133)	(250.690)	523.346
Eimskip hf.	1.217.964	49.355	46.399	95.754	732.597
Hvatning slhf.	850.441	0	289.308	289.308	289.308
Icelandair Group hf.	711.092	0	(91.754)	(91.754)	100.866
Framtakssjóður Íslands slhf.	0	0	0	0	32.498
Samtals	25.031.326	1.675.319	(2.458.597)	(783.278)	6.557.714

Hreinar tekjur af stærstu eignarhlutum í erlendum félögum og sjóðum sundurliðast þannig:

	Bókfært verð 31.12.2022	Áhrif gjaldmiðils	Gangvirðis- breyting	Hreinar tekjur samtals 2022	Hreinar tekjur samtals 2021
Blackrock Gobal Index Fund	15.573.677	66.584	(1.152.243)	(1.085.659)	1.996.549
Vanguard Global Index Fund	9.540.846	89.397	(1.247.358)	(1.157.961)	2.115.864
Capital Group New Persp. Fund	7.330.823	75.382	(1.773.675)	(1.698.293)	1.496.503
Morgan St. AEA Global Cons. Port	5.953.768	58.361	(1.093.889)	(1.035.528)	1.198.286
MFS Global Fund	5.468.199	50.956	(681.017)	(630.061)	1.111.491
LGT Sustainable Equity Fund Global	5.412.316	48.807	(507.376)	(458.569)	738.869
Morgan St. Global Opp. Fund	5.197.973	68.608	(3.081.496)	(3.012.888)	269.971
Wellington Global Research Equity	4.728.602	46.494	(844.469)	(797.975)	941.167
Vanguard ESG Devel. W. All Cap Eq. Index F. ...	3.909.711	36.747	(447.159)	(410.412)	637.479
Seilen World Growth Fund	3.227.955	35.660	(1.074.406)	(1.038.746)	958.381
Aðrir erlendir sjóðir	768.151	5.215	70.114	75.329	209.052
State Street World Equity Fund	67.841	11.053	(626.589)	(615.536)	1.411.752
MFS Low Volatility Equity Fund	0	0	0	0	293.835
Samtals	67.179.862	593.264	(12.459.563)	(11.866.299)	13.379.199

Samtals hreinar tekjur af eignarhlutum í stærstu félögum og sjóðum (12.649.577) 19.936.913

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

5.2 Hreinar tekjur af skuldabréfum sundurliðast þannig:

Skuldabréf sem haldið er til gjalddaga

	Vaxtatekjur og verðbætur	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2022	Samtals 2021
Skuldabréf með ríkisábyrgð	6.114.857	0	0	6.114.857	3.872.864
Skuldabréf banka	548.795	0	0	548.795	426.787
Skuldabréf sveitarfélaga	1.741.257	0	0	1.741.257	1.014.364
Skuldabréf fyrirtækja	1.792.823	0	0	1.792.823	1.130.143
Veðlán sjóðfélaga	1.915.913	0	(13.613)	1.902.300	1.380.970
Veðlán fyrirtækja	0	0	0	0	0
Samtals	<u>12.113.645</u>	<u>0</u>	<u>(13.613)</u>	<u>12.100.032</u>	<u>7.825.128</u>

Skuldabréf færð á gangvirði

	Gangvirðis- breyting	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2022	Samtals 2021
Skuldabréf með ríkisábyrgð	(143.947)	0	0	(143.947)	99.405
Skuldabréf banka	14.705	0	0	14.705	37.206
Skuldabréf sveitarfélaga	426	0	0	426	9.116
Skuldabréf fyrirtækja	10.834	0	0	10.834	6.399
Samtals	<u>(117.982)</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>(117.982)</u>	<u>152.126</u>
Samtals	<u>11.995.663</u>	<u>0</u>	<u>(13.613)</u>	<u>11.982.050</u>	<u>7.977.254</u>

Breytingar á niðurfærslu

	2022	2021
Niðurfærsla í ársbyrjun	192.822	213.380
Niðurfærsla ársins vegna veðlána	13.613	(20.558)
Niðurfærsla ársins vegna markaðsskuldabréfa	0	0
Niðurfærsla í árslok	<u>206.435</u>	<u>192.822</u>

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

6. Fjárfestingargjöld

Neðangreind tafla sýnir bein fjárfestingargjöld og þóknanir sem reiknast á undirliggjandi sjóði sem lífeyris-sjóðurinn hefur fjárfest í. Þessar þóknanir koma almennt ekki til greiðslu heldur eru þær dregnar frá ávöxtun ólíkt beinum fjárfestingargjöldum sem eru greidd hverju sinni. Fjárhæðir eru sýndar í þús. króna.

Árið 2022 Fjárfestingargjöld samtrygging	Bein fjárfest. gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfest.gjöld	Fjárfest.gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	1.400	1.400	356.315	0,4%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	80.042	80.042	6.942.095	1,2%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	292.175	292.175	66.382.409	0,4%
Vegna erl. sjóða um sameig. fjárf.	0	416.137	416.137	26.376.634	1,6%
Kaup- og sölub. vegna verðbr.viðsk.	6.082	0	6.082	28.454.830	0,0%
Vörsluþóknanir	18.320	0	18.320	107.818.188	0,0%
Umsýsluþóknanir vegna útvistunar	1.684	0	1.684	0	0,0%
Önnur fjárfestingargjöld	468	0	468	0	0,0%
Samtals	26.554	789.754	816.308	236.330.471	0,3%

Árið 2021 Fjárfestingargjöld samtrygging	Bein fjárfest. gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfest.gjöld	Fjárfest.gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	2.400	2.400	2.420.167	0,1%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	67.977	67.977	8.583.610	0,8%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	324.945	324.945	78.110.504	0,4%
Vegna erl. sjóða um sameig. fjárf.	0	310.500	310.500	24.015.750	1,3%
Kaup- og sölub. vegna verðbr.viðsk.	2.322	0	0	30.671.659	0,0%
Vörsluþóknanir	17.324	0	0	100.423.160	0,0%
Umsýsluþóknanir vegna útvistunar	1.004	0	0	0	0,0%
Önnur fjárfestingargjöld	468	0	0	0	0,0%
Samtals	21.118	705.822	705.822	244.224.850	0,3%

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

Árið 2022 Fjárfestingargjöld Söfnunarleið I	Bein fjárfest. gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfest.gjöld	Fjárfest.gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	0	0	0	0
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	0	0	0	0
Vegna innlendra fagfjárfestingsjóða	0	0	0	0	0
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	0	0	0	0
Vegna erl. sjóða um sameig. fjárf.	0	0	0	0	0
Kaup- og sölup. vegna verðbr.viðsk.	0	0	0	0	0
Vörslupóknarir	185	0	185	185	185
Umsýslupóknarir vegna útvistunar	0	0	0	0	0
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0	0	0
Samtals	185	0	185	185	185

Árið 2021 Fjárfestingargjöld Söfnunarleið I	Bein fjárfest. gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfest.gjöld	Fjárfest.gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna innlendra fagfjárfestingsjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna erl. sjóða um sameig. fjárf.	0	0	0	0	0,0%
Kaup- og sölup. vegna verðbr.viðsk.	0	0	0	0	0,0%
Vörslupóknarir	253	0	253	1.201.565	0,0%
Umsýslupóknarir vegna útvistunar	0	0	0	0	0,0%
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0	0	0,0%
Samtals	253	0	253	1.201.565	0,0%

Árið 2022 Fjárfestingargjöld Söfnunarleið II	Bein fjárfest. gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfest.gjöld	Fjárfest.gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	62	62	30.908	0,2%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna innlendra fagfjárfestingsjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	1.769	1.769	374.499	0,5%
Vegna erl. sjóða um sameig. fjárf.	0	0	0	0	0,0%
Kaup- og sölup. vegna verðbr.viðsk.	0	0	0	0	0,0%
Vörslupóknarir	108	0	108	1.148.205	0,0%
Umsýslupóknarir vegna útvistunar	0	0	0	0	0,0%
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0	0	0,0%
Samtals	108	1.831	1.939	1.553.612	0,1%

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

Árið 2021 Fjárfestingargjöld Söfnunarleið II	Bein fjárfest. gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfest.gjöld	Fjárfest.gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	61	61	30.384	0,2%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	1.803	1.803	321.425	0,6%
Vegna erl. sjóða um sameig. fjárf.	0	0	0	0	0,0%
Kaup- og sölup. vegna verðbr.viðsk.	0	0	0	0	0,0%
Vörslupóknanir	36	0	36	1.128.434	0,0%
Umsýslupóknanir vegna útvistunar	0	0	0	0	0,0%
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0	0	0,0%
Samtals	36	1.864	1.900	1.480.243	0,1%

Árið 2022 Fjárfestingargjöld Söfnunarleið III	Bein fjárfest. gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfest.gjöld	Fjárfest.gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	221	221	27.596	0,8%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	42	42	11.314	0,4%
Vegna erl. sjóða um sameig. fjárf.	0	0	0	0	0,0%
Kaup- og sölup. vegna verðbr.viðsk.	0	0	0	0	0,0%
Vörslupóknanir	(25)	0	(25)	34.422	0,0%
Umsýslupóknanir vegna útvistunar	0	0	0	0	0,0%
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0	0	0,0%
Samtals	(25)	263	238	73.332	0,3%

Árið 2021 Fjárfestingargjöld Söfnunarleið III	Bein fjárfest. gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfest.gjöld	Fjárfest.gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	80	80	10.268	0,8%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	0	0	0	0,0%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	16	16	4.172	0,4%
Vegna erl. sjóða um sameig. fjárf.	0	0	0	0	0,0%
Kaup- og sölup. vegna verðbr.viðsk.	0	0	0	0	0,0%
Vörslupóknanir	17	0	17	24.413	0,0%
Umsýslupóknanir vegna útvistunar	0	0	0	0	0,0%
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0	0	0,0%
Samtals	17	96	113	38.853	0,3%

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

7. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður

Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður greinist þannig:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Laun og launatengd gjöld	273.240	260.896
Tölvu- og hugbúnaðarkostnaður	88.747	81.785
Póstburðargjöld, ritföng og fundarkostnaður	30.454	30.285
Lögfræðikostnaður og innheimtubjónusta	15.969	11.754
Endurskoðun og tryggingafræðingur	22.645	20.727
Fjármálaeftirlitið árgjald	15.722	16.036
Árgjald til Landssamtaka lífeyrissjóða og Umboðsmanns skuldara	6.722	6.924
Rekstur fasteignar og afskriftir búnaðar	27.972	25.462
Ýmis annar skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	53.302	39.612
Endurgreiddur kostnaður vegna innheimtu	<u>(21.160)</u>	<u>(20.221)</u>
	<u>513.613</u>	<u>473.260</u>

Hjá sjóðnum voru 15,6 stöðugildi árið 2022. Í stjórn eru sjö einstaklingar, tveir í varastjórn og þrír í endurskoðunarnefnd.

Laun og hlunnindi stjórnarmanna, endurskoðunarnefndar og stjórnenda sundurliðast þannig:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Tómas Brynjólfsson formaður stjórnar	3.056	2.050
Guðmundur Árnason, fv. formaður stjórnar	0	230
Aðalbjörg Lúthersdóttir, stjórn og fv. endurskoðunarnefnd	2.030	2.142
Þórunn H. Sveinbjörnsdóttir, stjórn og endurskoðunarnefnd	2.292	2.142
Sveinn Arason, formaður endurskoðunarnefndar	1.528	1.428
Svana H. Björnsdóttir, varaformaður stjórnar	2.292	2.314
Einar Sveinbjörnsson, stjórn	1.528	1.428
Reynir Þorsteinsson, stjórn	1.528	1.428
Þorvaldur Ingi Jónsson, stjórn og endurskoðunarnefnd	1.856	1.428
Varamenn í stjórn	384	294
Sigurbjörn Sigurbjörnsson, framkvæmdastjóri	24.080	23.088
Sviðsstjóri eignastýringarsviðs	21.844	20.830
Sviðsstjóri áhættustýringarsviðs	21.844	20.830
Sviðsstjóri bókhaldssviðs	<u>17.560</u>	<u>16.605</u>
	<u>101.822</u>	<u>96.237</u>

Sviðsstjóri eignastýringarsviðs fékk greiðslur fyrir þátttöku í fjárfestingarráðum samtals 2.800 þús. á árinu 2022.

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

Þóknun til ytri endurskoðenda sjóðsins greinist þannig:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Endurskoðun fyrir árið 2021	5.614	8.493
Endurskoðun fyrir árið 2022 greitt árið 2022	2.480	0
Önnur þjónusta	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>8.094</u>	<u>8.493</u>

Þóknun til innri endurskoðenda sjóðsins greinist þannig:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Innri endurskoðun fyrir árið 2021	753	4.927
Innri endurskoðun fyrir árið 2022	3.937	0
Önnur þjónusta	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>4.690</u>	<u>4.927</u>

Þóknun til tryggingastærðfræðings sjóðsins greinist þannig:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Útreikningur á tryggingafræðilegri stöðu	4.501	2.925
Önnur þjónusta	<u>5.356</u>	<u>2.674</u>
	<u>9.857</u>	<u>5.599</u>

8. Fjárfestingar

Fjárfestingar sjóðsins árið 2022 greinast þannig:

	<u>Innlendar</u>	<u>Erlendar</u>	<u>Samtals</u>
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	30.366.350	97.488.014	127.854.364
Skuldabréf án veðlána	90.792.790	369.119	91.161.909
Veðlán	20.643.548	0	20.643.548
Bundnar bankainnstæður	<u>778.048</u>	<u>0</u>	<u>778.048</u>
	<u>142.580.736</u>	<u>97.857.133</u>	<u>240.437.869</u>

Fjárfestingar sjóðsins árið 2021 greinast þannig:

	<u>Innlendar</u>	<u>Erlendar</u>	<u>Samtals</u>
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	32.506.850	102.141.222	134.648.072
Skuldabréf án veðlána	85.268.854	338.827	85.607.681
Veðlán	19.271.322	0	19.271.322
Bundnar bankainnstæður	<u>710.615</u>	<u>0</u>	<u>710.615</u>
	<u>137.757.641</u>	<u>102.480.049</u>	<u>240.237.690</u>

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

9. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum árið 2022 greinast þannig:

	Skráð	Óskráð	Samtals
Eignarhlutir í innlendum félögum	19.975.192	51.408	20.026.600
Eignarhlutir í erlendum félögum	0	15.063	15.063
Hlutdeildarskírteini í innl. verðbréfasjóðum	55.035	10.306.562	10.361.597
Hlutdeildarskírteini í erl. verðbréfasjóðum	67.179.863	30.271.241	97.451.104
	<u>87.210.090</u>	<u>40.644.274</u>	<u>127.854.364</u>

Eignarhlutir í félögum og sjóðum árið 2021 greinast þannig:

	Skráð	Óskráð	Samtals
Eignarhlutir í innlendum félögum	22.939.651	36.541	22.976.192
Eignarhlutir í erlendum félögum	0	14.675	14.675
Hlutdeildarskírteini í innl. verðbréfasjóðum	998.264	8.532.394	9.530.658
Hlutdeildarskírteini í erl. verðbréfasjóðum	78.110.504	24.016.043	102.126.547
	<u>102.048.419</u>	<u>32.599.653</u>	<u>134.648.072</u>

	Hlutdeild	31.12.2022		31.12.2021	
		Kostnaðar- verð	Gangvirði	Kostnaðar- verð	Gangvirði
Skráð hlutafélög:					
Brim hf.	1,6%	947.213	2.807.237	947.213	2.419.497
Marel hf.	0,7%	896.458	2.584.924	785.667	4.456.745
Hagar hf.	2,9%	1.373.780	2.435.037	1.373.780	2.251.575
Íslandsbanki hf.	0,8%	1.504.369	1.850.797	843.088	1.241.592
Arion banki hf.	0,8%	2.141.714	1.796.317	1.574.657	1.678.346
Reitir hf.	2,6%	1.331.833	1.768.770	1.363.620	1.723.612
Festi hf.	3,0%	827.948	1.685.790	827.948	2.093.343
Símínn hf.	3,4%	539.754	1.622.489	844.855	3.018.905
Reginn hf.	2,7%	729.088	1.380.077	729.088	1.672.210
Eimskip hf.	1,3%	538.626	1.217.964	663.300	1.413.371
Icelandair hf.	1,3%	454.584	711.092	1.386.252	869.877
Síldarvinnslan hf.	0,1%	50.608	102.575	50.608	85.620
Sjóvá hf.	0,0%	2.539	6.086	2.539	6.966
VÍS hf.	0,0%	2.333	3.894	2.333	4.700
Icelandic seafood international hf. ...	0,0%	1.935	1.346	1.935	3.292
Ölgerðin hf.	0,0%	678	797	0	0
		<u>11.343.460</u>	<u>19.975.192</u>	<u>11.396.883</u>	<u>22.939.651</u>

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

	31.12.2022			31.12.2021	
	Hlutdeild	Kostnaðar- verð	Gangvirði	Kostnaðar- verð	Gangvirði
Skráðir innlendir sjóðir:					
Aðrir skráðir sjóðir	0,0%	53.599	55.035	943.498	998.264
		<u>53.599</u>	<u>55.035</u>	<u>943.498</u>	<u>998.264</u>

	31.12.2022			31.12.2021	
	Hlutdeild	Kostnaðar- verð	Gangvirði	Kostnaðar- verð	Gangvirði
Óskráð innlend félög og sjóðir:					
Jarðvarmi slhf.	8,1%	1.357.627	2.489.043	1.357.627	2.425.720
Blávarmi slhf.	8,2%	1.514.255	1.830.850	1.514.255	1.750.430
Frumtak II slhf.	6,1%	303.813	917.475	293.397	661.948
Hvatning slhf.	7,8%	659.768	850.441	659.768	843.513
Crowberry I slhf.	7,3%	215.092	435.262	216.362	264.148
Stefnir SÍA III slhf.	3,1%	244.109	422.850	244.109	330.772
Horn III slhf.	3,3%	281.100	371.808	339.333	303.126
Brunnur I slhf.	7,5%	265.275	361.837	246.150	337.152
Veðskuldabréfas. Landsbréfa II hs. ...	7,0%	327.950	360.548	252.350	258.205
Fí fasteignafélag slhf.	7,1%	116.561	336.795	116.561	336.795
ITF ferðasjóður slhf.	7,3%	263.392	329.162	230.868	234.117
Stefnir SÍA IV slhf.	2,0%	44.800	191.446	44.800	40.971
Vex I slhf.	3,7%	73.188	189.526	73.188	68.965
Alda I slhf.	6,6%	104.000	142.900	104.000	136.900
Iðunn slhf.	2,7%	129.432	130.625	59.184	57.201
Alda II slhf.	6,8%	100.000	128.900	100.000	122.800
Brunnur II slhf.	4,3%	123.831	115.832	27.325	20.084
Kjölfesta slhf.	6,3%	107.542	115.102	107.542	115.102
Alda III slhf.	2,6%	100.000	115.100	100.000	106.200
Íslandsbanki skuldabréfasjóður ...	2,3%	108.876	108.876	0	0
Umbreyting II	2,8%	92.225	92.225	0	0
Horn IV slhf.	2,7%	94.667	83.979	0	0
Frumtak III slhf.	3,8%	73.240	65.777	17.400	9.915
Frumtak I	2,5%	24.307	51.169	28.257	56.029
Stefnir SÍA II slhf.	4,0%	(201.650)	28.260	(201.650)	11.939
Crowberry II slhf.	2,5%	27.921	21.847	0	0
Auður I framtakssjóður	4,7%	(16.587)	18.927	(14.712)	21.077
Önnur félög og sjóðir	0,0%	57.048	51.408	(3.185.852)	55.826
		<u>6.591.782</u>	<u>10.357.970</u>	<u>2.730.262</u>	<u>8.568.935</u>

Eignarhlutir í félögum og innlendum sjóðum samtals 30.388.197 32.506.850

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

	Hlutdeild	31.12.2022		31.12.2021	
		Kostnaðar- verð	Gangvirði	Kostnaðar- verð	Gangvirði
Skráðir erlendir sjóðir:					
Blackrock Global Fund Index Fund	0,4%	11.749.221	15.573.677	4.282.908	9.926.777
Vanguard Global Index fund	0,5%	4.318.008	9.540.846	4.318.008	10.698.806
Capital Group New Perspective Fund	0,4%	3.880.664	7.330.823	3.593.144	8.741.596
MS AEA Global Cons. Portfolio	0,2%	3.224.799	5.953.768	3.165.843	6.930.340
MFS Global Fund	6,3%	2.463.130	5.468.199	2.463.130	6.098.260
LGT Sustainable Equity Fund Global	3,4%	4.246.391	5.412.316	3.882.860	5.507.354
Morgan Stanley Global Opportunity Fund	0,4%	2.651.346	5.197.972	2.651.346	8.210.860
Wellington Global Research Equity	4,1%	1.771.320	4.728.602	1.771.320	5.564.280
Vanguard ESG Devel. W. All Cap Eq. Index F.	0,8%	3.971.172	3.909.711	3.156.264	3.682.911
Seilern World Growth Fund	1,4%	4.074.699	3.263.750	4.074.699	4.312.737
Schroder Private Equity Fund of Funds IV	1,9%	(755.500)	350.515	(672.507)	404.881
Schroder Private Equity Fund of Funds III	0,9%	(544.149)	141.106	(481.385)	167.281
State Street World Equity Fund	0,0%	92.090	135.559	5.150.693	7.560.705
Schorder Private Equity Fund of Fund II	0,2%	(644.005)	37.510	(644.005)	36.545
MFS Low Volatility Equity Fund	0,0%	0	0	(765.738)	0
Aðrir sjóðir	0,0%	99.067	135.509	(332.495)	267.171
		<u>40.598.253</u>	<u>67.179.863</u>	<u>35.614.085</u>	<u>78.110.504</u>

	Hlutdeild	31.12.2022		31.12.2021	
		Kostnaðar- verð	Gangvirði	Kostnaðar- verð	Gangvirði
Óskráðir erlendir sjóðir:					
Aberdeen Svc Private Equity Fund	4,2%	122.442	946.903	297.882	1.117.325
Adam Street Global Funds of Fund 2016	0,7%	267.673	856.707	307.567	839.507
Adam Street Global Funds of Fund 2017	0,7%	353.030	919.379	371.645	839.314
Adam Street Global Funds of Fund 2019	0,7%	395.022	625.817	189.870	395.024
Alpinvest Co-Investment Fund VII	0,2%	387.863	873.215	478.526	847.396
Alpinvest Co-Investment Fund VIII	0,8%	347.472	384.530	130.643	131.181
Alpinvest secondaries Fund VII	0,1%	278.011	379.133	159.489	195.755
Blackrock Diversif. Private Equity Progr. III	0,3%	(339.373)	18.031	(339.373)	17.619
Blackrock Diversif. Private Equity Progr. IV	0,6%	(308.298)	7.038	(298.846)	70.359
Blackrock Diversif. Private Equity Progr. V	1,6%	(6.109)	586.739	196.702	724.008
Blackrock Diversif. Private Equity Progr. VII	0,6%	228.010	713.555	303.080	697.267
Blackrock Global Infrastr. Solutions III	0,8%	471.944	868.547	535.359	707.689
Blackrock Global Infrastr. Solutions IV	1,4%	312.151	352.914	189.837	180.329
Blackrock Private Opportunity Fund III	0,5%	4.055	329.701	144.765	522.309
Blackrock European Middle Market P. Debt III ..	1,2%	489.235	535.691	114.148	114.841
Brookfield Infrastructure Fund IV	0,1%	1.309.145	1.708.364	978.814	1.099.836
Hamilton Lane Co Investment V	0,3%	293.065	814.651	332.046	814.879
Hamilton Lane Strategic Opp. Fund V	0,7%	270.631	361.982	367.763	435.714
Hamilton Lane Strategic Opp. Fund VI	0,6%	544.569	600.136	358.785	369.921

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

Hamilton Lane Private Equity Fund IX	1,9%	111.750	1.269.920	341.007	1.322.194
Hamilton Lane Equity Opportunity Fund V	0,7%	485.889	576.770	424.760	421.709
KKR Global Infrastructure Fund III	0,8%	427.872	559.836	332.289	369.116
KKR Asia Private Equity IV	0,1%	289.554	324.055	137.691	144.488
LEM Multifamily fund, V,LP.	4,6%	426.436	1.334.245	1.233.536	1.776.875
LGT Crown Asia-Pasific Priv,Eq. III	0,9%	119.377	969.617	214.139	1.054.786
LGT European Market IV	1,3%	349.037	454.390	248.835	283.449
LGT Global Secondaries IV	0,2%	64.987	495.769	122.381	507.946
LGT Crown Asia-Pasific Priv,Eq. V	3,0%	186.069	218.715	113.974	119.710
LPE II	1,2%	45.237	216.318	38.945	153.578
Morgan Stanley Emerging Market Fund I	0,7%	(121.533)	3.752	(97.974)	27.180
MS AIP Private Markets Fund III	1,0%	(930.681)	29.835	(893.031)	157.238
MS AIP Private Markets Fund VI	0,9%	88.220	1.276.263	246.247	1.337.423
MS AIP Private Markets Fund VII	1,3%	491.566	1.454.326	443.359	1.176.575
MS North Haven Private Equity Asia V	1,6%	453.460	515.291	261.360	264.440
Partners Gr.Direct Private Eq.2016 S.C.A	0,3%	4.393	740.860	137.867	851.544
Partners Gr.Direct Eq.2019 S.C.A	0,9%	390.236	437.517	325.268	360.121
Partners Group Direct Infra 2020	0,2%	385.706	445.117	230.288	213.710
Partners Group Gr.Real.Est.Opportu 2019	0,9%	545.289	617.682	169.184	166.676
Partners Group Private Debt	0,9%	484.281	545.887	414.549	465.603
Schorder Adveq Global LP	1,4%	77.770	851.994	209.403	841.306
Schroder Adveq Global II S.C.S	1,9%	308.514	929.293	400.061	806.737
Schroder Adveq Global III S.C.S	2,5%	222.330	261.210	99.048	114.983
Schroder Asia Private Equity Fund	0,8%	(25.099)	58.573	5.771	97.633
Standard Life Secondary Opport. Fund II	2,6%	(136.498)	1.581	(134.679)	4.451
Standard Life Secondary Opport. Fund III	1,2%	159.830	654.732	280.149	682.168
Aberdeen Standard Life Sec. Opport. Fund IV ...	1,3%	190.744	342.877	68.495	174.131
Aðrir sjóðir	0,0%	2.627.761	2.816.846	0	14.675
		<u>13.143.035</u>	<u>30.286.304</u>	<u>10.191.624</u>	<u>24.030.718</u>
Eignarhlutir í sjóðum samtals			<u>97.466.167</u>		<u>102.141.222</u>
Eignarhlutir í félögum og sjóðum samtals			<u>127.854.364</u>		<u>134.648.072</u>

Kostnaðarverð miðast við inngreiddar fjárhæðir að teknu tilliti til þeirra greiðslna sem hafa verið greiddar til baka. Neikvæð fjárhæð í kostnaðarverði sjóða þýðir að sjóðurinn hefur fengið meira greitt en hann lagði í viðkomandi sjóð. Allar fjárhæðir erlendra sjóða miðast við gengi eins og það var í árslok 2022. Kostnaðarverð innlendra hluta-bréfa miðast við kaupverð að teknum tilliti til sölu sömu hluta.

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

10. Skuldabréf

Skuldabréf metin á gangvirði:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Skuldabréf með ríkisábyrgð	2.153.913	3.005.319
Skuldabréf banka	462.493	625.312
Skuldabréf sveitarfélaga	100.972	111.747
Skuldabréf fyrirtækja	89.936	94.758
Veðlán fyrirtækja	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>2.807.314</u>	<u>3.837.136</u>

Skuldabréf haldið til gjalddaga:

Skuldabréf með ríkisábyrgð	52.968.238	49.330.731
Skuldabréf banka	4.679.403	5.571.212
Skuldabréf sveitarfélaga	14.883.769	13.146.005
Skuldabréf fyrirtækja	15.823.185	13.722.602
Veðlán sjóðfélaga	20.643.548	19.271.318
Veðlán fyrirtækja	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>108.998.143</u>	<u>101.041.868</u>
Skuldabréf alls	<u>111.805.457</u>	<u>104.879.004</u>
Áætlað gangvirði skuldabréfa haldið til gjalddaga	<u>115.939.931</u>	<u>120.043.953</u>

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

11. Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Fjárfestingar skiptast þannig eftir gjaldmiðlum fyrir árið 2022:

	Í íslenskum krónum	Í erlendum gjaldmiðlum	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	30.366.350	97.488.014	127.854.364
Skuldabréf án veðlána	90.792.790	369.119	91.161.909
Veðlán	20.643.548	0	20.643.548
Bundin innlán hjá innlánsstofnunum	778.048	0	778.048
	<u>142.580.736</u>	<u>97.857.133</u>	<u>240.437.869</u>
Hlutfallsleg skipting	59,3%	40,7%	100%

Skipting fjárfestinga eftir helstu gjaldmiðlum fyrir árið 2022:

ISK	142.580.736
EUR	16.828.745
USD	81.017.498
GBP	0
Aðrir gjaldmiðlar	10.890
	<u>240.437.869</u>

Fjárfestingar skiptast þannig eftir gjaldmiðlum fyrir árið 2021:

	Í íslenskum krónum	Í erlendum gjaldmiðlum	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	32.505.858	102.142.213	134.648.071
Skuldabréf án veðlána	85.268.854	338.828	85.607.682
Veðlán	19.271.322	0	19.271.322
Bundin innlán hjá innlánsstofnunum	710.615	0	710.615
	<u>137.756.649</u>	<u>102.481.041</u>	<u>240.237.690</u>
Hlutfallsleg skipting	57,3%	42,7%	100%

Skipting fjárfestinga eftir helstu gjaldmiðlum fyrir árið 2021:

ISK	137.756.649
EUR	14.075.796
USD	86.753.833
GBP	1.640.240
Aðrir gjaldmiðlar	11.172
	<u>240.237.690</u>

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

12. Varanlegir rekstrarfjármunir

Bókfært verð varanlegra rekstrarfjármuna greinist þannig:

	<u>Fasteign til eigin nota</u>	<u>Rekstrar- fjármunir</u>	<u>Samtals 2022</u>	<u>Samtals 2021</u>
Heildarverð í ársbyrjun	143.259	84.225	227.484	216.613
Viðbætur á árinu	0	13.041	13.041	10.870
Afskrifað í ársbyrjun	(13.990)	(41.481)	(55.471)	(42.919)
Afskrifað á árinu	(1.293)	(11.299)	(12.592)	(12.552)
Bókfært verð í árslok	<u>127.976</u>	<u>44.486</u>	<u>172.462</u>	<u>172.012</u>

Skipting fjárfestinga eftir helstu gjaldmiðlum fyrir árið 2021:

	<u>Fasteignamat</u>	<u>Vátrygginga- mat</u>	<u>Bókfært verð</u>
Fasteign til eigin nota	193.100	224.450	128.623

13. Aðrar skuldir

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Ógreiddir gjaldfærðir reikningar í árslok	23.098	10.562
Inneign launagreiðenda vegna skilagreina	29.512	9.542
Ónýtt áunnið orlof starfsmanna	25.142	27.645
Vegna séreignardeildar sjóðsins	15.313	14.576
	<u>93.065</u>	<u>62.325</u>

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

14. Tryggingafræðileg staða

Útreikningur á tryggingafræðilegri stöðu byggir á 39. gr. laga nr. 129/1997. Útreikningurinn er framkvæmdur af tryggingastærðfræðingi sem hefur fengið tilskilda staðfestingu frá Fjármálaeftirliti Seðlabanka Íslands og starfar sjálfstætt utan sjóðsins. Helstu forsendur byggja á IV. kafla reglugerðar nr. 391/1998 með síðari breytingum. Miða skal við nýjustu dánar- og eftirlifendatöflur sem útgefnar eru af ráðherra að fengnum tillögum Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga. Núvirða skal miðað við 3,5% vaxtaviðmið umfram vísitölu neysluverðs til verðtryggingar, væntanlegan lífeyri og framtíðariðgjöld. Útreikningur tryggingastærðfræðingsins miðaði í árslok 2022 við sértækar lífs- og örorkulíkur sjóðsins. Lífslíkur eru nú byggðar á spá um framtíðarlífslíkur og er sú aðferð talin líklegri til að sýna réttari niðurstöðu til framtíðar.

Yfirlit um breytingu á tryggingafræðilegri stöðu samtryggingardeildar:

Eignir	2022	2021
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í árslok	305.062.996	301.432.904
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í ársbyrjun	301.432.904	267.808.157
Hækkun (lækkun) endurmetinnar eignar á árinu	3.630.092	33.624.747

Skuldbindingar

Skuldbindingar í árslok	323.678.314	294.192.862
Skuldbindingar í ársbyrjun	294.192.861	257.021.579
Hækkun (lækkun) skuldbindinga á árinu	29.485.452	37.171.283
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu	(25.855.361)	(3.546.536)

Yfirlit um breytingu á áföllnum lífeyrisskuldbindingum samtryggingardeildar:

	2022	2021
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun	217.764.329	189.265.528
Hækkun lífeyrisskuldbindinga vegna vaxta og verðbóta	27.717.882	15.559.027
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjalda ársins	5.034.483	4.916.308
Lækkun vegna greidds lífeyris á árinu	(6.954.810)	(6.076.488)
Hækkun vegna breytinga á áunnum réttindum á árinu	7.123.218	0
Hækkun vegna nýrra lífslíkatafna	0	13.494.929
Hækkun á núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar	1.337.366	658.155
Hækkun (lækkun) vegna annarra breytinga	(297.356)	(53.131)
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	251.725.112	217.764.328

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

15. Skuldbindingar utan efnahags

Sjóðurinn hefur skuldbundið sig til þess að fjárfesta í innlendum og erlendum óskráðum sjóðum á næstu árum. Ógreidd fjárhæð nemur um 21.744 m.kr. m.v. gengi í árslok 2022. Þessi fjárhæð getur komið til greiðslu á næstu árum.

16. Fjármálagerningar

16.1 Flokkar fjármálagerninga

Fjárfestingar lífeyrissjóðsins skiptast í eftirfarandi flokka fjármálagerninga:

Fjárfestingar í árslok 2022	Fjárfestingar á gangvirði	Útlán	Haldið til gjaldaga	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	127.854.365	0	0	127.854.365
Skuldabréf	2.807.314	20.643.548	88.354.595	111.805.457
Bundnar bankainnstæður	0	0	778.048	778.048
Fjárfestingar í íbúðarhúsnæði	0	0	0	0
Aðrar fjárfestingar	0	0	0	0
Fjárfestingar samtals	<u>130.661.679</u>	<u>20.643.548</u>	<u>89.132.643</u>	<u>240.437.869</u>

Gangvirði skuldabréfa sem haldið er til gjalddaga var í árslok 2022, 110,3 ma.kr. Heildargangvirði fjárfestinga samtals var 241,8 ma.kr. í árslok 2022.

Fjárfestingar í árslok 2021	Fjárfestingar á gangvirði	Útlán	Haldið til gjaldaga	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	134.648.072	0	0	134.648.072
Skuldabréf	3.837.136	19.271.318	81.770.549	104.879.003
Bundnar bankainnstæður	0	0	710.615	710.615
Fjárfestingar í íbúðarhúsnæði	0	0	0	0
Aðrar fjárfestingar	0	0	0	0
Fjárfestingar samtals	<u>138.485.208</u>	<u>19.271.318</u>	<u>82.481.164</u>	<u>240.237.690</u>

Gangvirði skuldabréfa sem haldið er til gjalddaga var í árslok 2021, 120,1 ma.kr. Heildargangvirði fjárfestinga samtals var 255,4 ma.kr. í árslok 2021.

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

16.2 Stigskipting gangvirðis

Taflan hér að neðan sýnir fjármálagerninga, færða á gangvirði, flokkaða eftir verðmatsaðferð. Matsaðferðum er skipt í þrjú stig sem endurspeglar áreiðanleika þeirra forsenda sem lagðar eru til grundvallar við ákvörðun gangvirðis. Stigin eru eftirfarandi:

Stig 1: Gangvirðismat byggir á uppgefnu verði á virkum markaði fyrir samskonar eignir og skuldir.

Stig 2: Gangvirðismatið byggir ekki á uppgefnu verði á virkum markaði (stig 1) heldur á upplýsingum sem eru sannreynanlegar fyrir eignina eða skuldina, annað hvort beint (t.d. verð) eða óbeint (t.d. afleiddar af verðum).

Stig 3: Gangvirðismatið byggir á mikilvægum upplýsingum öðrum en markaðsupplýsingum.

Sjóðurinn metur í lok hvers árs hvort eignir og skuldir sem reglulega eru metnar til gangvirðis hafi færst milli þrepa. Það er gert með því að yfirfara flokkunina og er þá byggt á uppruna þeirra breyta sem hafa mikil áhrif á gangvirðismat eignanna. Á árinu voru skuldabréfaflokkar útgefnir af ÍL-sjóði fluttir úr þrepi 1 í þrep 2, þar sem markaður með bréfin telst ekki virkur.

31. desember 2022	Stig 1	Stig 2	Stig 3	2022
Fjárfestingar á gangvirði	88.907.111	965.201	40.789.366	130.661.678

31. desember 2021	Stig 1	Stig 2	Stig 3	2021
Fjárfestingar á gangvirði	106.248.043	0	32.714.225	138.962.268

Við mat á fjáreignum sem falla undir 2. stig eru notaðar eftirfarandi aðferðir:

Í 2. stigs fjárfestingum er ekki virkur markaður til staðar. Matið byggir á nýlegum viðskiptum ótengdra aðila eða kauptilboði frá ótengdum aðilum.

Við mat á fjáreignum sem falla undir 3. stig eru notaðar eftirfarandi aðferðir:

Í 3. stigs fjárfestingar eru færðar fjárfestingar í óskráðum framtaksjóðum og félögum. Við mat á virði eru notuð gögn frá rekstraraðilum sjóðanna, s.s. verðmat, söluréttur eða verðmat undirliggjandi félaga í sjóðunum. Við mat á óskráðum félögum er byggt á afkomu þeirra eða samanburði við sambærileg félög sem skráð eru á opinberum markaði.

Breytingar sem falla undir 3. stig á árinu eru eftirfarandi:

Staða 1.1.2022	32.714.224
Keypt á árinu	7.558.903
Selt á árinu	(3.784.746)
Arðgreiðslur	2.730
Flutt af stigi 3 á stig 2	0
Matsbreyting	4.298.255
Staða 31.12.2022	40.789.366

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

17. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring

Markmið sjóðsins með áhættustýringu er að setja mælanleg viðmið um áhættutöku, að hafa eftirlit með því að áhættan sé innan settra viðmiða og bregðast við ef hún fer út fyrir þau. Þessi mælanlegu viðmið eru því grundvallur áhættustýringarinnar og eru þau sett fram bæði í áhættustefnu og fjárfestingarstefnu sjóðsins.

Stjórn lífeyrissjóðsins hefur mótað og skilgreint áhættustefnu fyrir sjóðinn sem er yfirfarin og uppfærð árlega. Stefnan grundvallast á lagafyrirmælum, leiðbeinandi tilmælum FME og stefnumótun sjóðsins. Áhættustefnan er hluti af innra skipulagi sjóðsins og inniheldur sundurliðaða greiningu áhættuþátta og mat stjórnenda á mikilvægi hvers áhættuþátta í rekstri sjóðsins. Í áhættustefnunni eru sett fram viðmið fyrir hverja skilgreinda áhættu sem lýsa því hvað stjórnendur meta sem ásættanlega áhættu og hvernig eftirliti er háttað til sannprófunar á hlitingu viðmiðanna. Eftirlitið felur í sér framkvæmd tímasettra eftirlitsaðgerða sem hver og ein hefur tilgreindan umsjónaraðila.

Í lögum um starfsemi lífeyrissjóða eru skilgreindar heimildir sjóðsins til fjárfestinga og hámark fjárfestinga í einstökum eignaflokkum. Fjárfestingarstefna sjóðsins verður alltaf að lágmarki að vera innan þessara marka laganna en svo er það stjórnenda sjóðsins að setja frekari skorður á fjárfestingar sem miða að því að finna ásættanlegt jafnvægi milli ávöxtunar og áhættu. Fjárfestingarstefnan er yfirfarin árlega og ný útgáfa gefin út fyrir hvert rekstrarár.

Hér á eftir verður fjallað um helstu tegundir áhættu sem sjóðurinn stendur frammi fyrir í daglegri starfsemi sinni. Allar tölur miðast við heildarvirði samtryggingar- og séreignardeilda nema þegar verið er að kanna áhrif utanaðkomandi þátta á eignasafnið og tryggingafræðilega stöðu þess. Þá er alltaf miðað við eignir samtryggingardeildar enda tekur tryggingafræðileg staða sjóðsins eingöngu til samtryggingardeildar.

17.1 Fjárhagsleg áhætta

Fjárhagsleg áhætta felst í hættunni á fjárhagslegu tapi vegna breytinga á vöxtum, gengi gjaldmiðla eða virði verðbréfa. Fjárhagslegri áhættu má skipta niður í nokkrar lykiláhættur sem fjallað er ítarlega um hér að neðan.

Vaxtaáhætta:

Hættan á að breytingar á vöxtum og lögum vaxtaferils leiði til lækkunar á virði skuldabréfa. Næmi skuldabréfa-verðs fyrir breytingum á markaðsvöxtum er jafnan mælt í meðaltíma skuldabréfs. Í því samhengi lækkar skuldabréf með langan meðaltíma meira í verði þegar markaðsvextir hækka heldur en skuldabréf með styttri meðaltíma.

Því er ljóst að ef vextir hækka getur sjóðurinn þurft að innleysa gengistap við sölu á skuldabréfum sem keypt voru á lægri vöxtum. Eins getur lækkandi vaxtaumhverfi leitt til lægri ávöxtunarkröfu við kaup nýrra skuldabréfa þegar núverandi skuldabréf eru á gjalddaga og þegar fjárfest er fyrir innflæði (endurfjárfestingaráhætta).

Um áramótin 2015/2016 tóku gildi nýjar reglur Fjármálaeftirlitsins, nr. 335/2015, um ársreikninga lífeyrissjóða. Samkvæmt þeim skal almennt meta fjármálagerninga á gangvirði þeirra. Hins vegar er heimilt að miða verðmat skuldabréfs við kaupávöxtunarkröfu ef það er markmið sjóðsins að halda skuldabréfi til gjalddaga. Sjóðurinn hefur mótað sér þá stefnu um matsaðferð skuldabréfa að óverðtryggð skuldabréf með ábyrgð ríkisins eru metin á gangvirði/markaðsávöxtunarkröfu frá og með 31.12.2016 en öll önnur skuldabréf eru metin á kaupávöxtunarkröfu.

Hér á eftir má sjá hvaða áhrif breytingar á ávöxtunarkröfu hafa á gangvirði skuldabréfa sem færð eru til bókar á gangvirði, hreina eign og tryggingafræðilega stöðu. Annars vegar er gert ráð fyrir að ávöxtunarkrafa verðtryggðra og óverðtryggðra markaðsskuldabréfa lækki um 100 punkta og hins vegar að ávöxtunarkafan hækki um 100 punkta.

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris:

(á við um eignir samtryggingardeildar)

	31.12.2022	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2021
Breyting á ávöxtunarkröfu:	100 punkta lækkun	100 punkta hækkun	100 punkta lækkun	100 punkta hækkun
Verðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	0	0	0	0
Óverðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	30.951	(28.457)	48.760	(45.055)
Samtals gangvirðisbreyting	30.951	(28.457)	48.760	(45.055)
Hrein eign til greiðslu lífeyris	238.595.593	238.595.593	238.978.848	238.978.848
Breyting á hreinni eign	30.951	(28.457)	48.760	(45.055)
Hrein eign eftir breytingu	238.626.544	238.567.136	239.027.608	238.933.793

Áhrif á tryggingafræðilega stöðu:

(á við um eignir samtryggingardeildar)

	31.12.2022	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2021
Breyting á ávöxtunarkröfu:	100 punkta lækkun	100 punkta hækkun	100 punkta lækkun	100 punkta hækkun
Verðtryggð skuldabréf á gangvirði	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Óverðtryggð skuldabréf á gangvirði	0,0%	(0,0%)	0,0%	(0,0%)
Samtals áhrif á tryggingafræðilega stöðu	0,0%	(0,0%)	0,0%	(0,0%)
Tryggingafræðileg staða	(5,8%)	(5,8%)	2,5%	2,5%
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu	0,0%	(0,0%)	0,0%	(0,0%)
Tryggingafræðileg staða eftir breytt gangvirði	(5,7%)	(5,8%)	2,5%	2,4%

Uppgreiðsluáhætta:

Hluti af skuldabréfaeign sjóðsins er með uppgreiðsluheimild. Í því er fólgin uppgreiðsluáhætta því ef skuldabréf er greitt upp fyrir lokagjaldþaga getur lífeyrissjóðurinn þurft að endurfjárfesta á lægri vöxtum.

Markaðsáhætta:

Hættan á að breytingar á markaðsverði vaxta, gengis hlutabréfa og erlendra gjaldmiðla hafi áhrif á afkomu sjóðsins og virði fjárfestinga hans. Markmið með stýringu markaðsáhattu er að stýra og takmarka áhættu við skilgreind mörk, jafnframt því sem ávöxtun sjóðsins miðað við áhættu er hámarkuð. Markaðsáhætta er m.a. stýrt með takmörkunum í fjárfestingarstefnu, fjárfestingarheimildum og áhættuviðmiðum.

Til að meta líkur á tilteknu tapi miðað við eignasafn sjóðsins og söguleg markaðsgögn er notast við VaR (Value at Risk). Oftast er svo bætt staðalfrávikum við þessar líkur til að meta flökt/sveiflu í eignasafninu.

Innlend og erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir	Fjárhæðir		Hlutfall af eignum	
	31.12.2022	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2021
Innlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir á gangvirði	30.403.259	32.999.760	12,6%	13,9%
Erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir á gangvirði	97.451.104	101.751.080	40,5%	42,8%
Samtals	127.854.363	134.750.840	53,2%	56,6%

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

Áhrif 5% og 10% lækkunar á gangvirði eignarhluta í félögum og sjóðum á eignir sjóðsins og tryggingafræðilega stöðu er sýnt hér á eftir. Tekið skal fram að 5% og 10% hækkun á gangvirði hefur sömu áhrif en í gagnstæða átt, þ.e. til hækkunar á hreinni eign til greiðslu lífeyris og til bætingar á tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins.

Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris:

(á við um eignir samtryggingardeildar)

	31.12.2022	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2021
Breyting á gangvirði:	-5%	-10%	-5%	-10%
Áhrif á innlend hlutabréf og hlutabréfasjóði á gangvirði ..	(1.518.317)	(3.036.635)	(1.649.988)	(3.299.976)
Áhrif á erlend hlutabréf og hlutabréfasjóði á gangvirði	(4.849.109)	(9.698.218)	(5.087.554)	(10.175.108)
Samtals gangvirðisbreyting:	(6.367.427)	(12.734.853)	(6.737.542)	(13.475.084)
Hrein eign til greiðslu lífeyris	238.595.593	238.595.593	238.978.848	238.978.848
Breyting á hreinni eign	(6.367.427)	(12.734.853)	(6.737.542)	(13.475.084)
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytingu á gangvirði ..	232.228.166	225.860.740	232.241.306	225.503.764

Áhrif á tryggingafræðilega stöðu:

(á við um eignir samtryggingardeildar)

	31.12.2022	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2021
Breyting á gangvirði:	-5%	-10%	-5%	-10%
Áhrif vegna innlendra hlutabréfa og hlutabréfasjóða ...	(0,5%)	(0,9%)	(0,6%)	(1,1%)
Áhrif vegna erlendra hlutabréfa og hlutabréfasjóða	(1,5%)	(3,0%)	(1,7%)	(3,5%)
Samtals gangvirðisbreyting:	(2,0%)	(3,9%)	(2,3%)	(4,6%)
Tryggingafræðileg staða	(5,8%)	(5,8%)	2,5%	2,5%
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu	(2,0%)	(3,9%)	(2,3%)	(4,6%)
Tryggingafræðileg staða eftir breytingar á gangvirði ..	(7,7%)	(9,7%)	0,2%	(2,1%)

Gjaldmiðlaáhætta:

Hættan á að styrking krónunnar gagnvart erlendum gjaldmiðlum rýri verðmæti erlendra eigna sjóðsins, mælt í íslenskum krónum. Erlendar eignir eru nú 41,1% af eignasafni samtryggingadeildar sjóðsins. Sjóðurinn hafði fyrir tilkomu gjaldeyrishafta stýrt gjaldeyrisáhættunni á virkan hátt með framvirkum samningum og valréttum. Í dag er búið að afnema höftin og því aftur orðið mögulegt að stýra þessari áhættu með afleiðusamningum þó að það sé afstaða sjóðsins í dag að gera slíkt ekki. Að eiga erlendar eignir er góð vörn gegn gengislækkun krónu og því mikilvægur hluti af áhættuvörnum sjóðsins.

Hér að neðan er fjallað um þá gjaldmiðla sem mest áhrif hafa á rekstur samtryggingardeildar sjóðsins. Upplýsingar um gengi miðast við miðgengi Seðlabanka Íslands.

Mynt	Árslokagengi		Ársflökt	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
USD	142,04	130,38	4,9%	2,3%
EUR	151,50	147,60	2,7%	2,0%
GBP	170,81	175,73	3,0%	1,4%

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

Skipting eigna eftir myntum:	Fjárhæðir		Hlutfall af eignum	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
USD	80.759.380	86.967.869	34,0%	36,5%
EUR	16.861.707	14.096.529	7,1%	5,9%
GBP	2	1.640.241	0,0%	0,7%
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	0	0	0,0%	0,0%
Samtals	<u>97.621.089</u>	<u>102.704.639</u>	<u>41,1%</u>	<u>43,2%</u>

Í töflunni hér að neðan er sýnt hvaða áhrif 5% og 10% styrking á gengi íslensku krónunnar gagnvart viðkomandi gjaldmiðlum hefði á gangvirði eigna í erlendri mynt, hreina eign til greiðslu lífeyris og tryggingafræðilega stöðu miðað við stöðu eigna í viðkomandi gjaldmiðli á reikningsskiladegi. 5% og 10% veiking á gengi íslensku krónunnar hefði sambærileg öfug áhrif.

Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris: (á við um eignir samtryggingardeildar)

Styrking á gengi krónunnar:	31.12.2022	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2021
	5%	10%	5%	10%
USD	(4.037.969)	(8.075.938)	(4.348.393)	(8.696.787)
EUR	(843.085)	(1.686.171)	(704.826)	(1.409.653)
GBP	(0)	(0)	(82.012)	(164.024)
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	0	0	0	0
Samtals gangvirðisbreyting	<u>(4.881.054)</u>	<u>(9.762.109)</u>	<u>(5.135.232)</u>	<u>(10.270.464)</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris	238.595.593	238.595.593	238.978.848	238.978.848
Breyting á hreinni eign	<u>(4.881.054)</u>	<u>(9.762.109)</u>	<u>(5.135.232)</u>	<u>(10.270.464)</u>
Hrein eign eftir breytingu á gangvirði	<u>233.714.539</u>	<u>228.833.484</u>	<u>233.843.616</u>	<u>228.708.384</u>

Áhrif á tryggingafræðilega stöðu: (á við um eignir samtryggingardeildar)

Breyting á gangvirði:	31.12.2022	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2021
	5%	10%	5%	10%
USD	(1,2%)	(2,5%)	(1,5%)	(3,0%)
EUR	(0,3%)	(0,5%)	(0,2%)	(0,5%)
GBP	(0,0%)	(0,0%)	(0,0%)	(0,1%)
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Samtals gangvirðisbreyting	(1,5%)	(3,0%)	(1,7%)	(3,5%)
Tryggingafræðileg staða	(5,8%)	(5,8%)	2,5%	2,5%
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu	<u>(1,5%)</u>	<u>(3,0%)</u>	<u>(1,7%)</u>	<u>(3,5%)</u>
Tryggingafræðileg staða eftir breytingu á gangvirði ...	<u>(7,3%)</u>	<u>(8,8%)</u>	<u>0,7%</u>	<u>(1,0%)</u>

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

Ósamræmisáhætta:

Ósamræmisáhætta vísar til ósamræmis í breytingum á gangvirði eigna annars vegar og skuldbindinga hins vegar. Dæmi um áhættuþátt er verðtrygging. Lífeyrisréttindi eru verðtryggðar skuldbindingar en eignir sjóðsins eru hins vegar ekki verðtryggðar að fullu. Ýmsar eignir hafa þó eiginleika óbeinnar verðtryggingar. Álagsprófum og næmnigreiningum er beitt á eignir og skuldbindingar til þess að meta næmni þeirra fyrir breytingum á vöxtum, verðbólgu og öðrum þáttum sem eru sameiginlegir eignum og skuldbindingum.

Verðbólguáhætta:

Verðbólguáhætta er sú hætta að verðbólga valdi hækkun á lífeyrisskuldbindingum umfram raunávöxtun óverðtryggðra eigna. Verðbólguáhætta er viðvarandi í rekstri sjóðsins þar sem skuldbindingar eru að fullu verðtryggðar en eignasafnið er hins vegar að hluta ávaxtað í óverðtryggðum verðbréfum.

Verðtryggðar eignir:	Fjárhæðir		Hlutfall af eignum	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	52.968.238	49.011.803	22,3%	20,6%
Útlán til sjóðfélaga og annarra	14.300.181	14.702.070	6,0%	6,2%
Önnur skuldabréf	33.595.355	31.146.365	14,1%	13,1%
Innlán		0	0,0%	0,0%
Samtals	<u>100.863.774</u>	<u>94.860.238</u>	<u>42,5%</u>	<u>39,9%</u>

Áhætta vegna eigna utan efnahagsreiknings:

Hætta á breytingum á undirliggjandi eignum eða skuldbindingum utan efnahags. Framvirkir gjaldmiðlasamningar, afleiður og skuldbindandi samningar um greiðslur í framtakssjóði eru dæmi um eignir og skuldbindingar utan efnahagsreiknings. Ekki eru til staðar opnir og útistandandi framvirkir gjaldmiðlasamningar og afleiður hjá sjóðnum. Upplýsingar um skuldbindingar vegna framtakssjóða er að finna í skýringu nr. 15.

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

17.2 Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi sjóðsins ef mótaðili eða viðskiptamaður í fjármálagerningi getur ekki staðið við umsamdar skuldbindingar sínar. Helsta mótaðilaáhætta sjóðsins verður til við kaup á verðbréfum og með veitingu veðlána.

Stærsta einstaka mótaðilaáhætta sjóðsins er á ríkissjóð Íslands en 22,7% af eignum sjóðsins eru skuldabréf með ríkisábyrgð. Ef horft er fram hjá ríkissjóði þá hefur sjóðurinn sett sér þá stefnu að enginn mótaðili vegi meira en 5% af hreinni eign sjóðsins. Sjóðurinn gengur þar lengra en lagaramminn um fjárfestingar lífeyrissjóða segir til um. Eftirlit með mótaðilaáhöttu er í stöðugri þróun hjá sjóðnum en undir hana falla m.a. útlánaáhætta, samþjöppunaráhætta, landsáhætta og afhendingar-/uppgjörsáhætta.

Útlánaáhætta er sú áhætta að mótaðilar standi ekki skil á greiðslum af fjármálagerningum. Dæmi um slíka fjármálagerninga eru skuldabréf, víxlar, skuldaviðurkenningar og innlán en dæmi um aðra samninga sem geta falið í sér útlánaígildi eru afleiðusamningar. Útlánaáhætta er m.a. metin á grundvelli mats á lánshæfi stærstu útgefenda ásamt því að fylgjast með þróun vanskila.

Þeir mótaðilar sjóðsins sem hafa opinbera lánshæfiseinkunn eru ríkissjóður, Arion banki hf., Landsbankinn hf. og Íslandsbanki hf. Ríkissjóður er með einkunnirnar A2/A/A (Moody's/Fitch/Standard & Poor's) þegar kemur að langtíma skuldbindingum í innlendri mynt. Lánshæfiseinkunn ríkissjóðs var hækkuð undir lok árs 2019. Arion banki er með lánshæfiseinkunn BBB frá Standard & Poor's á skuldbindingum til langs tíma. Íslandsbanki er með BBB frá Standard and Poor's á skuldbindingum til langs tíma. Landsbankinn er með lánshæfiseinkunn BBB frá Standard and Poor's á skuldbindingum til langs tíma.

Útlánaáhætta:	Fjárhæðir		Hlutfall af eignum	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Skuldabréf með ríkisábyrgð (A)	53.828.027	50.822.206	22,7%	21,4%
Mótaðilar (BBB)	4.649.588	5.526.946	2,0%	2,3%
Útlán til sjóðfélaga	20.643.548	19.271.322	8,7%	8,1%
Önnur skuldabréf	30.389.319	26.912.871	12,8%	11,3%
Varúðarniðurfærsla skuldabréfa	(209.060)	(192.712)	-0,1%	-0,1%
Samtals	<u>109.301.422</u>	<u>102.340.633</u>	<u>46,0%</u>	<u>43,0%</u>

Yfir 90 daga vanskil	Fjárhæðir		Hlutfall af eignum	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Útlán til sjóðfélaga	791	2.225	0,0%	0,0%
Önnur útlán	0	0	0,0%	0,0%
Samtals	<u>791</u>	<u>2.225</u>	<u>0,0%</u>	<u>0,0%</u>

Varúðarniðurfærsla vegna útlána og skuldabréfa

Í árslok 2022	(209.060)
Í árslok 2021	(192.712)
Breyting á niðurfærslu	<u>(16.348)</u>

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

17.3 Lífeyrstryggingaráhætta

Lífeyrstryggingaráhætta er hættan á því að lífeyrissjóður geti ekki staðið við lífeyrisskuldbindingar sínar að fullu. Lífeyrstryggingaráhætta má skipta í skerðingaráhætta, iðgjaldaáhætta, umhverfisáhætta, lýðfræðilega áhætta og réttindaflutningsáhætta. Til þess að meta lífeyrstryggingaráhætta er m.a. horft á hlutfall lífeyris á móti iðgjöldum, aldursamsetningu sjóðfélaga og fleira.

Álagspróf með hliðsjón af leiðbeinandi tilmælum FME nr. 1/2013

Sjóðurinn framkvæmir reglulega álagspróf með hliðsjón af leiðbeinandi tilmælum FME nr. 1/2013. Markmiðið með framkvæmd álagsprófsins er að meta hvort munur á lífeyrisskuldbindingum sjóðsins og eignasafninu fari í einhverjum tilvikum yfir 10% miðað við mismunandi álagsþætti, þ.e. það vantar 10% upp á eignasafnið til að standa við lífeyrisskuldbindingarnar.

Þetta er gert þar sem í 39. gr. laga nr. 129/1997 er kveðið á um að ef heildar tryggingafræðileg staða lífeyrissjóða án ábyrgðar leiðir í ljós að meira en 10% munur er á milli eignaliða og lífeyrisskuldbindinga er skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum. Með sama hætti þarf að gera breytingar á samþykktum ef munurinn hefur haldist 5% eða meiri síðastliðin fimm ár. Enginn einn þáttur í álagsprófinu setur tryggingafræðilega stöðu sjóðsins niður fyrir -10% viðmiðið.

Niðurstöður álagsprófs:

(á við um eignir samtryggingardeildar)

	Tryggingafræðileg staða		Breyting tryggingafræðilegrar stöðu	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Núverandi staða	-5,8%	2,5%		
Tryggingafræðileg krafa lækkuð úr 3,5% í 3,0%	-12,6%	-5,4%	-6,8%	-7,9%
Líftölur hliðrast um tvö ár	-10,5%	-2,9%	-4,7%	-5,3%
Örorkulíkur auknar um 10%	-6,1%	1,8%	-0,3%	-0,6%
Hækkun á vísitölu neysluverðs aukin um 0,5%	-6,1%	1,9%	-0,3%	-0,6%
Lækkun á gengisvísitölu um 10%	-8,8%	-1,0%	-3,0%	-3,5%
Lækkun sjóðfélagalána um 10%	-6,4%	1,8%	-0,6%	-0,7%
Markaðsskuldbréf lækka um 10%	-5,8%	2,4%	0,0%	-0,1%
Erlend hlutabréf lækka um 10%	-8,7%	-1,0%	-3,0%	-3,5%
Innlend hlutabréf lækka um 10%	-6,7%	1,3%	-0,9%	-1,1%

Skýringar

Allar fjárhæðir í þús. kr.

17.4 Lausafjárahætta

Lausafjárahætta er hættan á að lífeyrissjóður hafi ekki nægjanlegt laust fé til að mæta greiðsluskuldbindingum. Skipta má lausafjárahættu í seljanleikaáhættu og útstreymisáhættu. Seljanleikaáhætta lýtur að því að ekki sé unnt að selja tiltekna fjármálagerninga innan tiltekins tíma. Stærsti hluti eigna sjóðsins eru skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs og skráð verðbréf sem almennt teljast til seljanlegra eigna.

Hlutfall innlána, ríkisskuldabréfa og skráðra verðbréfa af heildareignum samtryggingardeildar:

	2022	2021
Innlán	0,3%	0,6%
Ríkisskuldabréf	22,7%	21,4%
Innlend skráð hlutabréf	8,4%	9,6%
Skráð skuldabréf sveitarfélaga, lánastofnana og fyrirtækja	13,8%	12,8%
Erlend skráð hlutabréf	0,0%	0,0%
Erlend skráð hlutdeildarskráteini í verðbréfasjóðum	40,8%	33,8%
Samtals	86,0%	78,1%

Útstreymisáhætta vísar til hættunnar á því að ekki sé unnt að standa við greiðslur vegna lífeyrisskuldbindinga eða uppgjörs samninga sem sjóðurinn hefur undirgengist, t.d. vegna verðbréfavíðskipta.

Til að lágmarka útstreymisáhættu er fylgst með útstreymi greidds lífeyris og innstreymi iðgjalda og afborgana/arðgreiðslna af verðbréfum. Ef hlutfall milli lífeyris og iðgjalda er minna en 100% þýðir það að það er meira innstreymi iðgjalda til sjóðsins heldur en sjóðurinn greiðir í lífeyri, þ.e. nettó innstreymi fjármagns til sjóðsins.

Hlutfall lífeyris af iðgjöldum samtryggingardeildar:

	2022	2021
Lífeyrir	6.954.810	6.076.488
Iðgjöld	5.085.341	4.985.194
Lífeyrisbyrði	136,8%	121,9%

17.5 Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er áhætta að sjóðurinn verði fyrir tjóni sem stafar af ófullnægjandi eða gölluðum innri verkferlum, mistökum og aðgerðum eða aðgerðaleyfi starfsmanna, ófullnægjandi upplýsingakerfum eða vegna ytri atburða í rekstrarumhverfi sjóðsins.

Við daglegan rekstur lífeyrissjóðsins eru ótal áhættuþættir sem geta haft áhrif á starfsemi hans og leitt til tjóns fyrir sjóðfélaga. Skipta má rekstraráhættu upp í starfsmannaáhættu, áhættu vegna svika, áhættu vegna upplýsingatækni, orðsporsáhættu, skjalaáhættu, áhættu vegna útvistunar og upplýsingaáhættu.

Til að draga úr rekstraráhættu er unnið eftir verkferlum, vinnureglum og starfslýsingum og eftirlit haft með að þeim sé fylgt, ásamt öðrum reglum sem settar hafa verið fram um starfsemi sjóðsins í sérstakri rekstrarhandbók. Stjórn sjóðsins hefur sett sér samskipta- og starfsreglur og starfsmenn hafa sett sér siðareglur. Í áhættustefnu sjóðsins er skilgreint hvernig eftirliti með rekstraráhættu er háttað. Innri endurskoðandi sjóðsins fylgist með innra eftirliti sjóðsins auk þess sem endurskoðunarnefnd hefur eftirlit með fyrirkomulagi og virkni eftirlitsins.

Skýringar

18. Kennitölur

Samtryggingardeild

	2022	2021	2020	2019	2018
Ávöxtun					
Hrein nafnávöxtun	0,6%	17,1%	13,5%	13,7%	5,5%
Hrein raunávöxtun	-8,0%	11,7%	9,7%	10,7%	2,2%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	5,0%	7,9%	5,5%	4,9%	4,1%
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	4,9%	6,6%	5,8%	5,1%	4,4%
Hrein raunávöxtun (20 ára meðaltal)	4,7%	5,4%	4,8%	4,4%	4,2%
Staða skuldbindinga - tryggingafræðileg staða					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	-5,8%	2,5%	4,2%	-0,7%	-1,3%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	-6,1%	8,0%	7,0%	0,1%	-1,7%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	37,7%	44,8%	41,2%	33,4%	29,4%
Skráð skuldabréf	45,1%	42,7%	47,8%	55,7%	61,2%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	16,8%	11,8%	10,2%	10,1%	8,7%
Óskráð skuldabréf	0,0%	0,0%	0,3%	0,2%	0,3%
Afleiðusamningar	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Bankainnstæður	0,4%	0,6%	0,5%	0,6%	0,4%
Fjárfestingar í íbúðarhúsnæði	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Aðrar fjárfestingar	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Eignir í íslenskum krónum samtals	58,9%	57,4%	61,1%	67,0%	71,7%
Eignir í erl. gjaldm. samtals	41,1%	42,7%	38,9%	33,0%	28,3%
Sjóðfélagar og lífeyrisþegar					
Fjöldi virkra sjóðfélaga	5.720	5.923	6.376	6.377	6.564
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	148.391	146.729	145.308	143.420	141.518
Fjöldi lífeyrisþega	19.240	17.990	17.131	16.364	15.576
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	80,5%	80,1%	80,2%	79,5%	79,1%
Örorkulífeyrir	12,3%	12,3%	11,7%	11,7%	11,7%
Makalífeyrir	6,9%	7,3%	7,8%	8,4%	8,8%
Barnalífeyrir	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,4%
Lífeyrisbyrði	136,8%	121,9%	111,7%	98,2%	93,7%

Skýringar

	2022	2021	2020	2019	2018
Rekstrartölur á samræmdu verðlagi (í milljónum króna)					
Iðgjöld	5.287	5.577	5.737	6.106	6.057
Lífeyrir	7.231	6.797	6.407	6.000	5.678
Hreinar fjárfestingartekjur	1.588	39.167	29.058	26.577	10.805
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	518	513	485	454	466
Hækkun (lækkun) á hreinni eign	-398	37.902	27.861	26.178	10.660
Rekstrartölur í hlutföllum					
Skrifst. og stjórn.kostn. sem hlutfall iðgjalda	9,8%	9,2%	8,4%	7,4%	7,7%
Hreinar fjárfestingartekjur sem hlutfall meðalstöðu eigna	0,6%	15,8%	12,9%	13,0%	5,6%
Skrifst. og stjórn.kostn. sem hlutfall meðalstöðu eigna	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
Stöðugildi	15,6	15,7	15,1	14,2	13,9
Séreignardeild - Söfnunarleið I varfærin stefna					
Hrein nafnávöxtun	1,2%	5,4%	5,6%	4,5%	4,9%
Hrein raunávöxtun	-7,5%	0,5%	2,1%	1,8%	1,6%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	-0,4%	1,7%	1,9%	1,8%	2,0%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	316	326	316	322	170
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	1.823	1.748	1.701	1.644	1.422
Fjöldi lífeyrisþega	69	52	74	52	67
Séreignardeild - Söfnunarleið II blandaðar eignir					
Hrein nafnávöxtun	-6,9%	10,2%	8,7%	10,8%	6,2%
Hrein raunávöxtun	-14,8%	5,1%	5,1%	7,9%	2,8%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	0,9%	5,4%	4,3%	5,3%	4,3%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	274	267	256	227	142
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	5.921	5.843	5.785	5.726	5.670
Fjöldi lífeyrisþega	55	45	47	36	40
Séreignardeild - Söfnunarleið III áhættusöm stefna					
Hrein nafnávöxtun	-7,4%	13,8%	0,0%	0,0%	0,0%
Hrein raunávöxtun	-15,3%	8,6%	0,0%	0,0%	0,0%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	52	29	0	0	0
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	67	42	0	0	0
Fjöldi lífeyrisþega	0	2	0	0	0

SUNDURLIÐUN DEILDA

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris 2022

Samtryggingardeild - Allar fjárhæðir í þús. kr.

	2022	2021
Iðgjöld		
Iðgjöld sjóðfélaga	1.446.626	1.411.144
Iðgjöld launagreiðenda	3.646.112	3.556.049
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	(58.255)	(50.885)
	<u>5.034.483</u>	<u>4.916.308</u>
Sérstök aukaframlög	50.858	68.886
	<u>5.085.341</u>	<u>4.985.194</u>
Lífeyrir		
Heildarfjárhæð lífeyris	6.954.810	6.076.488
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs	35.122	32.866
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	6.006	6.780
	<u>6.995.938</u>	<u>6.116.134</u>
Hreinar fjárfestingartekjur		
Hreinar tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum	(10.035.660)	27.579.665
Hreinar tekjur af skuldabréfum	12.067.584	7.829.070
Vaxtatekjur af handbæru fé	(56.311)	21.317
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum	87.773	61.959
Ýmsar fjárfestingartekjur	0	0
Fjárfestingargjöld	(26.086)	(21.118)
Niðurfærsla verðbréfa	(11.658)	52
	<u>2.025.642</u>	<u>35.470.945</u>
Rekstrarkostnaður		
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	498.300	458.684
	<u>498.300</u>	<u>458.684</u>
Hækkun á hreinni eign á tímabilinu	(383.255)	33.881.321
Hrein eign frá fyrra ári	238.978.848	205.097.527
Hrein eign til greiðslu lífeyris	<u>238.595.593</u>	<u>238.978.848</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2022

Samtryggingardeild - Allar fjárhæðir í þús. kr.

Eignir

	2022	2021
Fjárfestingar		
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	127.238.324	134.128.989
Skuldabréf	109.510.482	102.533.346
Bundnar bankainnstæður	0	0
	<u>236.748.806</u>	<u>236.662.335</u>
Kröfur		
Kröfur á launagreiðendur	890.514	821.598
Aðrar kröfur	17.521	16.374
	<u>908.035</u>	<u>837.972</u>
Ýmsar eignir		
Varanlegir rekstrarfjármunir	172.462	172.012
	<u>172.462</u>	<u>172.012</u>
Handbært fé	820.585	1.350.108
Eignir samtals	<u>238.649.888</u>	<u>239.022.427</u>
Skuldir		
Aðrar skuldir	54.295	43.579
	<u>54.295</u>	<u>43.579</u>
Samtals hrein eign til greiðslu lífeyris	<u><u>238.595.593</u></u>	<u><u>238.978.848</u></u>

Sjóðstreymi 2022

Samtryggingardeild - Allar fjárhæðir í þús. kr.

	2022	2021
Inngreiðslur		
Iðgjöld	5.042.845	5.021.347
Innb. vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	(56.311)	61.959
Aðrar inngreiðslur	60.963	21.317
	<u>5.047.497</u>	<u>5.104.623</u>
Útgreiðslur		
Lífeyrir	6.954.810	6.116.977
Rekstrarkostnaður	476.077	444.619
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	13.040	10.870
Aðrar útgreiðslur	0	0
	<u>7.443.927</u>	<u>6.572.466</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	<u>(2.396.430)</u>	<u>(1.467.843)</u>
Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting		
Innb. tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum	1.698.055	401.049
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(17.792.397)	(15.199.427)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	12.943.154	12.034.983
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	14.728.758	17.169.182
Keypt skuldabréf	(10.662.433)	(15.472.412)
Seld skuldabréf	1.036.006	2.887.692
Ný bundin innlán	0	0
Endurgreidd bundin innlán	0	0
	<u>1.951.143</u>	<u>1.821.067</u>
Hækkun á handbæru fé	(445.287)	353.224
Gengismunur af handbæru fé	(84.236)	(10.176)
Handbært fé í byrjun árs	1.350.108	1.007.060
Handbært fé í lok tímabils	<u>820.585</u>	<u>1.350.108</u>

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris 2022

Séreignardeild - Allar fjárhæðir í þús. kr.

	2022	2021
Iðgjöld		
Iðgjöld sjóðfélaga	137.620	125.956
Iðgjöld launagreiðenda	194.398	160.843
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	(69.431)	(57.154)
	<u>262.587</u>	<u>229.645</u>
Lífeyrir		
Heildarfjárhæð lífeyris	93.228	68.550
	<u>93.228</u>	<u>68.550</u>
Hreinar fjárfestingartekjur		
Hreinar tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum	(67.677)	82.951
Hreinar tekjur af skuldabréfum	(85.534)	148.184
Hreinar tekjur af afleiðusamningum	0	0
Vaxtatekjur af bundnum innstæðum	69.866	35.078
Vaxtatekjur af handbæru fé	2.222	196
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum	202	215
Ýmsar fjárfestingartekjur	0	0
Fjárfestingargjöld	(268)	(306)
	<u>(81.189)</u>	<u>266.318</u>
Rekstrarkostnaður		
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	15.313	14.576
	<u>15.313</u>	<u>14.576</u>
Hækkun á hreinni eign á tímabilinu	72.857	412.837
Hrein eign frá fyrra ári	<u>3.680.762</u>	<u>3.267.925</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris	<u>3.753.619</u>	<u>3.680.762</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2022

Séreignardeild - Allar fjárhæðir í þús. kr.

Eignir

	2022	2021
Fjárfestingar		
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	616.039	519.082
Skuldabréf	2.294.976	2.345.658
Bundnar bankainnstæður	778.048	710.615
	<u>3.689.063</u>	<u>3.575.355</u>

Kröfur

Kröfur á launagreiðendur	3.277	0
Aðrar kröfur	2.180	6.014
	<u>5.457</u>	<u>6.014</u>

Ýmsar eignir

Handbært fé	97.869	118.139
	<u>97.869</u>	<u>118.139</u>

Eignir

	<u>3.792.389</u>	<u>3.699.508</u>
--	------------------	------------------

Skuldir

Aðrar skuldir	38.770	18.746
	<u>38.770</u>	<u>18.746</u>

Samtals hrein eign til greiðslu lífeyris	<u><u>3.753.619</u></u>	<u><u>3.680.762</u></u>
---	-------------------------	-------------------------

Sjóðstreymi 2022

Séreignardeild - Allar fjárhæðir í þús. kr.

	2022	2021
Inngreiðslur		
Löggjöld	270.405	242.117
Innb. vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	2.276	276
Aðrar inngreiðslur	15.405	11.059
	<u>288.086</u>	<u>253.452</u>
Útgreiðslur		
Lífeyrir	93.228	71.188
Rekstrarkostnaður	15.313	14.575
Aðrar útgreiðslur	0	0
	<u>108.541</u>	<u>85.763</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	<u>179.545</u>	<u>167.689</u>
Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting		
Innb. tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum	6.727	1.261
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(171.305)	(62.314)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	0	10.802
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	453.742	661.557
Keypt skuldabréf	(488.839)	(631.522)
Seld skuldabréf	1.369	1.259
Endurgreidd bundin innlán	0	(100.674)
	<u>(198.306)</u>	<u>(119.631)</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	(18.761)	48.058
Gengismunur af handbæru fé	(1.509)	(1.235)
Handbært fé í byrjun árs	118.139	71.316
Handbært fé í lok tímabils	<u>97.869</u>	<u>118.139</u>

Yfirlit um breytingu á hreinni eign deilda til greiðslu lífeyris

Sundurgreint yfirlit deilda - Allar fjárh. í þús. kr.

Iðgjöld	2022					2021				
	Sam- tryggingar- deild	Séreignardeildir			Samtals	Sam- tryggingar- deild	Séreignardeildir			Samtals
		Leið 1	Leið 2	Leið 3			Leið 1	Leið 2	Leið 3	
Iðgjöld sjóðfélaga	1.446.626	72.377	56.008	9.235	1.584.246	1.411.144	64.607	52.619	8.730	1.537.100
Iðgjöld launagreiðenda	3.646.112	81.841	91.222	21.335	3.840.510	3.556.049	68.955	75.920	15.968	3.716.892
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	(58.255)	(36.391)	(25.144)	(7.896)	(127.686)	(50.885)	(26.186)	(29.993)	(975)	(108.039)
	5.034.483	117.827	122.086	22.674	5.297.070	4.916.308	107.376	98.546	23.723	5.145.953
Sérstök aukaframlög	50.858	0	0	0	50.858	68.886	0	0	0	68.886
Lífeyrir										
Heildarfjárhæð lífeyris	6.954.810	67.886	25.342	0	7.048.038	6.076.488	44.804	22.846	900	6.145.038
Framlag til starfsendur- hæfingarsjóðs	35.122	0	0	0	35.122	32.866	0	0	0	32.866
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	6.006	0	0	0	6.006	6.780	0	0	0	6.780
	6.995.938	67.886	25.342	0	7.089.166	6.116.134	44.804	22.846	900	6.184.684
Fjárfestingartekjur										
Hreinar tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum	(10.035.660)	0	(65.035)	(2.642)	(10.103.337)	27.579.665	0	81.264	1.687	27.662.616
Hreinar tekjur af skuldabréfum ...	12.067.584	(37.672)	(47.862)	0	11.982.050	7.829.070	73.803	74.381	0	7.977.254
Hreinar tekjur af afleiðu- samningum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vaxtatekjur af bundnum innstæðum	0	69.866	0	0	69.866	0	35.078	0	0	35.078
Vaxtatekjur af handbæru fé	(56.311)	0	2.118	104	(54.089)	21.317	0	192	4	21.513
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum	87.773	54	117	31	87.975	61.959	80	122	13	62.174
Ýmsar fjárfestingartekjur	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Niðurfærsla verðbréfa	(11.658)	0	0	0	(11.658)	52	0	0	0	52
Fjárfestingargjöld	(26.086)	(185)	(108)	25	(26.354)	(21.118)	(253)	(36)	(17)	(21.424)
	2.025.642	32.063	(110.770)	(2.482)	1.944.453	35.470.945	108.708	155.923	1.687	35.737.263
Rekstrarkostnaður										
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	498.300	8.417	6.722	174	513.613	458.684	7.910	6.569	97	473.260
	498.300	8.417	6.722	174	513.613	458.684	7.910	6.569	97	473.260
Hækkun á hreinni eign á árinu	(383.255)	73.587	(20.748)	20.018	(310.398)	33.881.321	163.370	225.054	24.413	34.294.158
Hrein eign frá fyrra ári	238.978.848	2.001.732	1.654.617	24.413	242.659.610	205.097.527	1.838.362	1.429.563	0	208.365.452
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris	238.595.593	2.075.319	1.633.869	44.431	242.349.212	238.978.848	2.001.732	1.654.617	24.413	242.659.610

Efnahagsreikningur deilda

Sundurgreint yfirlit deilda - Allar fjárh. í þús. kr.

Fjárfestingar	31.12.2022					31.12.2021				
	Sam- tryggingar- deild	Séreignardeildir			Samtals	Sam- tryggingar- deild	Séreignardeildir			Samtals
		Leið 1	Leið 2	Leið 3			Leið 1	Leið 2	Leið 3	
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	127.238.324	0	576.717	39.322	127.854.363	134.128.989	0	498.814	20.268	134.648.071
Skuldabréf	109.510.482	1.276.633	1.018.343	0	111.805.458	102.533.346	1.261.375	1.084.283	0	104.879.004
Bundnar bankainnstæður	0	778.048	0	0	778.048	0	710.615	0	0	710.615
	<u>236.748.806</u>	<u>2.054.681</u>	<u>1.595.060</u>	<u>39.322</u>	<u>240.437.869</u>	<u>236.662.335</u>	<u>1.971.990</u>	<u>1.583.097</u>	<u>20.268</u>	<u>240.237.690</u>
Kröfur										
Kröfur á launagreiðendur	890.514	2.057	694	526	893.791	821.598	0	0	0	821.598
Aðrar kröfur	17.521	0	0	2.180	19.701	16.374	3.991	0	2.023	22.388
	<u>908.035</u>	<u>2.057</u>	<u>694</u>	<u>2.706</u>	<u>913.492</u>	<u>837.972</u>	<u>3.991</u>	<u>0</u>	<u>2.023</u>	<u>843.986</u>
Ýmsar eignir										
Varanlegir rekstrarfjármunir	172.462	0	0	0	172.462	172.012	0	0	0	172.012
Aðrar eignir	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	<u>172.462</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>172.462</u>	<u>172.012</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>172.012</u>
Handbært fé	820.585	38.764	56.528	2.577	918.454	1.350.108	33.661	82.259	2.219	1.468.247
Eignir samtals	<u>238.649.888</u>	<u>2.095.502</u>	<u>1.652.282</u>	<u>44.605</u>	<u>242.442.277</u>	<u>239.022.427</u>	<u>2.009.642</u>	<u>1.665.356</u>	<u>24.510</u>	<u>242.721.935</u>
Skuldir										
Aðrar skuldir	54.295	20.183	18.413	174	93.065	43.579	7.910	10.739	97	62.325
Skuldir samtals	<u>54.295</u>	<u>20.183</u>	<u>18.413</u>	<u>174</u>	<u>93.065</u>	<u>43.579</u>	<u>7.910</u>	<u>10.739</u>	<u>97</u>	<u>62.325</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris	<u>238.595.593</u>	<u>2.075.319</u>	<u>1.633.869</u>	<u>44.431</u>	<u>242.349.212</u>	<u>238.978.848</u>	<u>2.001.732</u>	<u>1.654.617</u>	<u>24.413</u>	<u>242.659.610</u>

Sjóðstreymisyfirlit deilda

Sundurgreint yfirlit deilda - Allar fjárh. í þús. kr.

Inngreiðslur	2022					2021				
	Sam- tryggingar- deild	Séreignardeildir			Samtals	Sam- tryggingar- deild	Séreignardeildir			Samtals
		Leið 1	Leið 2	Leið 3			Leið 1	Leið 2	Leið 3	
Iðgjöld	5.042.845	117.759	130.071	22.575	5.313.250	5.021.347	122.495	96.590	23.032	5.263.464
Innb. vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	(56.311)	54	2.118	104	(54.035)	61.959	80	192	4	62.235
Aðrar inngreiðslur	60.963	15.339	9	57	76.368	21.317	10.916	147	(4)	32.376
	5.047.497	133.152	132.198	22.736	5.335.583	5.104.623	133.491	96.929	23.032	5.358.075
Útgreiðslur										
Lífeyrir	6.954.810	67.886	25.342	0	7.048.038	6.116.977	44.804	25.484	900	6.188.165
Rekstrarkostnaður	476.077	8.417	6.722	174	491.390	444.619	7.909	6.569	97	459.194
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	13.040	0	0	0	13.040	10.870	0	0	0	10.870
Aðrar útgreiðslur	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	7.443.927	76.303	32.064	174	7.552.468	6.572.466	52.713	32.053	997	6.658.229
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	(2.396.430)	56.849	100.134	22.562	(2.216.885)	(1.467.843)	80.778	64.876	22.035	(1.300.154)
Innb. tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum	1.698.055	0	6.727	0	1.704.782	401.049	0	1.261	0	402.310
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(17.792.397)	0	(149.688)	(21.617)	(17.963.702)	(15.199.427)	0	(36.222)	(26.092)	(15.261.741)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	12.943.154	0	0	0	12.943.154	12.034.983	0	3.291	7.511	12.045.785
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	14.728.758	317.327	136.415	0	15.182.500	17.169.182	541.123	120.434	0	17.830.739
Keypt skuldabréf	(10.662.433)	(370.442)	(118.397)	0	(11.151.272)	(15.472.412)	(505.652)	(125.870)	0	(16.103.934)
Seld skuldabréf	1.036.006	1.369	0	0	1.037.375	2.887.692	1.259	0	0	2.888.951
Uppgjör afleiðusamninga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ný bundin innlán	0	0	0	0	0	0	(110.866)	10.192	0	(100.674)
Endurgreidd bundin innlán	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	1.951.143	(51.746)	(124.943)	(21.617)	1.752.837	1.821.067	(74.136)	(26.914)	(18.581)	1.701.436
Hækkun (lækkun) á handbæru fé ...	(445.287)	5.103	(24.809)	945	(464.048)	353.224	6.642	37.962	3.454	401.282
Gengismunur af handbæru fé ...	(84.236)	0	(922)	(587)	(85.745)	(10.176)	0	0	(1.235)	(11.411)
Handbært fé í ársbyrjun	1.350.108	33.661	82.259	2.219	1.468.247	1.007.060	27.019	44.297	0	1.078.376
Handbært fé í árslok	820.585	38.764	56.528	2.577	918.454	1.350.108	33.661	82.259	2.219	1.468.247

FINANCIAL STATEMENTS 2022

Report of the Board of Directors

The role of the Pension Fund

The Fund has been active for 49 years, established on 26. September 1974. The General Pension Fund is a pension fund intended for all employees and self-employed persons who do not have a collective agreement with other pension funds. The Fund can therefore be a good option for those who can choose their pension fund. The Fund is based on mandatory and private contributions. It is an independent pension fund that does not work in conjunction with a union.

The financial statement have been prepared in accordance with the Law on Annual Accounts no. 3/2006 and the Rules on financial statements of Pension Funds no. 335/2015. The same accounting principles apply to the financial statements as in the previous year.

Return

The Fund comprises two divisions, a mandatory pension division and a private pension division. The net asset value of the mandatory division amounted to ISK 238,596 million at the end of 2022, a decrease of 0.01% or ISK 383 million from the previous year. Net nominal return for the year 2022 was 0.6%, compared to 17.1% the year before. Net real return was -8.0%, compared with 11.7% the previous year. The five year average real rate of return was 5.0%, the ten year average real rate of return was 4.9% and the twenty year average real rate of return was 4.7%.

Number of pensioners and pension payments

The mandatory division's pension disbursements amounted to ISK 6,955 million, an increase of 14.4% from the previous year. The number of pensioners totaled 19,240 at the end of the year, having been 17,990 at the end of the previous year, an increase of 6.9%. A total of 80.5% of the Fund's pension payout was old age pensions or ISK 5,600 million.

Number of fund members, wage earners and premiums

In total, 2,463 companies paid premiums to the fund, an increase of 1,7% from the previous year. Total contributions paid for 12,334 persons amounted to ISK 5,034 million. This is an increase of 2.4% from the previous year. Fund members at the end of 2022 are totaled 148,391.

Actuarial position

The Fund's actuarial position shows that the total assets are 5,8% lower than the total liabilities at the end of 2022. Due to negative return the position is worse than from the previous year and but it is well within all limits set by laws and regulations.

Private pension division

Net assets of the private pension division amounted to ISK 3,754 million and increased by ISK 73 million. Payout from the private pension division totaled ISK 93,2 million in 2022. The Fund's private pension division is divided into Söfnunarleið I, which invests in deposits and short term bonds, with a net nominal rate of return of 1.2% and a net real rate of return of -7.5% and Söfnunarleið II, which is a mix of securities with a net nominal rate of return of -6,9% and net real rate of return of -14.8%. Söfnunarleið III that takes the highest risk delivers net nominal rate of return of -7,4% and a net real rate of return of -15.3%.

Report of the Board of Directors

Governance

The Fund emphasizes good governance, thoroughly considering the principles of administrative law. Board members and employees should make decisions in accordance with their conviction, current laws and regulations with the interests of fund members as guiding principles, yet ensuring that the decision promotes the purpose and activities of the Fund. With the statement of the board, the Fund provides fund members, premium payers, supervisors, authorities, employees and other stakeholders with information about the Fund's governance. The statement is also intended to support good governance practices within the fund, thus promoting sound operations. The statement is based on the laws and regulations which apply at the time of the approval of the annual accounts by the board and the managing director. In particular, Act no. 129/1997, Act no. 155/1998, the provisions of the Fund's Articles of Association, Rules of the Financial Supervisory Authority no. 335/2015 on Annual Accounts and the general guidelines on corporate governance issued by the Icelandic Chamber of Commerce, Nasdaq OMX and the Confederation of Icelandic Employers. The statement is a part of this annual report and is presented here in its entirety. The Funds Annual Report covers it's historical development, Internal Controls and Risk Management as well as other information required by the 66. paragraph of the Icelandic law for Annual Accounts.

Events after the conclusion of the financial statements 2022

From the end of the fiscal year to the end of the endorsement day, there are events that might influence the fund's portfolio. It is not clear how things will involve regarding IL-fund. On the 20.10.2022 the Minister of Finance and Economic Affairs introduced three possible solutions regarding the financial problem that IL-fund will hit in few years. Conversations and letters took place in between the Ministry and the pension funds but recently the Ministry was informed that a full payment is needed to move forward. The worst scenario for the pension fund will potentially have substantial negative impact on the assets of the pension fund in the future.

The Russian invasion to Ukraine and the war that is taking place has effected the financial markets a cross the globe is still a big threat. Inflation and high interest rates have been more persistent than many expected and will continue to effect the financial markets.

It should be mention that the board of the fund decided at its meeting on the 15.03.2022 to introduce new life expectancy tables when members right are calculated according to the actuarial status. The funds new statutes were approved by the Ministry of Finance and Economy Affairs on the 15th of December 2022. Therefore the fund has adapted it's members rights according to the new status.

The General Pension Fund's board confirms the financial statement of the Pension Fund for the period January 1. to December 31. 2022 with its signature.

Reykjavík, 18. April 2023

Tómas Brynjólfsson, Chairman

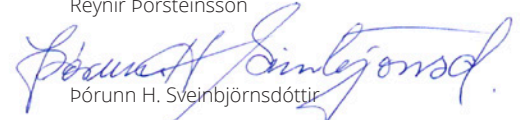

Svana Helen Björnsdóttir, vice chairman

Aðalbjörg Lúthersdóttir

Einar Sveinbjörnsson

Reynir Þorsteinnsson

Þorvaldur Ingi Jónsson

Þórunn H. Sveinbjörnsdóttir

Sigurbjörn Sigurbjörnsson
Managing Director

Independent Auditor's Report

To the members of the board and members of SL lífeyrissjóður

Opinion

We have audited the financial statements of SL lífeyrissjóður, which comprises statement of change in net assets for pension payments, statement of financial position as at December 31, 2022, statement of cash flows, statement of actuarial position at year end and notes to the financial statements including a summary of significant accounting policies.

In our opinion, the accompanying financial statements give a true and fair view of the financial position of the Fund as at 31 December 2022, and its financial performance and its cash flows for the year then ended, in accordance with the Icelandic Financial Statements Act no. 3/2006 and the Rules governing the annual financial statements of pension funds no. 335/2015.

Our opinion in this report on the financial statements are consistent with the content of the additional report that has been submitted to the Fund's audit committee in accordance with the Audit Regulation (537/2014) Article 11.

Basis for opinion

We conducted our audit in accordance with the International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Independence

We are independent of SL lífeyrissjóður in accordance with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) together with the ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements in Iceland, and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these rules and requirements.

To the best of our knowledge, we have not provided any prohibited non-audit services as described in article 5(1) of Regulation (EU) no. 537/2014.

Appointment of auditor

We were initially appointed as auditor of SL lífeyrissjóður on November 12, 2013 for the financial year 2013. We have been reappointed every year since then.

Key audit matters

Key audit matters are those matters that, in our professional judgement, were of most significance in our audit of the financial statements for the financial year 2022. These matters were addressed during our audit of the financial statements as a whole and in forming our opinion thereon. We do not provide a separate opinion on these matters. For each matter below, our description of how our audit addressed the matter is provided in that context.

We have fulfilled our responsibilities described in the "Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements" section, including in relation to the key audit matters below. Accordingly, our audit included the design and performance of procedures to respond to our assessment of the risks of material misstatement of the financial statements. The results of our audit procedures, including the procedures performed to address the matters below, provide the basis for our audit opinion on the financial statements.

Independent Auditor's Report

Why significant	How our audit addressed the Key Audit Matter
<p>Valuation of unlisted investments</p> <p>Unlisted investments amount to ISK 40,644 m. or 16.8% of total assets as of December 31, 2022 (ISK 32,560 m. as of December 31, 2021). These assets are categorized as level 3 fair value assets in the notes to the financial statements.</p> <p>Among the above-mentioned investments are unlisted equities, investment funds and private equity funds. The value of these investments is based on management estimation and is affected by the assumptions and models used to calculate their value.</p> <p>Significant judgments were:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rate of return used for unlisted equities • Estimated future cash flows <p>Due to the size of the account and it being highly subjective and involving management judgment, we believe valuation of unlisted investments to be a key audit matter.</p>	<p>The following are some of the procedures that were performed to respond to the risk of the key audit matter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inspection of the valuation process. • For a risk-based sample we evaluated the methodology and significant assumptions used in the valuation of unlisted equities, investment funds and private equity funds as well as evaluation of supporting evidence used as basis for the valuation. • Inspection of the fair value categorization. <p>Additionally, an inspection of related notes was performed, see further in notes 2.1, 9 and 16.</p>
<p>Valuation of pension liability</p> <p>The fund's pension liability amounted to ISK 323,678 m. as of December 31, 2022 (ISK 294,192 m. as of December 31, 2021). Ratio of net assets to liabilities as of December 31, 2021 was -5,8% at year-end (2.5% as of year-end 2021). The pension liability is calculated by an actuary that is independent of the pension fund.</p> <p>Significant judgments were:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Determination of mortality rates • Determination of disability rates • Specific calculations <p>Due to the complexity of the calculations the size of the account and its importance to the fund, we believe that valuation of pension liability a key audit matter.</p>	<p>The following are some of the procedures that were performed to respond to the risk of the key audit matter, some included EY's own actuary:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evaluation of the actuary's objectivity and competency. • The process of the calculations was inspected • Analytical procedures were performed on specific mortality and disability rates that are used in calculations of standardized mortality and disability rates issued by the Icelandic actuaries' association. • Procedures were performed on a sample to confirm inputs and calculations • Analytical procedures were performed on the development of the liability, assumptions and results. • Sensitivity analysis was inspected by changing significant assumptions and evaluating the effects. <p>Additionally, an inspection of related notes was performed. See further in statement of actuarial position and notes 2.1, 14 and 17.3.</p>

Independent Auditor's Report

Other information in the annual report of SL lífeyrissjóður for 2022

Other information is information found in the annual report of SL lífeyrissjóður for 2022 other than the financial statements and our audit report. The Board of Directors and the Managing Director are responsible for this other information.

Our opinion on the financial statements does not cover the other information and we do not and will not express any form of assurance conclusion thereon except for confirmation regarding Directors' Report as stated below.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the information identified above and consider whether the information is materially inconsistent with the financial statements. In this procedure we also take into account our knowledge otherwise obtained in the audit and assess whether the information otherwise appears to be materially misstated. If we, based on the work performed concerning this information, conclude that there is a material misstatement of this other information, we are required to report that fact. We have nothing to report in this regard.

Responsibilities of Managing Director and Board of Directors for the Financial Statements

The Board of Directors and the Managing Director are responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with the Icelandic Financial Statements Act of pension funds. CEO and Board of Directors are responsible for such internal control as they determine is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, the Board of Directors and Managing Director are responsible for assessing the Fund's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Fund or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

The Board of Directors is responsible for overseeing the Fund's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with the International Standards on Auditing (ISAs) will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with the International Standards on Auditing (ISAs), we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- * Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- * Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Fund's internal control.
- * Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.

Independent Auditor's Report

- * Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Fund's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Fund to cease to continue as a going concern.
- * Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

We also provide those charged with governance with a statement that we have complied with relevant ethical requirements regarding independence, and to communicate with them all relationships and other matters that may reasonably be thought to bear on our independence, and where applicable, related safeguards.

From the matters communicated with those charged with governance, we determine those matters that were of most significance in the audit of the financial statements of the current period and are therefore the key audit matters. We describe these matters in our auditor's report unless law or regulation precludes public disclosure about the matter or when, in extremely rare circumstances, we determine that a matter should not be communicated in our report because the adverse consequences of doing so would reasonably be expected to outweigh the public interest benefits of such communication.

Report on the Board of Directors report

Pursuant to the legal requirements of Article 104, Paragraph 2 of the Icelandic Financial Statement Act no. 3/2006, we confirm that, to the best of our knowledge, the report of the Board of Directors accompanying the financial statements includes the information required by the Icelandic Financial Statement Act if not disclosed elsewhere in the financial statements.

Reykjavík, April 18, 2023

Margrét Pétursdóttir
State Authorised Public Accountant

Ernst & Young ehf.
Borgartúni 30, 105 Reykjavík

Statement of Changes in Net Assets for Pension Payments

All numbers in thousands of ISK

	2022	2021
Premiums		
Members	1.584.246	1.537.100
Employers	3.840.510	3.716.892
Transfer of rights and repayments	(127.686)	(108.039)
	<u>5.297.070</u>	<u>5.145.953</u>
Special supplementary contributions	50.858	68.886
	<u>5.347.928</u>	<u>5.214.839</u>
Pensions		
Total amount of pensions	7.048.038	6.145.038
Contribution to Rehabilitation Fund	35.122	32.866
Direct expenses from disability pensions	6.006	6.780
	<u>7.089.166</u>	<u>6.184.684</u>
Net investment income		
Net income from holdings in companies and funds	(10.103.337)	27.662.616
Net income from bonds	11.982.050	7.977.254
Interest income from bank deposits	69.866	35.078
Interest income from cash equivalents	(54.089)	21.513
Interest income from premiums and other claims	87.975	62.174
Other investment income	0	0
Impaired investments	(11.658)	52
Investment expenses	(26.354)	(21.424)
	<u>1.944.453</u>	<u>35.737.263</u>
Operating expenses		
Office and management expenses	513.613	473.260
	<u>513.613</u>	<u>473.260</u>
Increase in net assets	(310.398)	34.294.158
Net assets from previous year-end	242.659.610	208.365.452
Net assets for pension payments at year-end	<u>242.349.212</u>	<u>242.659.610</u>

Balance Sheet as of December 31, 2022

All numbers in thousands of ISK

	2022	2021
Investments		
Holdings in companies and funds	127.854.363	134.648.071
Bonds	111.805.458	104.879.004
Bank deposits	778.048	710.615
	<u>240.437.869</u>	<u>240.237.690</u>
Claims		
Claims on employers	893.791	821.598
Other claims	19.701	22.388
	<u>913.492</u>	<u>843.986</u>
Other assets		
Fixed assets	172.462	172.012
Other assets	0	0
	<u>172.462</u>	<u>172.012</u>
Cash equivalents	<u>918.454</u>	<u>1.468.247</u>
Total assets	<u>242.442.277</u>	<u>242.721.935</u>
Liabilities		
Other liabilities	93.065	62.325
Total liabilities	<u>93.065</u>	<u>62.325</u>
Net assets for pension payments at year end	<u>242.349.212</u>	<u>242.659.610</u>

Statement of Cash Flows 2022

All numbers in thousands of ISK

	2021	2020
Inflow		
Premiums	5.313.250	5.263.464
Paid interest income on cash equivalents and claims	(54.035)	62.235
Other inflow	76.368	32.376
	5.335.583	5.358.075
Outflow		
Pensions	7.048.038	6.188.165
Operating expenses	491.390	459.194
Investment in operating assets	13.040	10.870
Other outflow	0	0
	7.552.468	6.658.229
New disposable resources for investments	(2.216.885)	(1.300.154)
Investment transactions		
Received income from holdings in companies and funds	1.704.782	402.310
Investments in holdings in companies and funds	(17.963.702)	(15.261.741)
Sold holdings in companies and funds	12.943.154	12.045.785
Installments on bond principals and interest	15.182.500	17.830.739
Purchased bonds	(11.151.272)	(16.103.934)
Sold bonds	1.037.375	2.888.951
New bank deposits	0	(100.674)
Repayment of bank deposits	0	0
	1.752.837	1.701.436
Increase (decrease) in cash equivalents	(464.048)	401.282
Exchange rate difference on cash equivalents	(85.745)	(11.411)
Cash equivalents at beginning of year	1.468.247	1.078.376
Cash equivalents at year-end	918.454	1.468.247

Financial Indicators

Mutual division Samtryggingardeild

	2022	2021	2020	2019	2018
Return					
Net nominal rate of return	0,6%	17,1%	13,5%	13,7%	5,5%
Net real rate of return	-8,0%	11,7%	9,7%	10,7%	2,2%
Average net real rate of return last 5 years	5,0%	7,9%	5,5%	4,9%	4,1%
Average net real rate of return last 10 years	4,9%	6,6%	5,8%	5,1%	4,4%
Average net real rate of return last 20 years	4,7%	5,4%	4,8%	4,4%	4,2%
Liabilities					
Net assets in excess of total liabilities	-5,8%	2,5%	4,2%	-0,7%	-1,3%
Net assets in excess of accrued liabilities	-6,1%	8,0%	7,0%	0,1%	-1,7%
Investment securities					
Listed holdings in companies and funds	37,7%	44,8%	41,2%	33,4%	29,4%
Listed bonds	45,1%	42,7%	47,8%	55,7%	61,2%
Unlisted holdings in companies and funds	16,8%	11,8%	10,2%	10,1%	8,7%
Unlisted bonds	0,0%	0,0%	0,3%	0,2%	0,3%
Derivatives	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Bank deposits	0,4%	0,6%	0,5%	0,6%	0,4%
Investments in real estate	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Other investments	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Assets in ISK	58,9%	57,4%	61,1%	67,0%	71,7%
Assets in foreign currencies	41,1%	42,7%	38,9%	33,0%	28,3%
Members and pensioners					
Number of active fund members	5.720	5.923	6.376	6.377	6.564
Number of fund members at year end	148.391	146.729	145.308	143.420	141.518
Number of pensioners	19.240	17.990	17.131	16.364	15.576
Specification of paid pensions:					
Old-age pension	80,5%	80,1%	80,2%	79,5%	79,1%
Disability pension	12,3%	12,3%	11,7%	11,7%	11,7%
Pension to surviving spouse	6,9%	7,3%	7,8%	8,4%	8,8%
Surviving children pension	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,4%
Pensions as percentage of premiums	136,8%	121,9%	111,7%	98,2%	93,7%

Financial Indicators

	2022	2021	2020	2019	2018
Amounts at fixed prices (in millions of Icelandic króna)					
Total premiums	5.287	5.577	5.737	6.106	6.057
Total pensions	7.231	6.797	6.407	6.000	5.678
Total net investment income	1.588	39.167	29.058	26.577	10.805
Total operating expenses	518	513	485	454	466
Increase in net assets for pension payments	-398	37.902	27.861	26.178	10.660
Operating expences					
Operating expenses as percentage of premiums	9,8%	9,2%	8,4%	7,4%	7,7%
Net investment income as % of average asset position	0,6%	15,8%	12,9%	13,0%	5,6%
Operating expenses as % of average asset position	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
Staff (full-time equivalent position)	15,6	15,7	15,1	14,2	13,9
Private Pension - Söfnunarleið I Deposit division					
Net nominal rate of return	1,2%	5,4%	5,6%	4,5%	4,9%
Net real rate of return	-7,5%	0,5%	2,1%	1,8%	1,6%
Average net real rate of return last 5 years	-0,4%	1,7%	1,9%	1,8%	2,0%
Number of active fund members	316	326	316	322	170
Number of fund members at year end	1.823	1.748	1.701	1.644	1.422
Number of pensioners	69	52	74	52	67
Private Pension - Söfnunarleið II Securities division					
Net nominal rate of return	-6,9%	10,2%	8,7%	10,8%	6,2%
Net real rate of return	-14,8%	5,1%	5,1%	7,9%	2,8%
Average net real rate of return last 5 years	0,9%	5,4%	4,3%	5,3%	4,3%
Number of active fund members	274	267	256	227	142
Number of fund members at year end	5.921	5.843	5.785	5.726	5.670
Number of pensioners	55	45	47	36	40
Private Pension - Söfnunarleið III Securities division					
Net nominal rate of return	-7,4%	13,8%	0,0%	0,0%	0,0%
Net real rate of return	-15,3%	8,6%	0,0%	0,0%	0,0%
Average net real rate of return last 5 years	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Number of active fund members	52	29	0	0	0
Number of fund members at year end	67	42	0	0	0
Number of pensioners	0	2	0	0	0

